Programmabegroting 2027

Inhoudsopgave

Programmabegroting 2027 ..... **1**
Inhoudsopgave **3**
Inleiding **5**
Programma 1 - Bestuur en ondersteuning **9**
Vroegtijdige en betrouwbare participatie 11
Versterken van de zelfstandige koers van Noord-Beveland 12
Samen met onze dorpen 13
Als een open en betrouwbare overheid naast de burger staan/inwoner centraal 14
Klantgerichte dienstverlening 14
Wat mag het kosten? 15
Programma 2 - Veiligheid **16**
Versterken van openbare orde, leefbaarheid en handhaving 17
Vergroten van weerbaarheid tegen moderne veiligheidsrisico's 18
Borgen van crisisbeheersing, hulpverlening en waterveiligheid 18
Wat mag het kosten? 19
Programma 3 - Verkeer, vervoer en waterstaat **20**
De openbare ruimte is veilig, schoon, heel en toegankelijk 21
Wat mag het kosten? 23
Programma 4 - Economie **24**
Een sterk en toekomstbestendig ondernemersklimaat 26
Voldoende ruimte voor ondernemen en economische ontwikkeling 26
Een sterke agrarische sector op Noord-Beveland 27
Wat mag het kosten? 27
Programma 5 - Onderwijs **28**
Behoud en de versterking van de vier basisscholen, goed onderwijs in gezonde en duurzame gebouwen. 29
Wat mag het kosten? 29
Programma 6 - Sport, cultuur en recreatie **31**
Toekomstbestendige sportvoorzieningen 33
Een sterk en toegankelijk cultureel aanbod 33
Sterke verenigingen en een vitaal maatschappelijk leven 34
Programma Erfgoed gefaseerd uitvoeren. 34
Een toekomstbestendige toeristische sector. 35
Wat mag het kosten? 36
Programma 7 - Sociaal domein **38**
Een zorgzaam eiland: Vernieuwing in het sociaal domein. 40
Wat mag het kosten? 41
Programma 8 - Volksgezondheid en milieu **43**
Zorgen voor een duurzame bescherming van de volksgezondheid, natuur en milieu. 44
Zorgen voor een toekomstbestendige inrichting en exploitatie van de gemeentelijke begraafplaatsen 44
Het verduurzamen van woningen om gasverbruik en energieverbruik te verminderen. 44
Het verduurzamen van bedrijven om gasverbruik te verminderen en resterende energievraag duurzaam aan te wenden. 44
Milieustraat behouden 45
Wat mag het kosten? 45
Programma 9 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing **46**

Resultaatgerichte woningbouwambitie....48
Bescherming agrarische grond. 49
Herijking Omgevingsvisie. 50
opstellen nieuw deel Omgevingsplan. 50
Herontwikkeling havengebieden Colijnsplaat en Kats....50
Wat mag het kosten? 51
Programma 10 - Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering....52
Wat mag het kosten? 52
Paragrafen....53
Lokale heffingen....53
Weerstandsvermogen en risicobeheersing....60
Onderhoud kapitaalgoederen....68
Verbonden partijen....79
Financiering....89
Bedrijfsvoering....95
Grondbeleid....105
Openbaarheid....112
Financiële begroting....115
Geprognosticeerde balans 115
Overzicht van baten en lasten....115
Bijlagen....119
Bijlage 1. Investeringsplanning 2027-2030 119
Bijlage 2. Exploitatieplanning 2027-2030 122
Bijlage 3. Financiële doorrekening begroting gemeente Noord-Beveland 2027-2030....123
Bijlage 4. Budgetprognose 123
Bijlage 5. Lasten en baten per programma 123
Bijlage 6. Incidentele baten en lasten per programma....132
Bijlage 7. Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves 134
Bijlage 8. Presentatie van het structurele begrotingssaldo 135
Bijlage 9. Prestatie indicatoren per programma 135
Bijlage 10. Projecten weergave....135

Inleiding

Voorwoord

Omschrijving (toelichting)

Voor u ligt de programmabegroting 2027. De begroting 2027 wordt opgesteld in een financieel en maatschappelijk uitdagende context. Verschillende ontwikkelingen hebben invloed op de financiële ruimte van de gemeente en op de uitvoering van onze taken. In deze inleiding worden de belangrijkste ontwikkelingen toegelicht die van belang zijn voor de begroting 2027. Het uitgangspunt voor de programmabegroting 2027 is de meicirculaire 2026 en het coalitieprogramma 2026-2030.

Meicirculaire 2026
In de meerjarenbegroting 2027-2030 zijn de cijfers uit de meicirculaire 2026 verwerkt.

Accres en Ravijnjaar

De meicirculaire laat zien dat de algemene uitkering uit het gemeentefonds in 2027 licht toeneemt. Deze stijging is echter grotendeels nodig om de effecten van de inflatie op te vangen. Het accres beweegt mee met de economische ontwikkeling en de prijsontwikkeling, waardoor de beschikbare ruimte voor nieuw beleid beperkt blijft.

Daarnaast is er sprake van een incidentele bijstelling van het accres door landelijke keuzes rondom de Wmo. Dit biedt op korte termijn enige compensatie, maar verandert het structurele beeld voor de gemeentefinanciën slechts beperkt. De financiële ruimte voor gemeenten blijft daarmee ook in de komende jaren onder druk staan.

Het beeld van het zogenoemde ravijnjaar is in de afgelopen periode verschoven. De eerder verwachte scherpe terugval in de gemeentefinanciën lijkt minder hard uit te vallen dan aanvankelijk werd gevreesd. Tegelijkertijd blijft het meerjarenperspectief onzeker. Landelijke ontwikkelingen laten zien dat zich in de komende jaren opnieuw een financieel knelpunt kan voordoen, met name vanaf 2028 en 2029. Voor Noord-Beveland betekent dit dat alertheid op de ontwikkeling van de algemene uitkering en de meerjarenraming noodzakelijk blijft.

Herverdeling gemeentefonds
Er loopt op dit moment nog een apart onderzoek naar de inkomsten die gemeenten krijgen uit overige eigen middelen (OEM). Voor Gemeente Noord-Beveland betreft dit met name de toeristenbelasting en forensenbelasting. Het zou kunnen dat de gemeente hier in de toekomst voor gekort gaat worden in de algemene uitkering. Dit is een risico dat is meegenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Inflatie 2026

De aanhoudende inflatie werkt nog steeds door in de gemeentelijke begroting. Hogere kosten voor personeel, materieel, contracten en dienstverlening zorgen voor extra druk op de uitgaven. Gemeente Noord-Beveland wordt via de loon- en prijscompensatie (accres) gecompenseerd voor de inflatie. In de meicirculaire 2026 is rekening gehouden met 3% inflatiestijging. Aan de kostenkant is hiervoor een stelpost opgenomen om eventuele kostenstijgingen op te vangen.

Sociaal domein

Binnen het sociaal domein blijven de uitgaven voor Wmo en Jeugd een belangrijk aandachtspunt. De kosten in deze domeinen staan landelijk en lokaal onder druk, terwijl de beschikbare middelen beperkt zijn. De ontwikkelingen rondom de Wmo, waaronder de voorgenomen wijziging van de huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening per 2029, kunnen op termijn aanzienlijke financiële gevolgen hebben. Ook de jeugdzorg blijft een risicodossier, omdat structurele compensatie voor de groeiende kosten nog steeds onvoldoende zeker is.

De kosten voor jeugd dalen licht ten opzichte van de begroting 2026. Deze ontwikkeling hangt samen met extra inzet aan de voorkant bij de toegang, meer aandacht voor de opvolging van lopende trajecten en een snellere evaluatie van bestaande hulpverlening. Daarmee wordt gestuurd op tijdige inzet van ondersteuning en een doelmatig gebruik van voorzieningen.

De kosten voor WMO dalen ook licht ten opzichte van de begroting 2026. Dit wordt veroorzaakt doordat de verwachte kostenstijging door vergrijzing en door 'nieuwe' contracten tussen gemeenten en de WMO-aanbieders lager uitvallen.

Hier staat tegenover dat de vergoeding via de algemene uitkering lager is dan de kosten die we voor WMO en jeugd maken.

Onderuitputting investeringen

Bij een deel van de investeringen is sprake van onderuitputting, omdat projecten later tot uitvoering komen dan gepland. Dit hangt samen met de ambitie van het investeringsprogramma, de beschikbare capaciteit binnen de markt en de organisatie en de doorlooptijd van juridische procedures, vergunningaanvragen en andere voorbereidende trajecten. Hierdoor vallen de kapitaallasten in een aantal gevallen later vrij dan geraamd.

Om dit te beperken zet de Gemeente Noord-Beveland in op strakkere planning en prioritering van investeringen. Kredieten die langdurig niet worden benut, worden opnieuw beoordeeld en worden mogelijk afgeraamd. Daarnaast wordt gewerkt met een realistische fasering van de investeringslasten, zodat de begroting beter aansluit op de daadwerkelijke uitvoering. Een andere maatregel is dat vanaf de begroting 2027 de kapitaallasten van de nieuwe investeringen pas een jaar later (T+1) worden meegenomen.

Coalitieprogramma 2026-2030
De basis voor de begroting 2027 is het coalitieprogramma 2026-2030. In de begroting 2027 en verder is er onderscheidt gemaakt tussen incidentele lasten en structurele lasten vanuit het coalitieprogramma. De jaarlijkse incidentele lasten (€ 400.000 in 2027 / € 145.000 in 2028 / € 75.000 in 2029 en 2030) worden gedekt uit de algemene reserve en voor de structurele lasten (€ 750.000 per jaar) is een stelpost coalitieprogramma opgenomen.

Doormiddel van de 1e begrotingswijziging 2027 (die in december of januari in de raad behandeld gaat worden) zullen de lasten vanuit de stelpost specifiek over de programma's verdeeld gaan worden.

Algemeen

Omschrijving (toelichting)

De begroting is opgebouwd op grond van het ‘Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten’. Dit besluit is een gevolg van de op 7 maart 2002 in werking getreden Wet dualisering gemeentebestuur.

De begroting moet u als raad nog meer ondersteunen in uw kaderstellende en controlerende rol.

De programmabegroting is opgebouwd uit de beleidsbegroting (= programmabegroting), waarbij de programmabegroting is opgebouwd uit de programma’s en de paragrafen. Het gaat hierbij om de volgende onderdelen:

- Bestuur en ondersteuning;
- Veiligheid;
- Verkeer, vervoer en waterstaat;
- Economie;
- Onderwijs;

- Sport, cultuur en recreatie;
- Sociaal domein;
- Volksgezondheid en milieu;
- Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing;
- Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering.

Genoemde programma's zijn onderverdeeld in taakvelden.

Programma's

Omschrijving (toelichting)

De programma’s bevatten de te realiseren programma's, het overzicht van algemene dekkingsmiddelen en het bedrag voor onvoorzien.

Het programmaplan heeft de volgende elementen in zich:

- De doelstelling, in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten;
- De wijze waarop ernaar gestreefd zal worden die effecten te bereiken;
- De raming van baten en lasten.

Deze elementen kunnen ook geformuleerd worden door de zogenaamde drie W-vragen:

1. Wat willen we bereiken?
2. Wat gaan we daarvoor doen?
3. Wat mag het kosten?

Het coalitieprogramma 2026-2030 is van toepassing op de drie W-vragen. Uiteraard zijn we ook afhankelijk van de financiële mogelijkheden.

Daarnaast is in de bijlage de 42-tal beleidsindicatoren opgenomen. Daarbij is aangegeven hoe deze over de programma’s verdeeld zijn.

Paragrafen

Omschrijving (toelichting)

In het tweede onderdeel van de programmabegroting zijn in de paragrafen de beleidslijnen met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten vastgelegd. En ook tot de lokale heffingen. De begroting bevat de volgende paragrafen:

- Lokale heffingen;
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen;
- Grondbeleid;
- Openbaarheid.

Financiële begroting
De financiële begroting, zijnde het tweede gedeelte van de begroting bestaat uit:

- De geprognotiseerde balans;
- Het overzicht baten en lasten.

Na de vaststelling op 5 november 2026 kan de begroting in overeenstemming met artikel 191, 2e lid van de Gemeentewet voor 15 november 2026 bij Gedeputeerde Staten van Zeeland worden ingediend. Zo wordt voldaan aan de wettelijk gestelde indieningstermijn.

Programma 1 - Bestuur en ondersteuning

Hoofdkenmerken

Omschrijving (toelichting)

Bestuur en ondersteuning vormen de bestuurlijke basis van een zelfstandige, betrouwbare en toekomstgerichte gemeente. Noord-Beveland kiest nadrukkelijk voor een sterke eigen positie: zelfstandig blijven en daarmee regie houden, lokaal koers bepalen en zoveel mogelijk zaken in eigen hand houden. Dat vraagt om een daadkrachtige organisatie, heldere communicatie, zorgvuldig georganiseerde participatie en een professionele ondersteuning van raad en college. In dit programma staan communicatie, participatie, ICT/informatievoorziening, dienstverlening, financiën en organisatieontwikkeling centraal.

Communicatie en participatie zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en vormen samen een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid en projecten. Door heldere communicatie, actieve betrokkenheid van inwoners en een transparant participatieproces wil de gemeente een betrouwbare partner zijn die samen met haar burgers werkt aan een leefbare en toekomstbestendige samenleving. Ook wil de gemeente laten zien wat zij voor haar burgers doet en hoe dat gebeurt. Zeer uiteenlopende doelgroepen moeten worden bediend. Daarbij moet rekening worden gehouden met de behoefte van de inwoner en waar mogelijk op een interactieve manier via participatie en in samenwerking.

Ook de ondersteuning van het gemeentebestuur vraagt blijvende aandacht. De komende jaren staan in het teken van verdere digitalisering, verbetering van ICT, informatievoorziening en informatiebeheer, uitvoering van nieuwe wet- en regelgeving en doorontwikkeling van de dienstverlening.

Daarnaast is sprake van een stevige bestuurs- en organisatieopgave door zowel lokale als regionale thema's (o.a. woningbouw, energietransitie, de herijking van de toekomstvisie en omgevingsvisie, Zeeland 2050, mobiliteitsvraagstukken zoals de Zeelandbrug en Deltaweg).

Bestaand beleid

Omschrijving (toelichting)

Strategisch beleid

Toekomstvisie Noord-Beveland 2030

Landelijke wetgeving participatie:

- Wet versterking participatie op decentraal niveau;
- Omgevingswet.

Kaderstellende documenten participatie:

- Toetsingskader participatie;
- Verordening participatie, uitdaagrecht en inspraak Noord-Beveland 2023;
- Raadsbesluit verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten;
- Raadsprotocol voor buitenplanse ruimtelijke initiatieven.

Wettelijke kaders en richtlijnen communicatie:

- Wmebv (Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer);
- WCAG-richtlijnen (digitale toegankelijkheid);
- AVG en auteurswet;

- Woo (Wet open overheid);
- Archiefwet;
- Gemeentewet;
- EU AI Act (AI-geletterdheid).

Kaders t.a.v. financiën, ICT en informatievoorziening:

- i-Visie;
- Financiële verordening, controleprotocol, normen- en toetsingskader;
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Trends

Omschrijving (toelichting)

De rol van de gemeente verandert. Gemeenten krijgen steeds meer taken en verantwoordelijkheden, terwijl inwoners en ondernemers tegelijkertijd hogere eisen stellen aan bereikbaarheid, transparantie en begrijpelijke communicatie. Ook digitale ontwikkelingen gaan snel, waardoor de gemeente voortdurend moet investeren in goede informatievoorziening, efficiënte processen en bestuurlijke wendbaarheid.

Voor Noord-Beveland is daarbij een belangrijke opgave dat de gemeente haar zelfstandigheid kan blijven waarmaken. Dat betekent: zelf keuzes kunnen blijven maken, uitvoeringscapaciteit die past bij de bestuurlijke ambities en niet onnodig afhankelijk worden van anderen voor de uitvoering van kerntaken. Samenwerking blijft nodig, maar altijd vanuit een sterke eigen positie en met behoud van lokale regie.

Nieuwe inwoners komen steeds vaker vanuit het buitenland. De samenleving is hierdoor internationaler geworden. Om geregistreerd te worden dienen nieuwe inwoners die vanuit het buitenland komen te beschikken over de juiste brondocumenten (huwelijksakten, geboorteakten enz.). Het beoordelen van deze documenten vergt de nodige tijd, kennis en zorgvuldigheid.

We sluiten aan op deze belangrijke trends:

- Gemeenten betrekken inwoners en andere belanghebbenden steeds eerder in het proces. Niet pas bij een uitgewerkt plan, maar al bij de probleemverkenning en de eerste denkrichtingen.
- Participatie wordt steeds meer onderdeel van de manier waarop gemeenten werken, in plaats van een aparte stap aan het eind van een beleidsproces.
- Duidelijker verwachtingenmanagement door aan te geven waarover inwoners mogen meedenken, hoeveel invloed er is, wat de kaders zijn, en wat er met de uitkomsten gebeurt.
- Er is meer aandacht voor terugkoppeling. Participatie is pas geloofwaardig als inwoners goed terugzien wat er met hun inbreng is gedaan.
- Er is niet één standaardaanpak, participatie blijft maatwerk. De vorm van participatie wordt vaker afgestemd op het onderwerp: van kleine buurtvraag tot grote gebiedsontwikkeling, van beleid tot uitvoering.
- Er wordt steeds vaker een mix van werkvormen ingezet, zoals bijeenkomsten, enquêtes, gesprekken, sociale media en participatieplatforms.

- De focus ligt sterker op het bereiken van verschillende doelgroepen, vooral mensen die minder vanzelf meedoen. Denk aan jongeren, ouderen, inwoners met een migratieachtergrond, mensen met lage digitale vaardigheid en stille groepen.
- Toenemende eisen aan informatiebeheer, privacy en digitale veiligheid.
- Er leeft ontzettend veel op Noord-Beveland. De communicatie- en participatiecapaciteit wordt zoveel mogelijk ingezet op de speerpunten uit het coalitieprogramma. Dat betekent keuzes maken.
- Visualisaties worden steeds vaker ingezet om complexe onderwerpen begrijpelijk te maken.

Knelpunten

Omschrijving (toelichting)

- Er is groeiende aandacht voor bestuurlijke weerbaarheid en organisatiekracht.
- Afhankelijkheid van regionale samenwerking, terwijl de gemeente haar eigen koers wil behouden.
- Onvoldoende duidelijkheid over invloed van participatie. Als niet helder is waarover inwoners mogen meepraten en wat al vastligt, ontstaat teleurstelling en wantrouwen. Daarom is duidelijkheid over kaders noodzakelijk. Inwoners verwachten soms dat hun inbreng echt doorslaggevend is, terwijl wettelijke, financiële of politieke kaders de ruimte beperken.
- Bereik van alle doelgroepen vraagt blijvende aandacht. Daarom zijn toegankelijke, begrijpelijke communicatie en passende participatievormen nodig voor diverse doelgroepen.
- Begrijpelijke informatie over complexe onderwerpen. Onderwerpen zoals de omgevingswet, woningbouw, energie, verkeer of zorg zijn vaak technisch, juridisch en politiek ingewikkeld. Dat maakt participatie lastiger te organiseren en uit te leggen.
- In participatieprocessen kunnen belangen van inwoners, ondernemers, bestuur en andere partijen met elkaar botsen. Dat kan de belangenafweging moeilijker maken, het proces vertragen of polariserend werken.
- Tijdige terugkoppeling van wat er met de participatie is gedaan. Het vertalen van alle inbreng naar een besluit of plan is vaak ingewikkeld. Juist dat onderdeel kost tijd, maar is wel essentieel.
- Wantrouwen richting overheid. Bij sommige onderwerpen is er al vooraf weinig vertrouwen in de gemeente. Dan is het extra moeilijk om een open gesprek te voeren.
- Door strengere regels (zoals AVG/GDPR) en bewustere gebruikers wordt transparante omgang met data steeds belangrijker. Privacygevoeligheid maakt dat de openheid en het delen van informatie lastiger en tijdrovender wordt.
- Op samenwerkingsgebied met andere overheden en partners, geldt dat er afstemming plaatsvindt. Soms zullen hiervoor compromissen moeten worden gesloten.
- Communicatiecapaciteit is volledig benut, dat dwingt tot het maken van keuzes.
- Issuemanagement en crisiscommunicatie - en de daaruit voortvloeiende (media)verzoeken - overvragen met pieken de capaciteit.

Vroegtijdige en betrouwbare participatie

Speerpunten

Inwoners weten vooraf waarover zij kunnen meepraten, wanneer zij kunnen meedenken en hoe de besluitvorming verloopt.

Wat gaan we ervoor doen?

• De inzet van Denk Mee Noord-Beveland en gemeentelijke projectenpagina uitbreiden. Mee weten is de basis om mee te kunnen doen.

• Het Toetsingskader Participatie herijken.

• De verordening participatie, uitdaagrecht en inspraak 2023 evalueren.

Speerpunten

Participatie als doorlopend proces

Wat gaan we ervoor doen?

• Participatie structureel onderdeel maken van beleids- en projectprocessen.

• Inwoners en andere betrokkenen gedurende het hele traject blijven informeren, betrekken en terugkoppeling geven.

• Aandacht voor een duidelijke rolverdeling tussen gemeente, initiatiefnemers en deelnemers.

• Communicatie óver participatie volgt informatiemomenten binnen afzienbare tijd op.

• Communicatie óver het participatieproces wordt vooraf kenbaar gemaakt.

Versterken van de zelfstandige koers van Noord-Beveland

Speerpunten

Bestuurlijke slagkracht vergroten.

Wat gaan we ervoor doen?

• Werken met heldere prioriteiten en realistische planning.

• Projectmatig werken en portfoliomanagement verder ontwikkelen.

• Capaciteit afstemmen op de bestuurlijke ambities.

• De interne organisatie wendbaar en taakgericht houden.

• Slim samenwerken met partners zonder de eigen regie te verliezen.

Speerpunten

Financieel gezonde gemeente blijven.

Wat gaan we ervoor doen?

• Sturen op een structureel sluitende begroting en gezonde meerjarenraming.

• Bij nieuwe beleidsvoornemens steeds een integrale afweging maken tussen ambitie, uitvoerbaarheid en financiële ruimte.

• Risico's tijdig signaleren en beheersen en voldoende reserves en weerstandsvermogen behouden om tegenvallers op te vangen.

• Investeringen realistisch faseren en prioriteren.

Speerpunten

Regie houden op lokale opgaven.

Wat gaan we ervoor doen?

• Bij grote beleids- en uitvoeringsopgaven nadrukkelijk sturen op lokale belangen.

• Zelfstandig afwegen wat lokaal kan en wat regionaal moet.

• De gemeentelijke rol in participatie, besluitvorming en uitvoering duidelijk houden.

• De eigen koers vertalen in beleid, programma's en projecten.

Samen met onze dorpen

Speerpunten

Buurtinitiatieven versterken

Wat gaan we ervoor doen?

• De procedure voor overheidsparticipatie verbeteren door de voor initiatieven via Denk Mee Noord-Beveland te laten verlopen.

• Het uitdaagrecht transparanter en inzichtelijker te maken.

• Onderzoeken welke verbeteringen mogelijk zijn/kansen er mogelijk zijn in de aanvraagprocedure voor het Samenlevingsfonds.

• Communicatie over proces(verbeteringen) kenbaar maken.

Speerpunten

Het 'kernbelang' borgen

Wat gaan we ervoor doen?

• Kernwethouders positioneren als vast politiek-bestuurlijk aanspreekpunt voor belanghebbenden in de kern, met direct contact over lokale ontwikkelingen.

• Periodiek overleg in de kernen organiseren met belanghebbenden.

• Jaarlijkse schouwrondes per kern uitvoeren.

• Communicatie óver uitkomsten tijdig delen met betrokkenen.

Als een open en betrouwbare overheid naast de burger staan/inwoner centraal

Speerpunten

Aanbevelingen en verbeteringen doorvoeren uit het communicatie- en dienstverleningsonderzoek.

Omschrijving (toelichting)

In 2025 is een communicatie- en dienstverleningsonderzoek gehouden onder inwoners. De aanbevelingen en verbeteringen worden vormgegeven door deze naast de prioritaire punten uit het coalitieprogramma te leggen en door te vertalen in de uitvoering door:

Wat gaan we ervoor doen?

• Het opnieuw opstellen van strategisch communicatiebeleid 2026-2030 in een strategisch communicatieplan.

• Opvolgend met een nieuwe strategie voor de uitvoering van communicatie in een sociale mediastrategie en -plan.

• Het verbeteren van communicatie-acties uit de Direct Duidelijk Deal, voor begrijpelijke overheidstaal.

Speerpunten

Heldere koers voor een zelfstandige gemeente.

Wat gaan we ervoor doen?

• De huisstijl aanpassen aan de nieuwe bestuurlijke koers. Frisser en hedendaags. Inwoners, bestuur en organisatie mogen in brede participatie meedenken over de kaders van de huisstijl.

• We stellen de toekomstvisie 2040 op en herijken de omgevingsvisie.

Speerpunten

Zichtbare, toegankelijke en betrouwbare overheid.

Wat gaan we ervoor doen?

• We blijven inzetten op publieksvriendelijke visuals om ingewikkelde wetgeving, financiële verantwoording en bedrijfsprocessen te verduidelijken. We zetten vervolgstappen om te voldoen aan de digitale toegankelijkheid van onze websites.

Klantgerichte dienstverlening

Speerpunten

De dienstverlening aan de inwoners op peil houden en waar nodig verbeteren.

Wat gaan we ervoor doen?

• We gaan uitvoering geven aan de verbeterpunten die voortvloeien uit het eerder uitgevoerde communicatie- en dienstverleningsonderzoek.

Speerpunten

Doorontwikkelen van het zaakgericht werken.

Wat gaan we ervoor doen?

• We ontwikkelen een visie op het gebied van dienstverlening, inclusief digitaliseringsstrategie.

Wat mag het kosten?

Programma 1	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	214.286	216.225	216.225	216.225	216.225
Lasten	1.959.336	2.056.729	2.056.729	2.056.729	2.056.729
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**1.745.050**	**1.840.504**	**1.840.504**	**1.840.504**	**1.840.504**
Gerealiseerd resultaat	**1.745.050**	**1.840.504**	**1.840.504**	**1.840.504**	**1.840.504**

Taakvelden

Omschrijving (toelichting)

0.1 Bestuur
0.2 Burgerzaken

Programma 2 - Veiligheid

Hoofdkenmerken

Omschrijving (toelichting)

Noord-Beveland wil een gemeente zijn waar rust, veiligheid en leefbaarheid in de kernen zichtbaar en merkbaar zijn. Veiligheid en handhaving in Noord-Beveland vragen om een integrale, gebiedsgerichte en samenhangende aanpak. De gemeente staat voor opgaven op het gebied van maatschappelijke weerbaarheid, digitale veiligheid, polarisatie, woonoverlast, ondermijning en de toenemende druk op capaciteit bij politie en gemeentelijke handhaving. De fysieke veiligheid van inwoners blijft belangrijk, onder meer rond brandweerzorg, ambulancezorg, verkeer, leefbaarheid in de kernen en veilige openbare ruimte.

De gemeente werkt daarbij steeds meer in regionaal verband samen, onder andere binnen district Zeeland, met de politie, Veiligheidsregio Zeeland, de Zeeuwse gemeenten en partners in het sociaal domein. Preventie, toezicht, handhaving en communicatie vormen samen de basis van het veiligheidsbeleid.

Bestaand beleid

Omschrijving (toelichting)

- Nota integrale veiligheid;
- Handhavingsbeleid U & H-beleid 2025-2028 gemeente Noord-Beveland;
- Algemene Plaatselijke Verordening (APV);
- Integraal veiligheidsbeleid op districtsniveau;
- Samenwerking met politie, Veiligheidsregio Zeeland en veiligheids- en handhavingspartners;
- Inhuur gemeentelijke handhavingscapaciteit bij Schouwen-Duiveland;
- Preventie- en handhavingsaanpak op thema’s zoals alcohol, overlast en leefbaarheid;
- Kaderstellende documenten uit de Omgevingsvisie en het gemeentelijke beleidshuis.

Trends

Omschrijving (toelichting)

- Toenemende behoefte aan maatschappelijke weerbaarheid door crises, geopolitieke spanningen, desinformatie en polarisatie;
- Groei van digitale veiligheidsvraagstukken en cyberrisico’s;
- Meer regionale samenwerking op veiligheid door schaarste aan politiecapaciteit;
- Verschuiving naar districtsbrede veiligheidsdoelen, met ruimte voor lokale accenten;
- Toenemende woonoverlast;
- Meer inzet nodig op integrale gemeentelijke handhaving en samenwerking met boa’s en politie;
- Veranderende wet- en regelgeving, waaronder de Omgevingswet en toekomstige vuurwerkregels;
- Toenemende behoefte aan heldere communicatie en preventie om naleving te bevorderen.

Knelpunten

Omschrijving (toelichting)

- Capaciteit bij politie en gemeentelijke handhaving. Voor gemeentelijke handhavingscapaciteit zijn we afhankelijk van de formatieve en werkelijke capaciteit bij de gemeente Schouwen-Duiveland. Binnen deze kaders zoeken we naar optimalisering van de inzet van handhavingscapaciteit voor onze gemeente;
- Toenemende complexiteit van veiligheidsvraagstukken, vooral digitaal en sociaal-maatschappelijk, veel vraagstukken zijn steeds vaker bovenlokaal of gemeente-overstijgend;
- Woonoverlast en signalen van mogelijk ondermijnende situaties vragen veel (gemeentelijk) inzet;
- Nieuwe wetgeving vraagt extra voorbereiding, uitvoering en communicatie.

Versterken van openbare orde, leefbaarheid en handhaving

Speerpunten

Vergroten van zichtbaarheid en aanwezigheid in de kernen.

Wat gaan we ervoor doen?

• Het streven is om de pilot die momenteel loopt met de wijkboa, om te zetten in een structurele situatie. We onderzoeken de inzet van een boa met taakaccent jeugd;

• De dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Schouwen-Duiveland m.b.t. de boa-taken wordt voortgezet, waardoor er vrijwel iedere dag een koppel boa's een surveillanceronde uitvoert op het eiland;

• Regelmatig overleg voeren tussen de handhavers van de terrein beherende organisaties op het eiland, waarbij we elkaar ondersteunen (zo zijn de handhavers van deze organisaties door ons ook aangewezen als toezichthouders);

• In de zomerperiode met deze organisaties regelmatig surveilleren op en rond het Veerse Meer, onder leiding van het Waterschap;

• Blijven aandringen op voldoende lokale capaciteit voor de wijkagent;

• Budget reserveren voor behoud/optimalisering handhavingscapaciteit;

• Veiligheidsdiensten zichtbaar aanwezig laten zijn in de kernen op basis van informatie gestuurde en gebiedsgerichte aanpak.

Speerpunten

Vroegtijdig signaleren en beperken van jeugdoverlast.

Wat gaan we ervoor doen?

• De capaciteit van het jeugd- en jongerenwerk evalueren;

• De inzet van jeugd- en jongerenwerk uitbreiden als de situatie daarom vraagt;

• Vroegtijdig signalen van overlast en risicogedrag oppakken;

• Samenwerken met partners in zorg, welzijn, handhaving en politie.

Vergroten van weerbaarheid tegen moderne veiligheidsrisico's

Speerpunten

Aanpak van ondermijning in buitengebied en agrarische schuren.

Wat gaan we ervoor doen?

• Extra alert zijn op ondermijning in het uitgestrekte buitengebied;

• Gerichte controles intensiveren in samenwerking met veiligheidsdiensten;

• Voorlichting geven over signalen van ondermijnende criminaliteit.

Speerpunten

Versterken van maatschappelijke bewustwording en preventie.

Wat gaan we ervoor doen?

• Communicatie inzetten richting inwoners en ondernemers gericht op preventie;

• Bewustwordingscampagnes gebruiken om risicogedrag te verminderen;

• Samenwerking zoeken met scholen, verenigingen en lokale netwerken;

• Veiligheid bespreekbaar en herkenbaar maken voor verschillende doelgroepen.

Speerpunten

Voorkomen van digitale fraude en cybercriminaliteit

Wat gaan we ervoor doen?

• Inwoners, ondernemers en jongeren proactief informeren over digitale veiligheidsrisico's en het herkennen en voorkomen van digitale fraude;

• Aandacht besteden aan cybercriminaliteit en online veiligheidsbewustzijn;

• Samen optrekken met partners bij preventiecampagnes.

Borgen van crisisbeheersing, hulpverlening en waterveiligheid

Speerpunten

Borging van brandweerzorg, hulpverlening en goede huisvesting

Wat gaan we ervoor doen?

• De nieuwbouw van de brandweerkazernes in Kortgene en Kamperland voortzetten volgens planning;

• De brandweerzorg in samenspraak met Veiligheidsregio Zeeland toekomstbestendig organiseren met voldoende operationele slagkracht;

• In gesprek blijven met het Witte Kruis over de inzet van ambulancezorg;

• De strandveiligheid borgen in overeenstemming met de geldende en toekomstige normen, continueren dienstverlening reddingsbrigade;

• Bij de inrichting van de openbare ruimte rekening houden met veiligheid en bereikbaarheid bij incidenten.

Speerpunten

Versterken van crisisbeheersing en voorbereiding op calamiteiten.

Wat gaan we ervoor doen?

• Inwoners beter informeren over wat zij moeten doen bij calamiteiten;

• Aansluiten bij bestaande publiekscampagnes zoals ‘Denk Vooruit’;

• De lokale voorbereiding op crises en noodsituaties verder verbeteren.

Wat mag het kosten?

Programma 2	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	32.000	32.549	32.549	32.549	32.549
Lasten	1.602.536	1.626.326	1.667.292	1.715.394	1.643.519
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**1.570.536**	**1.593.777**	**1.634.743**	**1.682.845**	**1.610.970**
Gerealiseerd resultaat	**1.570.536**	**1.593.777**	**1.634.743**	**1.682.845**	**1.610.970**

Taakvelden

Omschrijving (toelichting)

1.1 Crisisbeheersing en brandweer
1.2 Openbare orde en veiligheid

Programma 3 - Verkeer, vervoer en waterstaat

Hoofdkenmerken

Omschrijving (toelichting)

Een veilige en aantrekkelijke openbare ruimte is erg belangrijk voor de leefbaarheid.
Met zes kernen, diverse recreatieparken, (recreatie)havens en bedrijventerreinen heeft Gemeente Noord-Beveland een groot openbaar gebied. Bijna elke woonkern heeft haar eigen openbare voorzieningen, zoals een begraafplaats, dorpshuis, sport- en speelgelegenheid. We willen ervoor zorgen dat in de toekomst de openbare ruimte en openbare voorzieningen op orde zijn en goed functioneren.

Voor de mobiliteit van de inwoners zijn de ontsluitingswegen en fietspaden van het eiland van groot belang. Dit geldt voor automobilisten, landbouwverkeer, maar zeker ook voor de schoolgaande jeugd. Ook de toerist maakt gebruik van ons mobiliteitsnetwerk.

In de uitvoering van het programma Verkeer, vervoer en waterstaat zijn, naast de reguliere onderhoudsopgaven, ruimtelijke projecten belangrijk. Ook voor de komende jaren vraagt de ruimtelijke invulling van diverse locaties, zoals de Molenwijk en de havengebieden Kats en Colijnsplaat, Akkerrand en Sportvelden Wissenkerke, Havens Kamperland en de omgeving Stadspolder Kortgene, veel aandacht.

Voor de verschillende thema's, zoals wegen, riolering, groen en openbare verlichting, is het uitgangspunt een integrale benadering, oftewel 'werk met werk' maken, bijvoorbeeld door het renoveren van de omgeving van een bouwlocatie.

Het in beeld brengen en aanpakken van de overige onderhoudsopgave op het gebied van wegen, riolering, groen, speelplaatsen, civiele kunstwerken en water wordt verder ontwikkeld. Op basis van inspecties en de systematische vertaling naar structureel noodzakelijk onderhoud van de individuele assets wordt gezocht naar samenhang en combinaties. Daarbij speelt klimaatadaptatie een belangrijke rol. Dit kan zich vertalen in een compleet renovatieproject, zoals bijvoorbeeld de Hoofdstraat in Kortgene. Daarnaast wordt nog meer afstemming gezocht met de kabel- en leidingbeheerders.

Het dagelijks beheer zoals kleine reparaties, knippen en maaien, kleine calamiteiten, klachten onderhoud, aanleggen van inritten, rioolaansluitingen en vergunningverlening en toezicht bij het vervangen van kabels en leidingen vragen dagelijks de nodige aandacht.

Beleidsontwikkeling en uitvoering worden, daar waar dat wederzijds voordeel oplevert, samen met andere gemeenten, medeoverheden of andere partners opgepakt.

Bestaand beleid

Omschrijving (toelichting)

- Gemeentelijk rioleringsplan;
- Systeemplannen stedelijk water;
- Beleidsplan openbare verlichting;
- Beheerplan openbare ruimte;
- Mobiliteitsplan.

Trends

Omschrijving (toelichting)

- Vergroening van de openbare ruimte, vanwege klimaatverandering, met extremere neerslag, langere perioden van droogte en hittestress;
- Toename van woningen en dus uitbreiding van het areaal openbaar gebied;
- Toename van verkeersintensiteiten; het wordt drukker op de wegen;
- Toename van parkeerdruk en daarmee een grotere druk op de openbare ruimte;
- Elektrificatie, met toename van werkzaamheden aan ondergrondse netten, transformatorhuisjes en laadpalen. Daardoor neemt de druk op de openbare ruimte toe;
- Vergrijzing heeft consequenties op de inrichting van de openbare ruimte.

Knelpunten

Omschrijving (toelichting)

- Balans tussen bereikbaarheid en veiligheid komt onder drukt te staan;
- Bestaande inrichting sluit niet altijd aan op veranderende gebruikersbehoeften;
- Burgerparticipatie vraagt extra inspanning van de medewerkers. We zetten hierbij in op een doelgerichte en efficiënte inrichting van participatietrajecten, zodat processen slagvaardig blijven en de uitvoeringscapaciteit optimaal wordt benut.

De openbare ruimte is veilig, schoon, heel en toegankelijk

Speerpunten

Goede kwaliteit van wegen, fietspaden, trottoirs, openbaar groen en speellocaties

Wat gaan we ervoor doen?

• Uitvoering geven aan het beheerplan openbare ruimte, voorbereiden en uitvoeren van verbeterprojecten, en schouwrondes houden.

• Databeheer op orde krijgen en houden, en door gebruik van data de juiste maatregelen nemen.

Speerpunten

Goede speelplekken

Wat gaan we ervoor doen?

• Opstellen van een speelbeleidsplan in samenspraak met betrokkenen.

• Het uitwerken van een uitvoeringsplan.

Speerpunten

Mobiliteit

Wat gaan we ervoor doen?

• In samenwerking met de Provincie Zeeland en samen met Gemeenten Goes en Schouwen-Duiveland een actieve bijdrage leveren aan het project N256 en de Midden-Zeelandroute.

• Fietsveiligheid voor de verbinding Noord-Beveland en Goes is een blijvend aandachtspunt.

• Pleiten voor behoud van buslijn 31 en het verbeteren van bushaltes en mobiliteithubs.

• Samen met de gemeenten en Provincie Zeeland de regionale mobiliteitsstrategie (RMS) uitvoeren en monitoren.

• Opstellen van een mobiliteitsplan met bijpassend participatietraject met in het plan aandacht voor verkeersveiligheid, parkeren en ontsluiting.

Speerpunten

Toekomstbestendigheid van de openbare ruimte

Wat gaan we ervoor doen?

• Komplannen opstellen met een integrale benadering van de openbare ruimte om de genoemde trends aan te pakken en te werken aan verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

• Uitvoering geven aan de maatregelen uit de systeemplannen stedelijk waterbeheer en de Klimaatadaptatiestrategie Zeeland, wanneer er combinaties mogelijk zijn met onderhoudswerken.

• Aandacht voor toegankelijkheid van de openbare ruimte voor iedereen.

Speerpunten

Verkeersveiligheid

Wat gaan we ervoor doen?

• Samenwerken met het Waterschap Scheldestromen aan infrastructurele verbeteringen, met prioriteit voor de fietsverbinding Kamperland-Banjaard, de schoolroute Kortgene-Zandkreekdam en de Noordlangeweg van Kats naar Colijnsplaat.

• In relatie tot de toekomstige ontwikkelingen de verkeersveiligheid rondom de kern Kortgene versterken;

• Starten met de tweede fase renovatie Hoofdstraat Kortgene;

• Het uitvoeren van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV).

Wat mag het kosten?

Programma 3	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	735.667	735.667	735.667	735.667	735.667
Lasten	3.394.935	3.389.007	3.379.980	3.364.440	3.356.637
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**2.659.268**	**2.653.340**	**2.644.313**	**2.628.773**	**2.620.970**
Onttrekkingen	6.771	7.008	7.008	7.008	7.008
Stortingen	1.154	12	2.883	2.883	2.883
Mutaties reserves	**-5.617**	**-6.996**	**-4.125**	**-4.125**	**-4.125**
Gerealiseerd resultaat	**2.653.651**	**2.646.344**	**2.640.188**	**2.624.648**	**2.616.845**

Taakvelden

Omschrijving (toelichting)

0.10 Mutaties reserves
2.1 Verkeer en vervoer
2.2 Parkeren
2.3 Recreatieve havens
2.4 Economische havens en waterwegen

Programma 4 - Economie

Hoofdkenmerken

Omschrijving (toelichting)

Noord-Beveland beschikt over meer dan 50 kilometer oever langs drie wateren en over een van de schoonste stranden van Nederland. Daarnaast heeft Noord-Beveland een prachtige natuur, met name in het Bokkegat, de Schotsman, de Goudplaat en de fraaie inlagen. Verder beschikt Noord-Beveland over een uitgebreid infrastructureel netwerk voor de recreant, zoals wandelaar, fietser, ruiter en MTB'er. Recreatie en toerisme vormen dan ook een van de belangrijkste pijlers van Noord-Beveland, waarbij deze sector zorgt voor 25% van de totale werkgelegenheid.

Een sterke economie draagt bij aan de leefbaarheid, werkgelegenheid en aantrekkelijkheid van Noord-Beveland. De agrarische sector, het toerisme, de aquacultuur, de detailhandel en het midden- en kleinbedrijf vormen belangrijke pijlers van de lokale economie. Noord-Beveland biedt ruimte aan ondernemerschap, innovatie en duurzame economische ontwikkeling, met behoud van de kwaliteiten van het eiland: rust, ruimte en landschap.

De gemeente zet in op een aantrekkelijk vestigingsklimaat, toekomstbestendige bedrijventerreinen en een sterke samenwerking met ondernemers, onderwijsinstellingen en regionale partners.

De agrarische sector en aquacultuur blijven belangrijke economische pijlers van Noord-Beveland en ontwikkelen zich steeds verder richting innovatie, kennisontwikkeling en verbreding van bedrijfsactiviteiten.

De gemeente lobbyt actief voor een 4e zuiveringslijn op RWZI Camperlandpolder en wil daarmee de zoetwaterbeschikbaarheid voor de landbouw veiligstellen.

Bestaand beleid

Omschrijving (toelichting)

- Omgevingsvisie Noord-Beveland 2030;
- Economische Visie Noord-Beveland 2019-2025;
- Regionaal Bedrijventerreinenprogramma De Bevelanden 2021-2030;
- Beleidsvisie Landelijk Gebied;
- Ruimtelijke visie aquacultuur Colijnsplaat e.o.;
- Notitie afronding aquacultuur Colijnsplaat;
- Strategische Uitvoeringsagenda De Bevelanden 2022-2030;
- Zeeland 2050;
- Transformatieprogramma bedrijventerreinen;
- Economische Agenda De Bevelanden;
- Beleidsplan zoetwater Noord-Beveland;
- Provinciaal Zeeuws Deltaprogramma Zoet water 1.0 & 2.0 (i.o.);
- Provinciaal Programma Landelijk Gebied;
- Deltaplan Zoet water (ZWD);
- Kader Richtlijn Water;

- Regionaal Waterprogramma 4;
- ZLTO-zoetwaterraad.

Trends

Omschrijving (toelichting)

- Bedrijven investeren steeds vaker in duurzame en innovatieve oplossingen. Deze ontwikkeling biedt kansen voor versterking van het ondernemerschap en een toekomstbestendige economie in Noord-Beveland.
- Digitalisering speelt een steeds grotere rol in bedrijfsvoering, marketing en dienstverlening. Ondernemers en inwoners verwachten een toegankelijke digitale overheid en een goede digitale infrastructuur.
- Bezoekers en consumenten kiezen steeds vaker voor kwaliteit, authenticiteit, streekproducten en unieke belevingen. Dit biedt kansen voor ondernemers in recreatie, toerisme, horeca en detailhandel.
- Economische vraagstukken worden steeds vaker op regionale schaal opgepakt. Samenwerking binnen De Bevelanden en Zeeland wordt belangrijker op het gebied van economie, innovatie, arbeidsmarkt en bedrijventerreinen.
- Inzet op circulair gebruik van zoetwater. Het steeds grilliger klimaat leidt tot oogstderving in de landbouwsector. Langere periodes van droogte en kortere hevige regenbuien hebben als gevolg stagnatie in groei van gewassen. Een te veel aan water komt terecht in zoute sloten en zout oppervlaktewater. Op het moment dat zoetwater nodig is in droge periodes, is het verloren. Zoetwater is steeds schaarser, de beschikbaarheid voor de landbouwsector is steeds belangrijker.

Knelpunten

Omschrijving (toelichting)

- Door vergrijzing en een blijvend tekort aan personeel hebben ondernemers steeds meer moeite om vacatures te vullen. Dit vraagt om aandacht voor een aantrekkelijk woon-, werk- en vestigingsklimaat.
- De vraag naar bedrijfsgrond en uitbreidingsmogelijkheden neemt toe, terwijl de beschikbare ruimte op bedrijventerreinen beperkt is. Hierdoor kunnen uitbreidingsplannen van ondernemers onder druk komen te staan.
- Door klimaatverandering en langere droge periodes neemt de druk op de beschikbaarheid van zoet water toe. Dit vormt een belangrijke uitdaging voor de agrarische sector in Noord-Beveland.
- Het beschikbaar stellen van zoetwater is geen kerntaak van de gemeente, maar van het Waterschap Scheldestromen. Met de ambitie om een 4e zuiveringslijn te realiseren, loopt de ambitie van de gemeente voor op de planning van het Waterschap Scheldestromen. Pas vanaf 2035 zien zij het als hun opgave. Een 4^{e} zuiveringslijn is kostbaar, doch waterbeschikbaarheid waardevol.
- Medicijnresten en PFAS zijn complexe verontreinigingen die moeilijk biologisch te verwijderen zijn uit rioolwater. Wetgeving is complex. De huidige restlozing heeft nadelig effect op ontvangend oppervlaktewater (polderstelsel en uiteindelijk het Veerse Meer). Na behandeling via een 4^{e} lijn dient het schone water weer naar de kavels/bassins verpompt te worden.
- De toenemende vraag naar elektriciteit zorgt voor druk op het energienetwerk. Hierdoor kunnen verduurzamingsmaatregelen en bedrijfsuitbreidingen worden belemmerd.

- Ondernemers krijgen te maken met steeds meer regelgeving op het gebied van duurzaamheid, milieu en ruimtelijke ontwikkeling. Dit vraagt om goede begeleiding en duidelijke dienstverlening vanuit de gemeente.
- Gemeente Noord-Beveland wil ruimte bieden aan economische ontwikkeling, terwijl tegelijkertijd de rust, het landschap en de leefbaarheid behouden moeten blijven. Dit vraagt om zorgvuldige afwegingen bij nieuwe initiatieven.

Een sterk en toekomstbestendig ondernemersklimaat

Speerpunten

Opstellen en uitvoeren van een nieuw Programma Economie.

Wat gaan we ervoor doen?

• Een integrale Economische Visie opstellen als opvolger van de Economische Visie 2019-2025, welke als Programma Economie onder de Omgevingsvisie komt.

Speerpunten

Versterken van de samenwerking met (jonge) ondernemers

Wat gaan we ervoor doen?

• In gesprek blijven met ondernemers en ondernemersverenigingen over ontwikkelingen en opgaven op Noord-Beveland;

• Jonge en startende ondernemers faciliteren door met hun in gesprek te gaan en hen wijzen op beschikbare netwerken en ondersteuningsmogelijkheden;

• Ondernemers betrekken bij de totstandkoming en uitvoering van het nieuwe Programma Economie.

Speerpunten

Versterken van het Economisch Loket

Wat gaan we ervoor doen?

• Het Economisch Loket verder ontwikkelen als centraal aanspreekpunt voor ondernemers;

• Bedrijfsbezoeken uitvoeren en ondernemers actief begeleiden bij initiatieven en uitbreidingsplannen.

Voldoende ruimte voor ondernemen en economische ontwikkeling

Speerpunten

Toekomstbestendige bedrijventerreinen

Wat gaan we ervoor doen?

• Uitvoering geven aan het regionaal Bedrijventerreinenprogramma;

• Bestaande bedrijventerreinen revitaliseren.

Speerpunten

Voldoende ruimte voor ondernemers

Wat gaan we ervoor doen?

• Actieve aankoop van gronden ten behoeve van toekomstige bedrijventerreinontwikkeling.

Een sterke agrarische sector op Noord-Beveland.

Speerpunten

Realisatie van een 4e zuiveringslijn op Riool Water Zuiveringsinstallatie Camperlandpolder.

Wat gaan we ervoor doen?

• Helderheid in wetgeving scheppen, hoe vertalen we de Europese richtlijn 2024/3019 inzake de behandeling van stedelijk afvalwater naar deze situatie. Voldoet de lozing aan de KRW-normen?

• Een peerreview hosten in samenwerking met Interreg EU, met de focus op: wat kan er, wat moet er volgens vigerende wetgeving, wie is verantwoordelijk? Wat is de bijvangst, met welke techniek, wat gaat het kosten?

• De juiste zuiveringsmethode inzichtelijk maken en daar een MKBA op loslaten.

• Restvervuiling in beeld brengen en daar via bureaustudy de Best Beschikbare Techniek voor zoeken.

• Een efficiënt systeem voor distributie van het extra gezuiverde water naar het omliggende landbouwareaal inzetten. Hiertoe behoeftes in beeld brengen en bufferlocaties op strategische plaatsen realiseren.

Wat mag het kosten?

Programma 4	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	5.901.471	5.395.853	5.396.235	5.498.959	5.275.715
Lasten	1.878.702	1.242.403	1.242.785	1.321.509	1.098.265
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-4.022.769**	**-4.153.450**	**-4.153.450**	**-4.177.450**	**-4.177.450**
Gerealiseerd resultaat	**-4.022.769**	**-4.153.450**	**-4.153.450**	**-4.177.450**	**-4.177.450**

Taakvelden

Omschrijving (toelichting)

0.10 Mutaties reserves
3.1 Economische ontwikkeling
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen
3.4 Economische promotie

Programma 5 - Onderwijs

Hoofdkenmerken

Omschrijving (toelichting)

Goed onderwijs vormt een belangrijke basis voor de ontwikkeling van ieder mens én voor de samenleving als geheel. Het basisonderwijs is de eerste stap in deze ontwikkeling en daarom van groot belang. Onderwijs moet voor iedereen laagdrempelig toegankelijk zijn. Daarom streeft de gemeente naar een goed aanbod van basisonderwijs in Noord-Beveland. In december 2021 heeft de raad de Jeugd- en Onderwijsvisie vastgesteld. Omdat ontwikkelingen in het onderwijs snel gaan, is het nodig om hier voortdurend alert op te blijven.

Wij willen de bestaande basisscholen behouden, met goed kwalitatief (passend) onderwijs. Daarbij is er op de scholen ook aandacht voor een gezonde leefstijl, zoals ‘gezonde school’ en ‘groene schoolpleinen’, bewegen en sport, mentale gezondheid, maar ook voor achterstanden, muziek en cultuur. Om dit te realiseren zetten we onder meer in op het programma ‘Eindeloos Gezond Noord-Beveland’. Buiten schooltijd willen we (gratis) activiteiten voor de jeugd aanbieden, gericht op ontmoeting met elkaar en in de natuur. Vanuit de bibliotheek, die we ook willen behouden, moet aandacht zijn voor laaggeletterdheid. Hiervoor ontvangt de gemeente SPUK-gelden en wordt gebruikgemaakt van de bibliotheek op school en de biblioservicebus.

De beleidsruimte van de gemeente op het gebied van onderwijs is beperkt. De inzet is daarbij het behoud van bereikbaar en kwalitatief goed basisonderwijs in passende accommodaties.

Bestaand beleid

Omschrijving (toelichting)

- Er vindt jaarlijks overleg plaats op basis van de onderwijsvisie met het onderwijsveld voor 0-12 jaar (onderwijs- en opvangvoorzieningen);
- Kibeo en kinderopvang Rijckholt verzorgen op professionele wijze de kinderopvang. Jaarlijks worden de kinderopvanglocaties wettelijk gecontroleerd door de GGD Zeeland;
- De peuteropvang wordt uitgevoerd door Kibeo en wordt ondersteund met subsidie;
- De gemeente ontvangt van het Rijk middelen (OAB-middelen) om onderwijsachterstanden te verminderen. Met deze middelen wordt de voor- en vroegschoolse educatie gestimuleerd;
- Leerplicht/Doorstroompunt, uitvoering van de regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC) en de leerplichtfunctie;
- Er vindt met het onderwijs en de andere gemeenten in de regio overleg plaats, onder andere over leerlingenvervoer, onderwijsachterstandenbeleid en passend onderwijs;
- Het Bevelands onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026;
- Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Noord-Beveland 2024;
- Subsidieregeling kindgebonden financiering peuteropvang en voorschoolse educatie Noord-Beveland 2026;
- Subsidieregeling schoolbegeleiding 2023-2026.

Trends

Omschrijving (toelichting)

- In Noord-Beveland zijn de vier scholen werkzaam volgens het concept van Integrale Kind Centra (IKC’s). Deze ontwikkeling in samenwerking zet zich verder voort;

- Gemeenten werken steeds vaker samen op uiteenlopende beleidsterreinen;
- Inclusief onderwijs;
- Kansengelijkheid;
- Nieuwkomersonderwijs.

Knelpunten

Omschrijving (toelichting)

- Bereikbaarheid van onderwijsvoorzieningen;
- Lerarentekort;
- Onderwijsachterstanden en kansenongelijkheid.

Behoud en de versterking van de vier basisscholen, goed onderwijs in gezonde en duurzame gebouwen.

Speerpunten

We streven naar vier sterke basisscholen en voorschoolse opvanglocaties (inclusief gastouders) met gezonde huisvesting.

Wat gaan we ervoor doen?

• We starten de gesprekken op over de vernieuwing en renovatie van de scholen in Colijnsplaat en Wissenkerke.

Omschrijving (toelichting)

Zodra het nieuwe Integraal Huisvestingsplan (IHP) door de raad is vastgesteld, zullen we met alle betrokken partijen in gesprek gaan over nieuwbouw of renovatie. Zoals gebruikelijk zal er hiervoor een krediet worden aangevraagd bij de gemeenteraad. De mogelijk uiteindelijke bouwkosten lopen via de investeringsbegroting, waardoor de normale jaarlijkse kosten voor onderwijs in dit overzicht stabiel blijven.

• Om de kwaliteit van de basisscholen te ondersteunen zorgen we dat er voor elke school onderwijsbegeleidingsuren beschikbaar zijn.

Wat mag het kosten?

Programma 5	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	35.500	35.500	35.500	35.500	35.500
Lasten	481.459	451.862	453.040	451.850	451.962
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**445.959**	**416.362**	**417.540**	**416.350**	**416.462**
Onttrekkingen	3.882	0	0	0	0
Mutaties reserves	**-3.882**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerd resultaat	**442.077**	**416.362**	**417.540**	**416.350**	**416.462**

Taakvelden

Omschrijving (toelichting)

4.1 Openbaar basisonderwijs
4.2 Onderwijshuisvesting
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Programma 6 - Sport, cultuur en recreatie

Hoofdkenmerken

Omschrijving (toelichting)

Het culturele aanbod, het verenigingsleven in de volle breedte, het vrijwilligersbeleid en recreatie en toerisme worden door de gemeenteraad gekoesterd.

Cultuur, erfgoed en het verenigingsleven dragen bij aan de leefbaarheid, identiteit en sociale samenhang van Noord-Beveland. De gemeente ondersteunt initiatieven die ontmoeting, participatie, en welzijn bevorderen en zet zich in voor het behoud en de leefbaarheid van het cultureel erfgoed. Door samenwerking met inwoners, verenigingen en maatschappelijke instellingen wordt gewerkt aan een aantrekkelijk en vitaal Noord-Beveland.

In 2026 heeft de gemeenteraad besloten in het pand Oude Pastorie aan de Oostvoorstraat in Wissenkerke een historisch centrum te realiseren. Na de restauratie en inrichting van het pand, wordt daar het verhaal van Noord-Beveland in al haar facetten verteld. Van de rijke geschiedenis en ontwikkeling van het landschap tot de mensen, gebeurtenissen en tradities die het eiland hebben gevormd. Daarmee krijgt Noord-Beveland een plek waar verleden, identiteit en beleving samenkomen.

Het is noodzakelijk om aandacht te besteden aan jong talent om bestaande muzikale en kunstinstellingen te stimuleren. Het organiseren van muziek- en kunstfestivals, zoals het Eindeloos Eiland Festival, geeft talent de kans om zich te ontwikkelen en zich te laten zien op een podium.

Bewegen en sport leveren een directe bijdrage aan de leefkwaliteit van inwoners en vormen een belangrijke vorm van preventieve gezondheidszorg. De realisatie van het sportcomplex met padelbanen en fitness in Kortgene heeft prioriteit. De voortgang van dit project wordt geborgd en er wordt zorggedragen voor een veilige en correcte inrichting van de bijbehorende toegangswegen. Ook wordt de instandhouding van het openluchtzwembad Wissebad in Wissenkerke onderzocht. Het openluchtzwembad vervult een belangrijke maatschappelijke functie. Juist in een waterrijke omgeving als Noord-Beveland is een toegankelijk zwembad en het aanbod van zwemlessen voor de jeugd van groot belang. We werken toe naar een structurele oplossing voor de toekomst van dit buitenbad, mede op basis van een lopend samenwerkingsproject.

Naast deze sportvoorzieningen verdienen ook de laagdrempelige vitaliteitsprogramma’s de volle aandacht. Er zal worden ingezet op initiatieven voor valpreventie, fietsveiligheid en de Zeeuwse Leefstijlroute. Deze programma’s hebben in de afgelopen periode hun maatschappelijke meerwaarde bewezen. Zij vergroten de zelfredzaamheid, versterken de mobiele vrijheid van oudere inwoners en dragen direct bij aan gezond ouder worden in de eigen vertrouwde kern.

We behouden de huidige sport- en spelvoorzieningen en zorgen dat deze van goede kwaliteit en laagdrempelig zijn. Sportclubs krijgen de ruimte om accommodaties te verduurzamen en toekomstbestendig te houden. Ook willen we de jeugd stimuleren om te gaan sporten, zodat iedereen kan meedoen aan sociale activiteiten. Cultureel erfgoed mag meer aandacht krijgen en er wordt uitvoering gegeven aan de Cultuurnota. Er is veel ruimte voor recreatie op het eiland, wat veel toeristen aantrekt en waardoor voorzieningen ook beschikbaar zijn voor inwoners. Tegelijkertijd moet er ook ruimte blijven voor de inwoners zelf.

Bestaand beleid

Omschrijving (toelichting)

- Omgevingsvisie Noord-Beveland 2030;
- Nota Sport- en beweegbeleid;
- Zeeuws Sportakkoord;

- Uitvoeren van vitaliteits- en preventieprogramma's, waaronder valpreventie, fietsveiligheid en de Zeeuwse Leefstijlroute;
- Behoud en versterken van sportvoorzieningen, waaronder het sportcomplex in Kortgene en buitenzwembad Wissebad in Wissenkerke;
- Cultuurnota Noord-Beveland 2022-2026;
- Subsidieverordening Noord-Beveland;
- Archeologiebeleid Gemeente Noord-Beveland;
- Programma Erfgoed;
- DNA Eindeloos Eiland Noord-Beveland;
- Landschapsbeleidsplan Noord-Beveland;
- Visie Duurzame Recreatie en Toerisme Noord-Beveland.

Trends

Omschrijving (toelichting)

- Informatie wordt steeds vaker digitaal gevraagd en aangeboden.
- Er is toenemende behoefte aan gezamenlijke profilering op het gebied van wonen, werken en recreëren. De oprichting van Zeeland & Partners geeft hier verdere invulling aan.
- Er ontstaan steeds meer verbindingen tussen cultureel erfgoed, archeologie, historisch archief en kunst en cultuur.
- Het Rijk stimuleert de verbetering van de erfgoedzorg bij gemeenten en provincies.
- Vanuit de Rijksoverheid blijft er financiële ondersteuning beschikbaar voor combinatiefuncties.
- Het stimuleren van sporten en bewegen blijft voor het Rijk een belangrijk aandachtspunt, mede vanuit het perspectief van preventie en het beperken van zorgkosten op de lange termijn.
- Er is groeiende aandacht voor cultuurparticipatie.
- Inwoners willen cultuur steeds vaker actief beleven en eraan deelnemen.
- Er is behoefte aan een toegankelijk en zichtbaar cultureel aanbod voor verschillende doelgroepen.

Knelpunten

Omschrijving (toelichting)

- Met name onder jongeren is sprake van toenemende individualisering, waardoor deelname aan sport in groepsverband afneemt.
- Sportaccommodaties moeten, mede vanuit duurzaamheid en kwaliteit, toekomstbestendig worden ingericht.
- Verenigingen hebben steeds meer moeite met het werven en behouden van vrijwilligers en bestuursleden.
- Het verenigingsleven blijft weliswaar een belangrijke pijler voor de leefbaarheid in de dorpen, maar staat onder druk door deze personele uitdagingen.

- Verenigingen, culturele organisaties en organisatoren van evenementen worden geconfronteerd met stijgende kosten voor onder meer energie, onderhoud, materialen en huur.
- Deze kostenstijging leidt tot toenemende financiële druk, waardoor het organiseren van activiteiten en evenementen steeds lastiger wordt.

Toekomstbestendige sportvoorzieningen.

Speerpunten

Behouden van het openluchtzwembad Wissebad.

Wat gaan we ervoor doen?

• We evalueren de samenwerking met Omnium tijdens zwemseizoen 2026;

• We zetten ons in voor het behoud van het buitenbad in de toekomst.

Speerpunten

We realiseren het sportcomplex met padelbanen en fitness in Kortgene met aandacht voor bereikbaarheid.

Wat gaan we ervoor doen?

• We voeren de aanbestedingsprocedure uit voor de exploitatie van het nieuwe sportcomplex in Kortgene.

• We werken samen met sportverenigingen en de toekomstige exploitant aan de verdere planuitwerking.

• We treffen maatregelen om de bereikbaarheid en verkeersveiligheid van de locatie te verbeteren (Galgendijk).

• We bereiden de realisatie voor van een sportcomplex met padel, fitness en ondersteunende voorzieningen in een adaptief gebouw.

• We versterken de sportinfrastructuur op Noord-Beveland door te investeren in toekomstbestendige sportvoorzieningen.

Een sterk en toegankelijk cultureel aanbod.

Speerpunten

Vergroten van cultuurparticipatie.

Wat gaan we ervoor doen?

• Onderzoeken hoe de inzet van een cultuurcoach kan bijdragen aan cultuurparticipatie op Noord-Beveland;

• Culturele activiteiten en initiatieven ondersteunen en beter zichtbaar maken;

• We gaan werken aan de inrichting van het Historisch Centrum en het beleven van de rijke geschiedenis van Noord-Beveland.

Speerpunten

Versterken van cultuur op Noord-Beveland.

Wat gaan we ervoor doen?

• Het opstellen van en uitvoering geven aan een nieuwe Cultuurnota Noord-Beveland, in samenwerking met de culturele organisaties en inwoners;

• De samenwerking tussen culturele organisaties, verenigingen en maatschappelijke partners versterken;

• Realisatie van een historisch centrum in Wissenkerke waar verhalen van Noord-Beveland behouden blijven voor de toekomst.

Sterke verenigingen en een vitaal maatschappelijk leven.

Speerpunten

Ondersteunen van verenigingen.

Wat gaan we ervoor doen?

• Een verenigingsambassadeur aanstellen;

• Een verenigingsloket inrichten als centraal aanspreekpunt voor verenigingen, dat dient als laagdrempelig startpunt voor uiteenlopende verenigingsvragen, actief bijdraagt aan het verlagen van administratieve druk en vrijwilligers wegwijs maakt.

Speerpunten

We realiseren een nieuw MFA in Kats en verkennen de haalbaarheid van een nieuw MFA in Wissenkerke.

Wat gaan we ervoor doen?

• We ronden de voorbereiding voor een nieuw MFA in Kats af met de aanvraag van een omgevingsvergunning.

• We voeren een aanbestedingsprocedure om de werkzaamheden op te dragen aan een marktpartij, waarna de realisatie kan starten.

• In Wissenkerke verkennen we (in relatie tot de bestaande voorzieningen) de haalbaarheid voor een nieuw MFA in samenspraak met Apollo, het NUT, de kerk, de fysiotherapeut en de dorpshuisbeheerders.

• Op basis van deze verkenning volgt advisering over de aanpak en de benodigde budgetten.

Programma Erfgoed gefaseerd uitvoeren.

Speerpunten

Aandacht voor immaterieel erfgoed.

Wat gaan we ervoor doen?

• Het verhaal van Noord-Beveland voor een breed publiek beleefbaar maken door o.a. routes en tentoonstellingen.

Speerpunten

Digitaal erfgoed.

Wat gaan we ervoor doen?

• Ontwikkelen website.

• Realiseren Historisch Centrum inclusief filmzaal.

Speerpunten

Versterken van het behoud van Erfgoed.

Wat gaan we ervoor doen?

• Toezicht en handhaving voor gebouwd erfgoed en archeologie versterken in samenwerking met andere gemeenten.

• Restauratie en onderhoud aan rijksmonumenten in gemeentelijk bezit.

• Beschermingsregime voor cultureel erfgoed in het nieuwe deel van het Omgevingsplan.

• Bijeenkomsten organiseren voor monumenteneigenaren.

Speerpunten

Zorgvuldig omgaan met en vitaal houden van erfgoed.

Wat gaan we ervoor doen?

• Inventariseren, selecteren en aanwijzen gemeentelijke monumenten en regeling opstellen voor compenserende maatregelen.

• Inventariseren en beschermen landschappelijk erfgoed.

• Toekomstbestendigheid van beschermd/beeldbepalend erfgoed; bevorderen door bijvoorbeeld herbestemming.

• Richtlijnen opstellen voor PV-systemen op monumenten.

Een toekomstbestendige toeristische sector.

Speerpunten

Focus op bestemming in balans.

Wat gaan we ervoor doen?

• Inzicht verkrijgen in de effecten van recreatie en toerisme op inwoners, natuur en leefomgeving.

• Inwoners actief betrekken bij recreatie en toerisme in Noord-Beveland.

• Werken aan een goede recreatieve infrastructuur en bereikbaarheid voor inwoners en bezoekers.

Speerpunten

Inzetten op bestemmingsmanagement en samenwerking.

Wat gaan we ervoor doen?

• Uitvoering geven aan bestemmingsmanagement voor Noord-Beveland in samenwerking met Stichting Eilandmarketing (SEM).

• De samenwerking binnen het Toeristische Ondernemend Platform (TOP) Noord-Beveland voortzetten en benutten voor gezamenlijke projecten.

• Voortzetten en versterken van de regionale samenwerking binnen de actielijn Beleving op de Bevelanden.

• Voortzetten en versterken van de provinciale samenwerking, o.a. door middel van Bestemming Zeeland 2035 en Zeeland & Partners.

Speerpunten

Inzetten op verduurzaming, vitalisering en kwaliteitsverbetering van de verblijfsrecreatie.

Wat gaan we ervoor doen?

• Ondernemers inspireren en stimuleren op het gebied van verduurzaming, vitalisering en kwaliteitsverbetering van verblijfsrecreatie.

Speerpunten

Versterken en optimaliseren van het dagrecreatief aanbod.

Wat gaan we ervoor doen?

• Het dagrecreatieve aanbod versterken en verder ontwikkelen, rekening houdend met jaarrond aanbod.

• De recreatieve routes versterken en verder ontwikkelen.

Wat mag het kosten?

Programma 6	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	477.947	481.378	478.878	468.378	468.378
Lasten	3.495.612	3.013.362	2.966.072	2.894.634	2.886.270
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**3.017.665**	**2.531.984**	**2.487.194**	**2.426.256**	**2.417.892**
Onttrekkingen	583.276	107.146	107.146	107.146	107.146
Mutaties reserves	**-583.276**	**-107.146**	**-107.146**	**-107.146**	**-107.146**
Gerealiseerd resultaat	**2.434.389**	**2.424.838**	**2.380.048**	**2.319.110**	**2.310.746**

Taakvelden

Omschrijving (toelichting)

0.10 Mutaties reserves
5.1 Sportbeleid en activering
5.2 Sportaccommodaties
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
5.4 Musea
5.5 Cultureel erfgoed
5.6 Media
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Programma 7 - Sociaal domein

Hoofdkenmerken

Omschrijving (toelichting)

De algemene beleidsdoelstelling is het behouden en versterken van de sociale infrastructuur.

Goede integrale zorg en ruimhartige ondersteuning staan voorop. We willen voorkomen dat mensen in armoede leven en kinderen in armoede opgroeien. Het Sociaal Loket speelt daarin een belangrijke rol en vraagt om goede communicatie richting inwoners.

We behouden beschikbare ondersteuningsvormen voor mantelzorgers en vrijwilligers en brengen deze beter onder de aandacht. Vrijwilligers zijn de ogen en oren van de gemeenschap.

Door samenwerking signaleren we zorgen en problemen zo vroeg mogelijk. Bij zowel complexe als kleine hulpvragen staat de menselijke maat centraal. Het uitgangspunt hierbij is zelfredzaamheid en eigen kracht. Meer zorg is niet altijd beter. Daarom kijken we kritisch naar de duur, effectiviteit en passendheid van ondersteuning.

Om de oplopende kosten in de jeugdzorg beheersbaar te houden, voeren we strikte monitoring in. Op vaste momenten van 3, 6 en 9 maanden toetsen we de voortgang van hulptrajecten en beoordelen we of de ingezette hulp nog passend is.

Daarnaast onderzoeken we of alternatieven buiten de jeugdhulp mogelijk zijn. Hier kan een rol zijn voor de jongerenwerker. Deze jongerenwerker heeft ook een rol in het vroegtijdig signaleren en beperken van jeugdoverlast.

Demografische ontwikkelingen vragen om scherpe keuzes en een strikte uitvoering van de Woonzorgvisie. Daarbij blijven we letten op de betaalbaarheid van de zorg en monitoren we jaarlijks de totale cijfers, producten en kosten.

Een van onze ambities is om een dementievriendelijke gemeente te worden. Daarbij sluiten we aan op de Nationale dementiestrategie 2021-2030 en faciliteren we bijeenkomsten voor inwoners met dementie en hun naasten. Ook zetten we ons in tegen eenzaamheid. Daarnaast ondersteunen we initiatieven voor een waardig levenseinde op het eigen eiland, onder meer door mee te werken aan de realisatie van een hospice in Colijnsplaat.

Bestaand beleid

Omschrijving (toelichting)

- Uitvoering Participatiewet en de daarop gebaseerde verordeningen en beleidsregels;
- Uitvoering van Overige uitkeringsregelingen;
- Uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening;
- Bevordering van de arbeidsinschakeling en maatschappelijke participatie;
- Uitvoering (inkomens)ondersteunende voorzieningen;
- Cliëntenparticipatie;
- Uitvoering Wet maatschappelijke ondersteuning;
- Uitvoering van de taakstelling huisvesting vergunninghouders en het terugkeerbeleid;
- Uitvoering schulddienstverlening en schuldhulpverlening;
- Uitvoering van het gemeentelijk minimabeleid;
- Uitvoering van de Jeugdwet en het Centrum voor Jeugd en Gezin;

- Uitvoeren van de plannen met betrekking tot het jeugdbeleid;
- Uitvoering Wet Gemeentelijke Anti Discriminatie Voorzieningen;
- Participatie van jongeren door activiteiten en advisering door de jongerenraad;
- Declaratiefonds minima.

Trends

Omschrijving (toelichting)

- De gemeente heeft een toenemende taakstelling voor huisvesting van statushouders;
- Toename mensen met schulden;
- Het aantal ouderen neemt nog steeds toe, terwijl het aantal werkenden afneemt;
- De tendens van de Participatiewet is dat de uitkeringsregelingen worden versoberd, dat de verplichtingen (nog verder) worden aangescherpt en dat er meer nadruk ligt op de eigen verantwoordelijkheid van de doelgroep;
- Op de middelen voor re-integratie en sociale werkvoorziening wordt fors bezuinigd. Het budget werkdeel blijft ontoereikend;
- De sociale werkvoorziening zal moeten worden omgevormd, zodat het SW-bedrijf (Betho) is voorbereid op de ontwikkelingen voor de toekomst. De Betho en de deelnemende gemeenten geven in samenwerking met GR de Bevelanden gezamenlijk vorm aan deze herstructurering;
- Bij de schuldhulpverlening is er steeds vaker sprake van multi-problematiek waardoor de zaken complexer zijn geworden;
- Er wordt nog steeds ingezet op integrale schuldhulpverlening waarbij er wordt gekeken naar de oorzaken en de oplossing van het ontstaan van de schulden;
- In samenwerking met externe zorgaanbieders wordt er gewerkt aan de zelfredzaamheid van de klant.
- Hervormingsagenda jeugdhulp, we proberen het gebruik van jeugdhulp terug te dringen.

Knelpunten

Omschrijving (toelichting)

- Vrijwilligers in de zorg dienen ondersteund te worden, zodat zij minder snel afhaken;
- Mantelzorgers zijn lastig te lokaliseren. Vanuit het Steunpunt Vrijwilligerswerk en Mantelzorg in het Sociaal Loket wordt getracht mantelzorgers in beeld te brengen en hen te ondersteunen en begeleiden;
- De stijging van de kosten van de Wmo. Door de vergrijzing in de gemeente zal dit alleen maar verder toenemen en het is moeilijk een halt toe te roepen of te beperken (openeinderegeling). Hiermee wordt de vraag versterkt naar de ontwikkeling van algemene/voorliggende voorzieningen;
- De gemeente heeft een grote opgave op het gebied van de groep vergunninghouders (ex-asielzoekers). Deze mensen hebben over het algemeen een gemeentelijke uitkering en zijn weinig zelfredzaam. Bovendien is de gemeente verantwoordelijk voor de uitstroom naar werk van deze groep;

- De bezuinigingen op de sociale zekerheid hebben ook gevolgen voor het inkomensniveau van de betreffende doelgroep. Hierdoor kan ook de druk op de gemeenten toenemen om dit op een of andere wijze te compenseren;
- De gemeentebegroting komt financieel steeds meer onder druk te staan door het sociaal domein. Dit zal uit de structurele middelen gedekt moeten gaan worden. Ook zal er aandacht moeten komen voor de vermindering aan de uitgavenkant;
- Aandacht voor knelpunten in de jeugdhulp. Aantal jeugdigen nam de afgelopen jaren niet toe, het gebruik van jeugdzorg liet wel een stijgende lijn zien. Dit kan samenhangen met psychische gezondheid. Inzet op vroegsignalering kan helpend zijn om zware jeugdproblematiek vroegtijdig te ondervangen;
- Steeds meer mensen voelen zich niet verbonden met hun omgeving. Zij ervaren sociale eenzaamheid en missen een hechte emotionele band met anderen. Of er is steeds minder contact met anderen dan gewenst.

Een zorgzaam eiland: Vernieuwing in het sociaal domein.

Speerpunten

Jeugdzorgmonitor.

Wat gaan we ervoor doen?

• Om de oplopende kosten in de jeugdzorg beheersbaar te houden, voeren we een resultaatgericht monitoringssysteem in op vaste momenten van 3, 6 en 9 maanden.

Omschrijving (toelichting)

We richten deze voortgangstoetsing administratief arm en data-gedreven in. Zo waarborgen we de menselijke maat en de effectiviteit van de zorg, zonder dat dit leidt tot extra regeldruk voor onze professionals en zorgaanbieders. Waar mogelijk zetten we in op preventie en lichtere, voorliggende voorzieningen.

Speerpunten

Ondersteuning vrijwilligers en mantelzorg.

Wat gaan we ervoor doen?

• We zetten de ondersteuning voor mantelzorgers en vrijwilligers voort en brengen dit actief onder de aandacht.

Speerpunten

Preventieprogramma’s continueren.

Wat gaan we ervoor doen?

• Collectieve programma’s zoals valpreventie en fietsveiligheid, de Balansstraat en de Zeeuwse Leefstijlroute zetten we voort.

Speerpunten

Toezicht & Jongerenwerk.

Wat gaan we ervoor doen?

• We onderzoeken de capaciteitsuitbreiding voor het proactieve jeugd- en jongerenwerk.

Speerpunten

We willen een dementievriendelijke gemeente zijn en faciliteren lokale netwerken.

Wat gaan we ervoor doen?

• We liften mee op de Nationale dementiestrategie en faciliteren onder meer bijeenkomsten om inwoners met dementie en hun naasten te ondersteunen. Met behulp van bestaande krachtige netwerken van lokale ondernemers, stichtingen en dorpshuisbeheerders

Speerpunten

Zorg dichtbij.

Wat gaan we ervoor doen?

• We nemen een positieve grondhouding aan bij de realisatie van een hospice in Colijnsplaat.

Wat mag het kosten?

Programma 7	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	5.245.069	3.924.561	2.962.109	2.962.109	2.962.109
Lasten	14.159.522	13.954.966	13.530.805	12.970.786	12.916.896
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**8.914.453**	**10.030.405**	**10.568.696**	**10.008.677**	**9.954.787**
Onttrekkingen	680.574	223.604	747.604	172.604	172.604
Stortingen	1.747.589	0	0	0	0
Mutaties reserves	**1.067.015**	**-223.604**	**-747.604**	**-172.604**	**-172.604**
Gerealiseerd resultaat	**9.981.468**	**9.806.801**	**9.821.092**	**9.836.073**	**9.782.183**

Taakvelden

Omschrijving (toelichting)

0.10 Mutaties reserves
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal
6.3 Inkomensregelingen
6.4 WSW en beschut werk
6.5 Arbeidsparticipatie
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)
6.712 Begeleiding (Wmo)
6.713 Dagbesteding (Wmo)
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

6.72b Jeugdhulp behandeling
6.72c Jeugdhulp dagbesteding
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig
6.73a Pleegzorg
6.73b Gezinsgericht
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf
6.74c Gesloten plaatsing
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk
6.791 PGB Wmo
6.792 PGB Jeugd
6.81 Geëscaleerde zorg 18+
6.811 Beschermd wonen (Wmo)
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang (Wmo)
6.82 Geëscaleerde zorg 18-
6.821 Jeugdbescherming
6.822 Jeugdreclassering
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd

Programma 8 - Volksgezondheid en milieu

Hoofdkenmerken

Omschrijving (toelichting)

Binnen dit programma staan de gezondheid van onze inwoners en de kwaliteit en toekomstbestendigheid van de leefomgeving centraal. Volksgezondheid en milieu zijn nauw met elkaar verbonden en vragen om een integrale aanpak, waarin preventie, duurzaamheid, klimaatadaptatie en weerbaarheid samenkomen. Daarbij gaat het niet alleen om de huidige leefkwaliteit, maar ook om de vraag hoe Noord-Beveland zich voorbereidt op ontwikkelingen als droogte, hitte, wateroverlast, extreem weer en mogelijke gezondheidscrises.

De gemeente zet in op een schone, veilige en gezonde leefomgeving, waarin inwoners prettig kunnen wonen, werken en recreëren.

Klimaatverandering maakt duidelijk dat aanpassing van de leefomgeving noodzakelijk is. In dit verband is onder meer aandacht nodig voor het vasthouden van water, het tegengaan van verdroging en verzilting, het realiseren van voldoende waterberging en het beperken van hittestress.

Bestaand beleid

Omschrijving (toelichting)

- Gemeentelijk rioleringsplan;
- Begraafplaatsverordening Noord-Beveland;
- Uitvoerings- en handhavingsbeleid Zeeland;
- Subsidieverordening duurzaam bouwen woningen;
- Subsidieverordening duurzaam bouwen bedrijfspanden;
- Subsidieverordening asbest van het dak.

Trends

Omschrijving (toelichting)

- Er is een toenemende belangstelling voor natuurlijk begraven.
- Nieuwe woningen mogen niet meer worden aangesloten op het gasnetwerk.
- Er zijn exponentieel meer taken op het gebied van verduurzaming voor gemeenten.
- Het verduurzamen van panden wordt steeds belangrijker nu energieprijzen stijgen.

Knelpunten

Omschrijving (toelichting)

- De verduurzaming van sociale huurwoningen komt maar langzaam op gang;
- Natuurwetgeving belemmert de uitrol van isolatiemaatregelen voor verouderde woningen (vleermuiscrisis);
- Er is een gebrek aan (bouw)technisch opgeleid personeel.
- Riante subsidieregelingen vanuit de overheid hebben het onbedoelde effect dat verduurzamingsingrepen en -technieken ‘onnatuurlijk’ duur blijven.
- Netcongestie vertraagd de mogelijkheden voor opwek van duurzame energie.

Zorgen voor een duurzame bescherming van de volksgezondheid, natuur en milieu.

Speerpunten

Het hebben en houden van een duurzaam veilig, gezond en toekomstbestendig water- en rioleringssysteem.

Wat gaan we ervoor doen?

• Het uitvoeren van beleid uit het gemeentelijk rioleringsplan. Het beleid actualiseren en afstemmen met de omgevingswet in de vorm van een water- en rioleringsprogramma.

Zorgen voor een toekomstbestendige inrichting en exploitatie van de gemeentelijke begraafplaatsen.

Speerpunten

Herziening van de exploitatie en de kostendekkendheid van begraafplaatsen.

Wat gaan we ervoor doen?

• We stellen een uitvoeringsbesluit op basis van de verordening voor.

• We herzien de exploitatie en leggen de raad scenario’s voor.

Speerpunten

Ontwikkelen en monitoren van een natuurlijke begraafplaats.

Wat gaan we ervoor doen?

• We monitoren het gebruik en beheer van de natuurlijke begraafplaats.

Het verduurzamen van woningen om gasverbruik en energieverbruik te verminderen.

Speerpunten

Stapsgewijze verduurzaming van woningen betaalbaar maken en behouden.

Wat gaan we ervoor doen?

• We behouden de subsidieregeling duurzaam bouwen voor woningen en blijven hierover actief communiceren.

• De duurzame opwekking van energie stimuleren en de energieopslag door batterijen stimuleren.

• Het verduurzamen van sociale huurwoningen opnemen in de prestatieafspraken met de corporatie.

Het verduurzamen van bedrijven om gasverbruik te verminderen en resterende energievraag duurzaam aan te wenden.

Speerpunten

Stapsgewijze verduurzaming van bedrijven betaalbaar maken, behouden en innovatieve combinaties stimuleren. Kleinschalige energieopwekking stimuleren.

Wat gaan we ervoor doen?

• We behouden de subsidieregeling duurzaam bouwen voor bedrijfsgebouwen en blijven hierover actief communiceren.

• We stimuleren het plaatsen van kleine windturbines bij agrarische bedrijven en behouden de planologische mogelijkheid om hier vergunningen voor te verlenen.

• De duurzame opwekking van energie stimuleren en de energieopslag door batterijen stimuleren.

• We behouden de subsidieregeling Asbest van het dak als financiële ondersteuning voor het saneren van asbestdaken.

Milieustraat behouden

Speerpunten

De milieustraat blijft duurzaam, toegankelijk en toekomstbestendig ingericht, zodat inwoners hun afval op een verantwoorde en efficiënte manier kunnen blijven aanbieden.

Wat gaan we ervoor doen?

• We borgen de continuïteit van de milieustraat als voorziening voor inwoners.

• We volgen ontwikkelingen op het gebied van afvalscheiding, hergebruik en circulariteit en passen de inrichting en werkwijze waar nodig aan.

Wat mag het kosten?

Programma 8	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	3.543.859	2.924.925	2.924.925	2.924.925	2.924.925
Lasten	4.896.486	4.207.902	4.199.569	4.198.756	4.215.787
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**1.352.627**	**1.282.977**	**1.274.644**	**1.273.831**	**1.290.862**
Onttrekkingen	9.618	12.922	12.922	12.922	12.922
Mutaties reserves	**-9.618**	**-12.922**	**-12.922**	**-12.922**	**-12.922**
Gerealiseerd resultaat	**1.343.009**	**1.270.055**	**1.261.722**	**1.260.909**	**1.277.940**

Taakvelden

Omschrijving (toelichting)

0.10 Mutaties reserves
7.1 Volksgezondheid
7.2 Riolering
7.3 Afval
7.4 Milieubeheer
7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Programma 9 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Hoofdkenmerken

Omschrijving (toelichting)

Tot dit programma behoren taken op het gebied van:

- De ruimtelijke ordening en ontwikkeling en functietoedeling van de leefomgeving;
- Gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening;
- Volkshuisvesting;
- Activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie met uitzondering van bedrijventerreinen;
- Basisregistratie Ondergrond (BRO) Basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) en Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT).

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Deze wet wijzigt het stelsel van ruimtelijke ordening in Nederland op drastische wijze. De wet beoogt meer samenwerking tussen domeinen en meer lokaal maatwerk. Bij de invoering van de Omgevingswet in 2024 hebben gemeenten van rijkswege een tijdelijk Omgevingsplan gekregen met onder meer de bestaande bestemmingsplannen en de regels die het rijk heeft overgedaan aan de gemeenten. Wettelijk zijn gemeenten verplicht voor 1 januari 2032 een nieuw Omgevingsplan te hebben opgesteld voor het gehele grondgebied.

Op Noord-Beveland neemt de vergrijzing toe, terwijl lokale jongeren en starters steeds moeilijker een passende woning kunnen vinden. Daardoor dreigen zij hun toekomst elders op te bouwen. Hoe zorgen we ervoor dat zij zich op Noord-Beveland kunnen vestigen? En hoe trekken we nieuwe jonge gezinnen aan, zonder het karakter en de schaal van Noord-Beveland uit het oog te verliezen? Groei is noodzakelijk om de leefbaarheid en voorzieningen in onze dorpskernen overeind te houden. Zonder nieuwe jonge gezinnen komen scholen, winkels en verenigingen onder druk te staan.

Daarom willen we gericht bouwen waar dat kan en nodig is, met behoud van de unieke identiteit van elke kern. Daarbij voeren we een zorgvuldig en proactief grondbeleid.

Ook is er een verduurzamingsopgave in de woningbouw. Woningen moeten van het gas en er moet meer gebruik worden gemaakt van duurzame energiebronnen.

Bestaand beleid

Omschrijving (toelichting)

- Omgevingsvisie Noord-Beveland;
- Omgevingsplan Noord-Beveland (inclusief de geldende bestemmingsplannen);
- Nota Grondbeleid gemeente Noord-Beveland;
- Grondprijsnota gemeente Noord-Beveland;
- Visie op regionale opgaven van de Bevelanden;
- De strategische agenda van De Bevelanden;
- Agenda wonen op de Bevelanden;
- Woon(zorg)visie de Bevelanden;

- Notitie huisvesting arbeidsmigranten, regionaal beleid;
- Notitie woningmarktinstrumenten;
- Nota welstandsbeleid;
- Raamovereenkomst prestatieafspraken Beveland Wonen 2025-2029;
- Woondeal Zeeland;
- Subsidieregelingen duurzaam bouwen en dorpsvernieuwing;
- Verordening startersleningen;
- Raadsprotocol voor buitenplanse ruimtelijke initiatieven;
- Raadsbesluit bindend adviesrecht bij buitenplanse omgevingsactiviteiten;
- Oosterscheldevisie;
- Gebiedsvisie Veerse Meer.

Trends

Omschrijving (toelichting)

- Maatschappelijke problemen door tekort aan betaalbare woningen en stijgende woningprijzen;
- Groeiende kloof tussen mensen met en zonder woonruimte (koophuis of sociale huurwoning);
- Toenemende concurrentie om schaarse ruimte: niet alles kan;
- Meer centrale regie in de ruimtelijke ordening en volkshuisvesting;
- Nieuwe woonvormen en woning typologieën;
- Vergrijzing;
- Migratie vanuit Randstad naar de regio, en wegtrekken van hoogopgeleide jongeren uit de regio naar de Randstad.

Knelpunten

Omschrijving (toelichting)

- De Omgevingswet, die per 1 januari 2024 in werking is getreden, betekent voor de ruimtelijke ordening van gemeenten een radicale wijziging en vraagt veel van de uitvoeringspraktijk. De wet is complex en juridisch onvolledig, wat onzekerheid oplevert bij planologische procedures en vergunningverlening. Gemeenten moeten voor 1 januari 2032 een nieuw Omgevingsplan hebben ontwikkeld voor het gehele grondgebied. Deze moet gepubliceerd worden in het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Wij behoorden voorheen tot de gemeenten die het opstellen van regels en de plankaarten extern belegden bij stedenbouwkundige bureaus. Gemeenten moeten nu zelf in staat zijn deze regels op te stellen en deze in het DSO te zetten. Het digitale Omgevingsloket is echter nog foutgevoelig, lastig in gebruik en nog niet doorontwikkeld. Daarnaast moeten we niet alleen fysieke, maar ook gezondheidsaspecten integreren, wat vraagt om nieuwe manieren van denken en samenwerken. De uitvoering vraagt om realistische keuzes en voldoende capaciteit.
- Op 1 januari 2024 Ook is de Wet Kwaliteitsborging in de bouw van kracht geworden. Dit gaat over private toezichthouders. De systematiek en werkwijze bij de gemeente dient hierop aangepast te worden. Het maakt de bouw duurder en de administratieve lasten hoger.

- De grote opgaven in Nederland vragen om ruimte, terwijl die in Nederland schaars is. Er zijn meer woningen en meer ruimte voor de economie en mobiliteit nodig, maar er zijn ook investeringen vereist in natuur, water, bodem en klimaat en defensie. De netcongestie zorgt voor aanzienlijke vertraging bij ruimtelijke ontwikkelingen. Ook de wet- en regelgeving met betrekking tot stikstof en gewasbeschermingsmiddelen heeft een verlammende uitwerking.
- Er worden veel woningen gebruikt voor deeltijdbewoning, terwijl deze woningen geschikt en bestemd zijn voor permanente bewoning. Tijdens de crisis op de woningmarkt is deeltijdbewoning gefaciliteerd in provinciaal en gemeentelijk beleid, maar dit wringt nu met het woningtekort. Deeltijd wonen is nu beleidsmatig ingeperkt.

Resultaatgerichte woningbouwambitie

Speerpunten

Eilandbreed woonbehoefte-onderzoek

Wat gaan we ervoor doen?

• Een gericht woonbehoefteonderzoek onder inwoners vanaf 16/17 jaar om het bouwprogramma op hun wensen af te stemmen. Dit in vervolg op een in 2023 uitgevoerd onderzoek naar de woonwensen van starters.

• We gaan samen met de Bevelandse gemeenten en de corporatie een woononderzoek uitvoeren.

Speerpunten

Maatwerk per kern.

Wat gaan we ervoor doen?

• Grotere uitbreidingen concentreren in Kamperland, Kortgene, Colijnsplaat en Wissenkerke.

• Kleinschaligere woningbouwprojecten realiseren in Geersdijk en Kats.

Speerpunten

Ontwikkelen van ‘De Noord-Bevelandse Wijk’. Een gevarieerd bouwconcept per kern, een mooie mix in een groene omgeving met oog voor kwaliteit, leefbaarheid en natuur.

Wat gaan we ervoor doen?

• Afspraken met de corporatie omtrent de realisatie van sociale huurwoningen.

• Afspraken maken met ontwikkelaars over de betaalbaarheid van te realiseren woningen.

• Afspraken maken met ontwikkelaars over ruimtelijke kwaliteit.

Speerpunten

Positioneren bouwprojecten.

Wat gaan we ervoor doen?

• We positioneren onze bouwprojecten herkenbaar om jonge gezinnen naar ons eiland te trekken.

• Het blijven hanteren van de startersleningen.

Speerpunten

Proactief grondbeleid ten behoeve van de gerichte woningbouw.

Wat gaan we ervoor doen?

• De Nota Grondbeleid herijken.

• De Notitie Grondprijzenbeleid herijken.

• Onderzoeken welke woningmarktinstrumenten we kunnen inzetten.

Speerpunten

Regie op markt en corporatie.

Wat gaan we ervoor doen?

• Intensief overleg met corporatie om de gemaakte prestatieafspraken na te komen.

• Periodiek makelaarsoverleg.

• Een huisvestingsverordening opstellen samen met de andere Zeeuwse gemeenten.

• Monitoren van het deeltijd wonen en het deeltijdbewonen van woningen verder inperken.

Speerpunten

Voorbereiding realisatie 300 nieuwe woningen.

Wat gaan we ervoor doen?

• Grondverwerving.

• Wijziging omgevingsplan opstellen ten behoeve van woningbouwontwikkelingen.

• Vergunningen verlenen.

• Bouwgrond voor woningbouw verkopen aan ontwikkelaars en particulieren.

• Een volkshuisvestingsprogramma opstellen.

Bescherming agrarische grond.

Speerpunten

Uitsluiten van reguliere zonneparken op agrarische gronden.

Wat gaan we ervoor doen?

• We sluiten in het Omgevingsplan reguliere zonneparken op agrarische gronden planologisch uit, tenzij er sprake is van innovatief meervoudig ruimtegebruik zoals zonne-energie boven waterbassins.

Herijking Omgevingsvisie.

Speerpunten

Parallel aan het opstellen van een nieuwe Toekomstvisie voor Noord-Beveland de Omgevingsvisie Noord-Bevelend herijken.

Wat gaan we ervoor doen?

• Herijken Omgevingsvisie.

• Participatietraject zo goed mogelijk koppelen met dat van de Toekomstvisie.

opstellen nieuw deel Omgevingsplan.

Speerpunten

Fasegewijs wijzigen Omgevingsplan.

Wat gaan we ervoor doen?

• Jaarlijks een wijziging van het Omgevingsplan opstellen. Hierbij de bevolking actief informeren.

Herontwikkeling havengebieden Colijnsplaat en Kats.

Speerpunten

Dorpsvisie ‘Rondom Kats’.

Wat gaan we ervoor doen?

• Het omgevingsplan wijzigen.

Speerpunten

Herontwikkeling haven Colijnsplaat.

Wat gaan we ervoor doen?

• Het omgevingsplan wijzigen.

• De Dorpsvisie 'Rondom Kats' verder uitwerken.

• In overleg met de grondeigenaar onderzoek naar mogelijkheden om de geluidzone te verkleinen.

Wat mag het kosten?

Programma 9	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	6.982.089	1.636.583	878.478	1.543.622	987.425
Lasten	8.354.969	3.020.235	2.251.965	2.913.881	2.367.861
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**1.372.880**	**1.383.652**	**1.373.487**	**1.370.259**	**1.380.436**
Onttrekkingen	166.044	35.268	35.268	35.268	35.268
Mutaties reserves	**-166.044**	**-35.268**	**-35.268**	**-35.268**	**-35.268**
Gerealiseerd resultaat	**1.206.836**	**1.348.384**	**1.338.219**	**1.334.991**	**1.345.168**

Taakvelden

Omschrijving (toelichting)

0.10 Mutaties reserves
8.1 Ruimte en leefomgeving
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
8.3 Wonen en bouwen

Programma 10 - Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering

Wat mag het kosten?

Programma 10	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	24.043.596	24.578.292	24.256.252	23.907.810	24.304.981
Lasten	7.896.714	8.219.029	7.592.998	7.217.182	7.378.965
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-16.146.882**	**-16.359.263**	**-16.663.254**	**-16.690.628**	**-16.926.016**
Onttrekkingen	5.920.665	859.352	542.352	472.352	122.352
Stortingen	4.713.300	25.000	25.000	25.000	25.000
Mutaties reserves	**-1.207.365**	**-834.352**	**-517.352**	**-447.352**	**-97.352**
Gerealiseerd resultaat	**-17.354.247**	**-17.193.615**	**-17.180.606**	**-17.137.980**	**-17.023.368**

Hoofdkenmerken

Omschrijving (toelichting)

Programma 10 is niet ‘echt’ een programma, maar een ondersteunend programma waar onder andere de grootste dekkingsmiddelen van de gemeenten in zijn opgenomen. Vandaar dat in deze toelichting niet specifiek op trends en knelpunten wordt ingegaan.

Taakvelden

Omschrijving (toelichting)

0.10 Mutaties reserves
0.4 Overhead
0.5 Treasury
0.61 OZB woningen
0.62 OZB niet-woningen
0.63 Parkeerbelasting
0.64 Belastingen overig
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds
0.8 Overige baten en lasten
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

Omschrijving (toelichting)

De gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente en zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Ze raken namelijk de inwoners heel direct in de portemonnee. Daarbij wil de inwoner waar voor zijn geld. In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de geraamde kosten, beleidsmatige ontwikkelingen van de lokale heffingen, de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

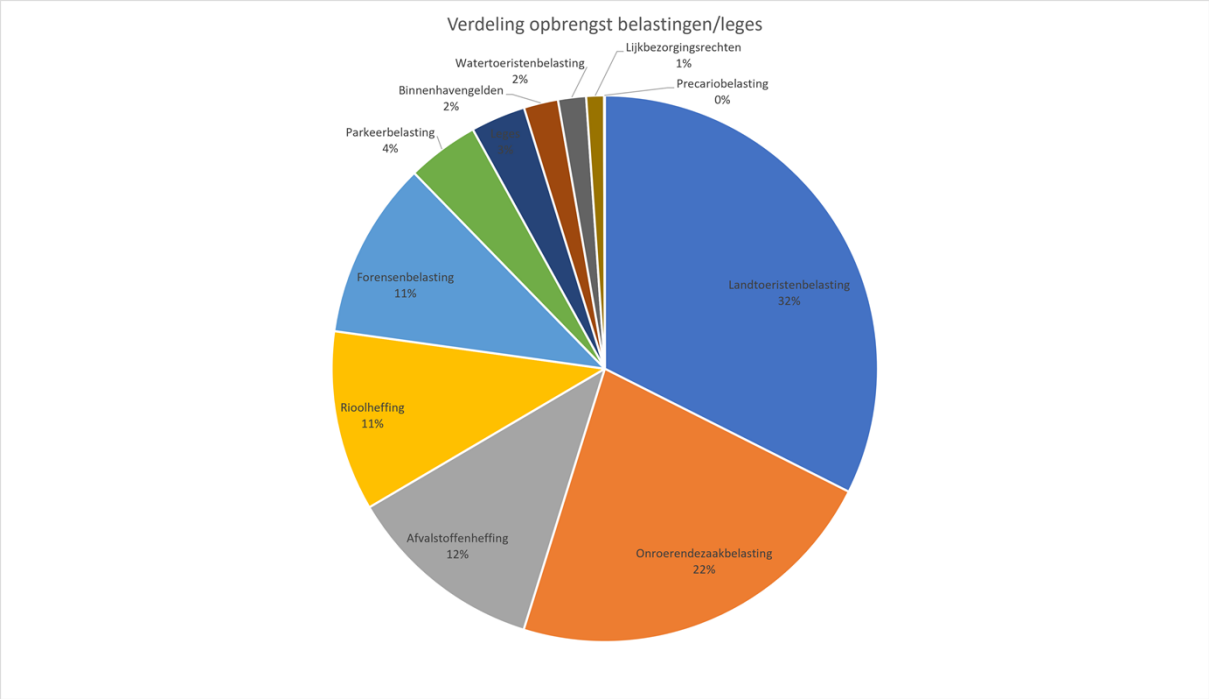
Lokale heffingen

Omschrijving (toelichting)

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de inkomsten uit lokale heffingen:

Soort	Gerealiseerd 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Landtoeristenbelasting	€ 3.472.275	€ 3.799.000	€ 3.799.000
Onroerendezaakbelasting	€ 2.585.056	€ 2.667.000	€ 2.621.000
Afvalstoffenheffing	€ 1.359.429	€ 1.347.000	€ 1.375.000
Rioolheffing	€ 1.173.999	€ 1.217.000	€ 1.249.000
Forensenbelasting	€ 1.103.790	€ 1.231.000	€ 1.231.000
Parkeerbelasting	€ 509.565	€ 500.000	€ 500.000
Leges	€ 464.621	€ 405.000	€ 380.000
Binnenhavengelden	€ 264.343	€ 238.000	€ 238.000
Watertoeristenbelasting	€ 184.099	€ 194.000	€ 194.000
Lijkbezorgingsrechten	€ 185.886	€ 123.025	€ 123.025
Precariobelasting	€ 5.198	€ 5.000	€ 5.000
Hondenbelasting	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	**€ 11.308.259**	**€ 11.726.025**	**€ 11.715.025**

De bedragen zijn exclusief eventuele belastingverhogingen. Deze zijn afhankelijk van de door de raad te maken keuzes bij de begrotingsbehandeling en zijn daarom niet in deze cijfers verwerkt. Hiervoor wordt verwezen naar de budgetprognose.



Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Omschrijving (toelichting)

Het uitgangspunt vanuit de raad is om de belastingverhoging, voor zover mogelijk, te minimaliseren. In de begrotingsraad wordt de eventuele belastingverhoging bepaald.

Onroerendezaakbelastingen

Omschrijving (toelichting)

De onroerendezaakbelastingen worden geheven naar de taxatiewaarde van een object (woningen en niet-woningen) op basis van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). De waarde wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld. Voor de belastingen 2027 is de WOZ-waarde per 1 januari 2026 bepalend.

Onder de naam onroerendezaakbelasting worden over de binnen de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerend zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt;
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerend zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, verder te noemen “eigenarenbelasting”.

WOZ-waardering, gemeentefonds en aanpassing rekentarieven

Omschrijving (toelichting)

Sinds 1997 wordt op basis van de Financiële-verhoudingswet in het gemeentefonds rekening gehouden met verschillen in de belastingcapaciteit van gemeenten. Als gevolg van verschillen in waarde van de onroerende zaken loopt de belastingcapaciteit uiteen tussen gemeenten. De belastingcapaciteit waar in het gemeentefonds rekening mee wordt gehouden, wordt voor iedere gemeente met dezelfde tarieven berekend. Deze tarieven worden rekentarieven genoemd en zijn in het verleden vastgesteld op het gemiddelde tarief van alle gemeenten op dat moment. Verschillen in de feitelijke tarieven tussen gemeenten spelen in de verdeling van het gemeentefonds geen rol. De rekentarieven worden jaarlijks aangepast. De aanpassing van de rekentarieven is noodzakelijk omdat per januari 2026 een nieuw WOZ-tijdvak is gestart met waardepeildatum 1 januari 2025. Voor het uitkeringsjaar 2027 wordt daarom uitgegaan van deze WOZ-waarden. In 2026 werd nog gerekend met de WOZ-waarde uit het voorgaande tijdvak met peildatum 1 januari 2024. Met ingang van het uitkeringsjaar 2027 wordt het rekentarief vastgesteld op (meicirculaire 2026 gemeentefonds):

- Voor eigenaren van woningen 0,0862%
- Voor eigenaren van niet-woningen 0,3145%
- Voor gebruikers van niet-woningen 0,2393%

Voor de duidelijkheid: met deze tarieven wordt de algemene uitkering voor gemeenten gecorrigeerd op basis van de waarde van de onroerende zaken. Als gevolg van verschillen in de waarde van onroerende zaken loopt de belastingcapaciteit uiteen tussen de gemeenten. Dus hoe hoger de totale OZB-waarde van woningen en bedrijfspanden, hoe groter de korting op de algemene uitkering.

Rioolheffingen

Omschrijving (toelichting)

Onder de naam rioolheffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:

- De inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, evenals de zuivering van huishoudelijk afvalwater;
- De inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, evenals het treffen van maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Kostendekkendheid rioolheffing
In onderstaand overzicht is te zien dat de rioolheffing 97,83% kostendekkend is.

Rioolheffing	**2027**
Kosten taakveld(en), incl. rente	3.663.342
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-76.824
Netto kosten taakvelden	**3.586.518**
Toe te rekenen kosten taakvelden	1.021.142
Overhead incl. rente	59.015
BTW	196.582
Totaal toe te rekenen kosten	**1.276.738**
Opbrengst heffingen	1.249.000
Dekkingspercentage	**97,83%**

Toelichting:
Het uitgangspunt van dit schema is vooralsnog geen belastingverhoging. In de begrotingsraad wordt de eventuele belastingverhoging bepaald.

Alle kosten en opbrengsten van taakveld 7.2 Riolering zijn meegenomen voor het bepalen van de kostendekkendheid.

Van taakveld 0.64 Belastingen overig is 20% uitvoeringskosten van belastingen meegenomen. Dit percentage is gebaseerd op de inkomsten die we krijgen uit de rioolheffing ten opzichte van de overige belastingen (afvalstoffen-, forensen- en toeristenbelasting). Voor kwijtschelding is € 18.000 meegenomen. Dit is een schatting op basis van het verleden.

Van taakveld 2.1 Verkeer en vervoer is 50% van de veeg- en onkruidbestrijdingskosten meegenomen. Straatvegen en onkruidbestrijding doet de gemeente om drie redenen. Voor het functioneren van de riolering, vanwege het feit dat mensen hun afvalstoffen verkeerd aanbieden (weggooien) en voor de verkeersveiligheid. Een exacte verdeling tussen de drie redenen is niet te bepalen, maar omdat we een plattelandsgemeente zijn, is het aandeel bladafval en onkruid relatief hoger dan het zwerfvuil. Bladafval en onkruid verstopt de kolken van het rioolstelsel en veroorzaakt gladheid en daarom weegt die functie zwaarder mee. Op basis van bovenstaande inschatting rekenen wij 50% toe aan rioolheffing, 25% aan verkeersveiligheid en 25% aan de afvalstoffenheffing.

Afvalstoffenheffing

Omschrijving (toelichting)

Als een gebruiker van een perceel aan de route van de huisophaaldienst ligt, moet deze afvalstoffenheffing betalen.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing
In onderstaand overzicht is te zien dat de afvalstoffenheffing 80,69% kostendekkend is.

Afvalstoffenheffing	**2027**
Kosten taakveld(en), incl. rente	4.203.424
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-250.424
Netto kosten taakvelden	**3.953.000**
Toe te rekenen kosten taakvelden	1.357.077
Overhead incl. rente	68.970
BTW	277.907
Totaal toe te rekenen kosten	**1.703.954**
Opbrengst heffingen	1.375.000
Dekkingspercentage	**80,69%**

Toelichting
Het uitgangspunt van dit schema is vooralsnog geen belastingverhoging. In de begrotingsraad wordt de eventuele belastingverhoging bepaald.

Alle kosten en opbrengsten van taakveld 7.3 Afval zijn meegenomen voor het bepalen van de kostendekkendheid.

Van taakveld 0.64 Belastingen overig is 25% uitvoeringskosten van belastingen meegenomen. Dit percentage is gebaseerd op de inkomsten die we krijgen uit de afvalstoffenheffing ten opzichte van de andere overige belastingen (riool-, forensen- en toeristenbelasting). Voor kwijtschelding is € 24.000 meegenomen. Dit is een schatting op basis van het verleden.

Van taakveld 2.1 Verkeer en vervoer is 25% van de veeg- en onkruidbestrijdingskosten meegenomen. Straatvegen en onkruidbestrijding doet de gemeente om drie redenen. Voor het functioneren van de riolering, vanwege het feit dat mensen hun afvalstoffen verkeerd aanbieden (weggooien) en voor de

verkeersveiligheid. Een exacte verdeling tussen de drie redenen is niet te bepalen, maar omdat we een landelijke gemeente zijn, is het aandeel bladafval en onkruid relatief hoger dan het zwerfvuil. Bladafval en onkruid verstopt de kolken van het rioolstelsel en veroorzaakt gladheid en daarom weegt die functie zwaarder mee. Op basis van bovenstaande inschatting rekenen wij 50% toe aan rioolheffing, 25% aan verkeersveiligheid en 25% aan de afvalstoffenheffing.

Toeristenbelasting

Omschrijving (toelichting)

De toeristenbelasting moet worden gezien als een tegemoetkoming in de kosten van de huishouding van de gemeente voor zover deze voortvloeit uit voorzieningen die (mede) in het belang van het toerisme worden getroffen. Aangezien in de wettekst niet tot uitdrukking is gebracht dat de opbrengst moet dienen ter dekking van de voor het toerisme gemaakte kosten, is hier sprake van een algemeen dekkingsmiddel.

Er wordt onderscheid gemaakt in twee soorten toeristenbelasting:

- Landtoeristenbelasting: iedereen die verhuurt aan toeristen binnen Gemeente Noord-Beveland in hotels, pensions, vakantieonderkomens, mobiele kampeeronderkomens of niet beroepsmatig verhuurde ruimten krijgt een aanslag voor de landtoeristenbelasting;
- Watertoeristenbelasting: ter zake van het houden van verblijf binnen Gemeente Noord-Beveland op vaartuigen waarvoor wegens de aanwezigheid in het watergebied van de gemeente in welke vorm dan ook een vergoeding wordt betaald door personen, die niet als ingezetene in de gemeentelijke Basisregistratie Personen (BRP) staan ingeschreven. Hiervoor wordt de watertoeristenbelasting geheven.

Forensenbelasting

Omschrijving (toelichting)

Onder de naam forensenbelasting wordt een directe belasting geheven van de natuurlijke persoon die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, er op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zich of zijn gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houdt.

Lijkbezorgingrechten

Omschrijving (toelichting)

Op basis van de lijkbezorgingsrechten worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met begraafplaatsen.

Kostendekkendheid lijkbezorgingsrechten
In onderstaand overzicht is te zien dat de lijkbezorgingsrechten 27,85% kostendekkend zijn.

Lijkbezorgingsrechten	**2027**
Kosten taakveld(en), incl. rente	254.999
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0
Netto kosten taakvelden	**254.999**
Toe te rekenen kosten taakvelden	254.999
Overhead incl. rente	186.800
BTW	0
Totaal toe te rekenen kosten	**441.799**
Opbrengst heffingen	123.025
Dekkingspercentage	**27,85%**

Toelichting
Het uitgangspunt van dit schema is vooralsnog geen belastingverhoging. In de begrotingsraad wordt de eventuele belastingverhoging bepaald.

Alle baten en lasten van taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria zijn meegenomen voor het bepalen van de kostendekkendheid van de lijkbezorgingsrechten.

Leges

Omschrijving (toelichting)

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een groot aantal taken. Een deel van deze taken wordt in de vorm van een dienst door inwoners of bedrijven individueel afgenomen. Om gemeenten tegemoet te komen in de kosten die zijn gerelateerd aan deze taken, betalen afnemers van gemeentelijke diensten leges. Gemeente Noord-Beveland kent twee verschillende soorten leges:

- Leges burgerzaken;
- Bouwleges.

Kostendekkendheid leges burgerzaken
In onderstaand overzicht is te zien dat de leges burgerzaken 12,88% kostendekkend zijn.

Leges burgerzaken	**2027**
Kosten taakveld(en), incl. rente	696.047
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-4.180
Netto kosten taakvelden	**691.867**
Toe te rekenen kosten taakvelden	653.960
Overhead incl. rente	741.005
BTW	2.888
Totaal toe te rekenen kosten	**1.397.853**
Opbrengst heffingen	180.000
Dekkingspercentage	**12,88%**

Toelichting
Het uitgangspunt van dit schema is vooralsnog geen belastingverhoging. In de begrotingsraad wordt de eventuele belastingverhoging bepaald.

95% van de lasten en baten van taakveld 0.2 Burgerzaken zijn meegenomen voor het bepalen van de kostendekkendheid van de leges burgerzaken. Alleen de kosten voor verkiezingen zijn buiten beschouwing gelaten, omdat hier geen leges op geheven worden.

Kostendekkendheid bouwleges
In onderstaand overzicht is te zien dat de bouwleges 59,26% kostendekkend zijn.

Bouwleges	2027
Kosten taakveld(en), incl. rente	1.847.629
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-63.515
Netto kosten taakvelden	**1.784.114**
Toe te rekenen kosten taakvelden	240.008
Overhead incl. rente	82.052
BTW	15.419
Totaal toe te rekenen kosten	**337.480**
Opbrengst heffingen	200.000
Dekkingspercentage	**59,26%**

Toelichting
27% van de baten en lasten van taakveld 8.3 Wonen en bouwen is meegenomen voor het bepalen van de kostendekkendheid van de bouwleges. Dit betreffen de lasten die rechtstreeks verband houden met het verstrekken van vergunningen voor de fysieke leefomgeving.

Naast de kosten voor bouwleges is nog 5% van de kosten van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) meegenomen in verband met controles van de bouwleges. Dit percentage is gebaseerd op het aantal uur dat de RUD hiervoor kwijt is.

Precariobelasting

Omschrijving (toelichting)

Onder de naam precariobelasting wordt een directe belasting geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond waaronder ook (gemeente)water.

Kwijtscheldingsbeleid

Omschrijving (toelichting)

Er kan kwijtschelding worden verkregen voor de afvalstoffenheffing en/of rioolheffing, mits voldaan wordt aan de ministeriële regeling (Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990). Het normbedrag voor kwijtschelding is gerelateerd aan 100% van de bijstandsnorm. De verzoeken tot kwijtschelding worden behandeld door het Waterschap Scheldestromen (via Sabewa). Er is een samenwerkingsverband voor kwijtschelding met het Waterschap en diverse Zeeuwse gemeenten (hierdoor zijn de normen in Zeeland grotendeels gelijk).

Landelijke vergelijking

Omschrijving (toelichting)

Jaarlijks wordt door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) van de Rijksuniversiteit Groningen onderzoek gedaan naar de lokale belastingen en heffingen en wordt de Atlas van de lokale lasten voor het lopende jaar uitgebracht. Hierin ligt de nadruk op de woonlasten huishoudens. Voor alle gemeenten worden OZB, rioolheffingen en reinigingsheffingen/afvalstoffenheffing in kaart gebracht: heffingssystematiek, tarieven, kostendekking en kwijtschelding. Ook wordt onderzocht welke gemeenten de hoogste en laagste woonlasten hebben.

Uit de Atlas lokale lasten 2026 blijkt dat de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens in Gemeente Noord-Beveland € 790 per jaar bedragen. Hiermee komt Gemeente Noord-Beveland op plaats 4 van goedkoopste gemeenten in Nederland (totaal aantal gemeenten in 2026 bedraagt 342). Gemeente Rijssen-Holten is de goedkoopste gemeente van Nederland, met een woonlast van € 669. Gemeente Bloemendaal is het duurst met € 2.279.

Vergelijking regionaal

Omschrijving (toelichting)

Als we een vergelijking maken van de belastingdruk in 2026 met de overige Zeeuwse gemeenten dan heeft Gemeente Noord-Beveland de laagste belastingdruk.

De gemeentelijke belastingdruk voor een standaard gezinshuishouden bedraagt in onze gemeente voor 2026 € 790. Dit betreft dan OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Het gemiddelde van de provincie Zeeland ligt voor deze belastingen op € 991 (afgerond).

De lokale belastingdruk 2026 per gemeente in Zeeland vergeleken op basis van een zogenaamd standaardhuishouden. Dit geeft het volgende beeld:

Woonlasten meerpersoonshuishouden 2026	
Gemeentenaam	**Totaal**
Schouwen-Duiveland	€ 1.150,06
Goes	€ 1.102,80
Vlissingen	€ 1.090,09
Terneuzen	€ 1.078,03
Hulst	€ 1.050,02
Middelburg	€ 1.010,81
Reimerswaal	€ 1.001,62
Sluis	€ 965,28
Borsele	€ 949,00
Kapelle	€ 918,10
Veere	€ 899,81
Tholen	€ 881,73
Noord-Beveland	€ 789,97
Eindtotaal	€ 991,33

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Omschrijving (toelichting)

Door de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit met elkaar te confronteren kan een voorzichtige uitspraak worden gedaan over de mate waarin de gemeente risico´s kan opvangen vanuit de vrij te besteden financiële middelen. Hiertoe wordt op een aantal momenten in het jaar een inschatting gemaakt van de lopende risico´s en financiële gevolgen. Het resultaat hiervan wordt verwoord in deze paragraaf. Bij het verrichten van de dagelijkse werkzaamheden worden risico´s gemonitord door de direct verantwoordelijken.
Voor het opvangen van de risico's is de minimumstand voor de algemene reserve gesteld op € 750.000. Het is zaak om aan de afgesproken minimumstand vast te houden, zodat wanneer een risico zich voordoet dit risico kan worden opgevangen. Een manco hierbij is wel dat het lastig is structurele risico´s op deze manier op te vangen. De algemene reserve bestaat namelijk uit incidentele middelen. Om structurele risico´s op te vangen blijft het daarom nodig te zoeken naar middelen uit de exploitatie, dan wel op een andere wijze deze risico´s af te dekken.
Landelijk wordt bij structurele risico´s een factor 2 à 2½ aangehouden. De reden hiervan is dat ervan uitgegaan kan worden dat dergelijke risico´s niet terstond gedekt kunnen worden. Dit neemt gemiddeld 2½ jaar in beslag.

Door de structurele risico's te vermenigvuldigen met deze factor wordt het ook mogelijk het weerstandsvermogen in één beoordelingscijfer (indicator) uit te drukken in plaats van een beoordeling per jaarschijf. Door het veelal missen van directe invloed op de meerjarige weerstandscapaciteit heeft

het toekennen van een beoordelingscijfer per jaarschijf ook weinig nut en geen toegevoegde waarde. Hierdoor is er niet gekozen voor deze systematiek en is in deze paragraaf gekozen voor één beoordelingscijfer (indicator). Dit cijfer geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is de risico's op te vangen. Hiertoe zijn bij de beoordeling van het weerstandsvermogen risico's met een structureel karakter vermenigvuldigd met een factor 2½.

Risico's

Omschrijving (toelichting)

De definitie van een risico is: "*Een kans op het optreden van een gebeurtenis met een negatief gevolg voor de gemeente*."

Voor de analyse en beoordeling van risico´s wordt per risico zowel een waardering aan de kans van een gebeurtenis, als een waardering van het (geld)gevolg bepaald. Hiermee kunnen de gevolgen in geld worden uitgedrukt. Om een goed beeld te krijgen van de kans op een gebeurtenis, is gekozen voor de volgende indeling:

Kans op een gebeurtenis	Klasse	Percentage
Gemiddeld een keer per jaar	5	90%
Gemiddeld een keer per 2 jaar	4	70%
Gemiddeld een keer per 3 jaar	3	50%
Gemiddeld een keer per 4 jaar	2	30%
Gemiddeld een keer per 5 jaar	1	10%
Gemiddeld minder dan een keer per 5 jaar	0,5	5%

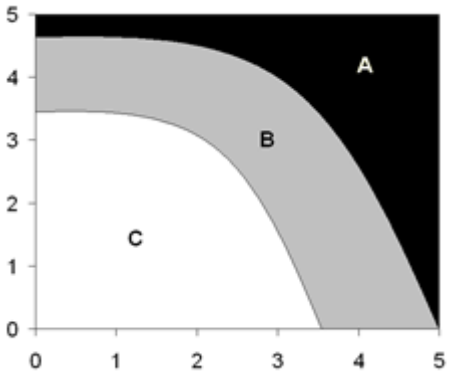
Met het genoemde percentage wordt het aangegeven risicobedrag vermenigvuldigd. Met het totaal van de berekening van de gebeurtenissen wordt met behulp van een waarschijnlijkheidspercentage van 80%, het uiteindelijke risicobedrag berekend. Dit bedrag wordt gebruikt voor de berekening van de weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen.

De indeling voor het geldgevolg kent vanaf de beoordeling van de risico´s voor de Programmarekening de volgende de onderstaande indeling:

Klasse	Geldgevolg
1	x < € 50.000
2	€ 50.000 < x < € 100.000
3	€ 100.000 < x < € 150.000
4	€ 150.000 < x < € 200.000
5	x > € 200.000

Verder is het mogelijk om de structurele en incidentele weerstandscapaciteit te berekenen. Hiervoor wordt een onderverdeling gemaakt tussen structurele en incidentele risico's. Ook kan hierdoor het statische en dynamisch weerstandsvermogen worden berekend.

Door gebruik te maken van de klassenindeling bij de kansen op een gebeurtenis en de geldgevolgen is het mogelijk de risico´s grafisch weer te geven. Voor deze grafische weergave is een indeling gemaakt in prioriteitstelling voor het beheersbaar maken van de lopende risico´s. De grafische weergave kent de onderstaande indeling.



A: Hoge prioriteit
B: Gemiddelde prioriteit

Voor het beheersen van risico´s is het zinvol risico´s met de hoogste prioriteit eerst aan te pakken.

Weerstandscapaciteit

Omschrijving (toelichting)

Incidenteel (statisch) bestaat de weerstandscapaciteit uit het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve, vrij te maken bestemmingsreserves en onvoorzien incidenteel.
Structureel (dynamisch) bestaat de weerstandscapaciteit uit de raming van de post onvoorzien structureel en de budgettaire ruimte in de jaarrekening.

Weerstandsvermogen

Omschrijving (toelichting)

Door de weerstandscapaciteit te confronteren met de risico´s kan worden bepaald of de risico´s in voldoende mate kunnen worden opgevangen.
Daarnaast wordt gebruik gemaakt van een weerstandsnorm. Deze norm wordt gehanteerd om te bepalen hoe risicogevoelig de organisatie is. Ook kan met deze norm een vergelijking met andere gemeenten worden gemaakt.
In de inleiding van deze paragraaf is al aangegeven dat de weerstandsnorm wordt uitgedrukt in één beoordelingscijfer in plaats van een cijfer per jaarschijf.

Norm weerstandsvermogen

Omschrijving (toelichting)

Het weerstandsvermogen van een gemeente over de risicovolheid is zoals eerder aangegeven de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van de opgetreden risico's op te vangen. Dit is weer te geven als de verhouding van de hiervoor beschreven beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (impact van de risico's bij een zekerheidspercentage van 80%). Het weerstandsvermogen is dus weer te geven als de volgende ratio:

"Beschikbare weerstandscapaciteit-/-Impact risico's bij 80% zekerheid"

Gesteld kan worden dat als er precies genoeg weerstandscapaciteit is om de risico's af te dekken, een ratio van 1, het weerstandsvermogen voldoende is. Als de ratio meer dan 2 is, heeft de gemeente meer dan twee keer zoveel vermogen voorradig als benodigd voor risico's die het loopt. Wat betreft het weerstandsvermogen is de positie dan uitstekend. Voor een verdere indeling is voor een zespuntsschaal gekozen om het weerstandsvermogen te beoordelen.
Als de ratio kleiner wordt dan 0,6 betekent dit dat de beschikbare weerstandscapaciteit bijna tweemaal kleiner is dan benodigd. Vanuit het perspectief van risicomanagement betekent dit dat het ruim onvoldoende is.

Tabel beoordeling weerstandsvermogen		
Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	2,0 < x	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	x < 0,6	Ruim onvoldoende

Stand van zaken

Omschrijving (toelichting)

Risico's

De risico's voor de begroting 2027 zijn binnen Gemeente Noord-Beveland geïnventariseerd. In het verleden is per risico een verantwoordelijke benoemd. Met de verantwoordelijken zijn de betreffende risico's en eventuele nieuw toe te voegen risico's besproken. Hierbij is als uitgangspunt de jaarrekening 2025 genomen.
Hierbij zijn bij enkele risico's het minimale en/of het maximale risico bedrag bijgesteld naar aanleiding van de ontwikkelingen bij deze risico's.
Daarnaast is bij enkele risico's de kans klasse aangepast met als gevolg een mutatie in het incidentele of structurele risicobedrag.

In de begroting 2027 worden de top 10 risico's weer gegeven van de risico's die de meeste impact hebben als deze zich voordoen. De overige risico's zijn onder één post opgenomen in de tabel onder "Overige risico's ".

De belangrijkste wijziging in de top 10 is de toevoeging van het risico "Structurele inzet ZEH-dividend" . Het wegvallen van de structurele inzet door onder andere verkoop of lagere dividenduitkeringen kan door middel van deze dekking worden opgevangen.

Hierna de weergave van de top 10 van de grootste risico's:

Top 10 hoogste risico's Risico	Omschrijving	Risico verminderen door:	Kans	Gevolg	Risico score	Incidenteel / Structureel	Totaal	Invloed Incid.	 Struct.
1. Structurele inzet ZEH-dividend	De begroting 2027 bevat structureel € 663.000 aan ZEH-dividend. Deze inzet is tijdelijk en wordt conform afspraak met de provincie stapsgewijs afgebouwd naar 0% in 2033. Het risico bestaat dat dividenduitkeringen lager uitvallen dan geraamd of dat de afbouw sneller moet plaatsvinden, waardoor een structureel begrotingstekort ontstaat. Dit risico wordt jaarlijks herijkt op basis van de actuele dividendverwachting en het ondernemingsplan van ZEH. Eveneens kan een verkoop van de aandelen van ZEH Energy B.V. zorgen voor wegvallen van de dekking van de dividendinzet.	Jaarlijkse herijking van de dividendinzet	5,0	5	25	Structureel	€ 596.700	0,0%	18,2%
2. Meldplicht Datalekken	Bij overtreding van de meldplicht datalekken uit de AVG kan de Autoriteit Persoonsgegevens een bestuurlijke boete opleggen. Deze bestuurlijke boete bedraagt ten hoogste het bedrag van de zesde categorie van artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht. Dat is per 1 januari 2026 maximaal 1.100.000 euro. Naast boetes kan de Autoriteit Persoonsgegevens ook nog andere sancties uitdelen. De Autoriteit Persoonsgegevens kan een last onder dwangsom of een verwerkingsverbod opleggen. Tevens kan de Autoriteit Persoonsgegevens een berisping of waarschuwing geven. Tot slot kan de Autoriteit Persoonsgegevens ervoor kiezen om boetes en sancties te publiceren wat kan leiden tot reputatieschade	Beveiligingsmaatregelingen invoeren en medewerkers bewust laten worden van risico's van het niet nakomen van de meldplicht datalekken.	3,0	5	15	Incidenteel	€ 550.000	21,1%	0,0%
3. Cybercrime en IT-omgeving	Gemeente Noord-Beveland maakt gebruik van een IT-omgeving welke reguliere risico's en kwetsbaarheden bevat. Daarnaast zijn er een aantal gebeurtenissen en relevante ontwikkelingen die vragen om meer bewustwording, actie en daadkracht ter verkrijging van meer zekerheid met betrekking tot de IT-omgeving.	Uitvoeren van een externe IT audit waarmee risico's kunnen worden geïdentificeerd en daarna gemitigeerd. Back-ups maken, monitoring, incidentrespons en BIO-maatregelen	5,0	5	25	Incidenteel	€ 540.000	20,8%	0,0%
4. Inkooporganisatie jeugd (IJZ)	De kosten van jeugdzorg blijven alsmaar stijgen. De gemeente is financieel verantwoordelijk voor de stijgende kosten.	De gemeente heeft geen of nauwelijks invloed op de hoogte van de financiële gevolgen van jeugdzorg.	5,0	5	25	Structureel	€ 450.000	0,0%	13,7%
5. Herverdeling gemeentefonds	Vanaf 2023 heeft de herverdeling van het gemeentefonds plaatsgevonden. Evaluatie hiervan vindt op korte termijn plaats waarbij nadrukkerlijk gekeken wordt naar de overige eigen middelen bij de gemeentes. Bij de gemeente Noord-Beveland gaat het dan met name om de Toeristenbelasting. Bovengemiddelde ontvangsten zou tot een korting kunnen leiden en betekent een financieel risico voor de gemeente.	De gemeente heeft hier geen of nauwelijks invloed op.	5,0	5	25	Structureel	€ 450.000	0,0%	13,7%
6. Spuk-subsidies bezuinigen	In verband met mogelijke toevoeging aan de algemene uitkering een mogelijke bezuiniging van 10%.	De gemeente heeft hier geen of nauwelijks invloed op.	5,0	5	25	Structureel	€ 270.000	0,0%	8,2%
7. Impact pandemie	Door de uitbraak van een pandemie kunnen alle organisaties (en medewerkers) getroffen worden. Uitvoering van schadelastbeperkende maatregelen en uitvoering van extra maatregelen opgelegd door het Rijk kunnen een aanzienlijke impact hebben.	Door de maatregelen die het Rijk oplegt goed na te leven en te handhaven, worden zoveel als mogelijk de risico's beperkt. Echter de extra kosten die hiermee gemoeid zijn en de derving van o.a. toeristenbelasting zullen een grote impact blijven houden op de financiele huishouding van de gemeente Noord-Beveland.	3,0	5	15	Incidenteel	€ 250.000	9,6%	0,0%
8. Hogere bijdragen aan GR's (VRZ, Betho, RUD,GGD en GRdB	De VRZ, de Bevelanden, Betho, RUD en GGD zijn ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling. De kosten van de uitvoering worden middels een verdeelsleutel over de deelnemers verdeeld. Als de sleutel van de uitvoeringskosten wijzigt, dan heeft dit invloed op de huidige uitvoeringsbudgetten.	Reserveren middelen. Middels planning- en controlcyclus budgetten monitoren. Elke gemeente die deelneemt in het bestuur kan middels zienswijze van de raad invloed uitoefenen. Echter afhankelijk van de	5,0	5	25	Structureel	€ 225.000	0,0%	6,9%
9. Energie	De stijgende gas- en electraprijzen fluctureren de afgelopen jaren. Dit komt door groeiende dreigingen in de wereld en ontwikkelingen op het gebied van klimaat.	Contracten en hun looptijd beoordelen.	4,0	5	20	Incidenteel	€ 210.000	8,1%	0,0%
10. Juridische kosten	Door het inhuren van experts voor juridische aangelegenheden zijn de kosten voor de gemeente hoog. Dit wegens toenemende juridisering van de maatschappij.	Juridische kwaliteitszorg, scholing en training. Afweging maken om personeel op te leiden of nieuw personeel aannemen of eventueel uitbesteden.	5,0	5	25	Structureel	€ 180.000	0,0%	5,5%
Ov. Overige risico's	Deze risico's hebben een lagere impact, omdat het om een verspreiding gaat van diverse kleinere risico's.					Incidenteel	€ 1.051.100	40,4%	0,0%
						Structureel	€ 1.105.500	0,0%	33,7%
Totaal						Incidenteel	€ 2.601.100	100,0%	
						Structureel	€ 3.277.200		100,0%
							80%		
						Incidenteel	€ 2.080.880		
						Structureel	€ 2.621.760		

Toelichting

Omschrijving (toelichting)

Voor de beoordeling van het weerstandsvermogen worden naast de 80% zekerheid, ook de structurele risico's vermenigvuldigd met een factor 2½. De uitkomst hiervan bedraagt dan € 6.554.400 (€ 3.277.200 * 0,8 * 2,5). De uitkomst van de benodigde weerstandscapaciteit voor de risico's met een incidenteel (€ 2.080.880) en een structureel (€ 6.554.400) karakter komt dan uit op € 8.635.280.

De combinatie van financiële risico´s en kansen op een gebeurtenis zijn in onderstaande tabel opgenomen. Hierbij zijn de kansen en risico´s verwerkt op basis van de oorspronkelijke financiële risico´s. De risico's kleiner dan € 20.000 zijn in dit overzicht buiten beschouwing gelaten.

Bedrag			0,5	1	2	3	4	5
	5	x > € 200.000				2	1	6
	4	€ 150.000 < x < € 200.000				3	2	1
	3	€ 100.000 < x < € 150.000				2		1
	2	€ 50.000 < x < € 100.000	1	1		6	2	2
	1	€ 20.000 < x < € 50.000			1	2		2
					Kans			

Weerstandscapaciteit

Omschrijving (toelichting)

Als resultaat van het vastgestelde beleid over de berekening van de weerstandscapaciteit is de berekening van de weerstandscapaciteit het volgende:

Omschrijving	Begroting 2027
Vrij aanwendbaar deel algemene reserve per 1-1-2027	€ 23.860.480
Beschikbaar weerstandvermogen	€ 23.860.480

Weerstandsvermogen

Omschrijving (toelichting)

Nu het cijfermatige resultaat van zowel de risico´s en de weerstandscapaciteit bekend zijn, kan de robuustheid van de jaarcijfers worden bepaald. Het resultaat hiervan is hieronder opgenomen.

Omschrijving	Begroting 2027
Beschikbare weerstandscapaciteit	**€ 23.860.480**
Benodigde weerstandscapaciteit o.b.v. 80% zekerheid	
- Incidenteel:	€ 2.080.880
- Structureel:	€ 6.554.400
Totaal benodigde weerstandscapaciteit	**€ 8.635.280**
- Ratio Begroting 2027	**2,8**

Voor het beoordelen van de ratio begroting 2026 voor het weerstandsvermogen hanteren we de volgende matrix:

Tabel beoordeling weerstandsvermogen		
Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	2,0 < x	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	x < 0,6	Ruim onvoldoende

De ratio voor de begroting 2027 komt neer op 2,8 en is hiermee uitstekend te noemen. Indien de weerstandscapaciteit onder de 1,0 komt te liggen wordt deze als matig beschouwd. In dit geval kunnen er maatregelen genomen worden.

Kengetallen - Inleiding

Omschrijving (toelichting)

Een deugdelijke en transparante begroting is in het belang van de horizontale controle door de raad op de financiële positie van de gemeente.

Het opnemen van kengetallen in de begroting past in het streven naar meer transparantie, omdat daarmee wordt beoogd de raad in staat te stellen gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie en de baten en de lasten van de gemeente.

Kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie

Omschrijving (toelichting)

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een gemeente. Om dit te bereiken is voorgeschreven dat de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing de volgende kengetallen bevat: netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid. De kengetallen worden gezamenlijk opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing, omdat die paragraaf weergeeft hoe solide de begroting is en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

Het gebruik van kengetallen heeft geen functie als normeringsinstrument in het kader van het financieel toezicht door de provincies of het Rijk.

Het financieel beeld dat uit de kengetallen naar voren komt is belangrijk voor het inzicht in de financiële positie. De gezamenlijke provinciale toezichthouders hebben besloten om voor het verkrijgen van een goed beeld aan te sluiten bij de zogenaamde signaleringswaarden die afkomstig zijn van de stresstesten voor 100.000+ gemeenten. De signaleringswaarden zijn ingedeeld in categorieën. Aan deze categorieën is geen waardeoordeel gegeven omdat normering in eerste instantie door de gemeente zelf plaats dient te vinden. Duidelijk is wel dat categorie A het minst risicovol is, categorie B neutraal is en categorie C het meest risicovol is.

Kengetal		Categorie A (minst risicovol)	Categorie B (neutraal)	Categorie C (meest risicovol)
1. Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
	b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
2 Solvabiliteitsratio		> 50%	20-50%	< 20%
3 Grondexploitatie		< 20%	20-35%	> 35%
4 Structurele exploitatieruimte begroting		> 0%	0%	< 0%
5 Belastingcapaciteit		< 95%	95-105%	> 105%

De kengetallen kunnen niet los van elkaar worden gezien. Als de kengetallen gezamenlijk een verontrustend beeld laten zien vraagt dat van de gemeente maatregelen om de situatie te verbeteren.

Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. In de kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit komt tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt en welke mogelijkheid er is om de structurele baten op korte termijn te vergroten. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans.

Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen, hierna, blijkt dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk van of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Noch hoeft een tegenvallende ontwikkeling van de grondprijs een negatieve invloed te hebben als de structurele exploitatieruimte groot is of men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt, omdat er dan ruimte is om tegenvallers op te vangen. Het is dus niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen moeten altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente. De kengetallen zijn daarom gezamenlijk opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Begroting 2027	Verloop van de kengetallen					
Kengetallen:	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027 (T)	Meerjarenraming 2028	Meerjarenraming 2029	Meerjarenraming 2030
netto schuldquote	-22,25%	-19,04%	-18,18%	0,89%	19,01%	22,49%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-26,06%	-11,59%	-10,33%	9,17%	27,21%	30,77%
solvabiliteitsratio	70,23%	70,95%	70,99%	72,03%	70,08%	70,88%
structurele exploitatieruimte	5,76%	0,36%	-0,58%	-1,07%	-2,74%	-2,89%
structurele exploitatieruimte na verwerking 1e begrotingswijziging 2026	nvt	2,54%	2,95%	3,56%	1,93%	1,08%
grondexploitatie	1,68%	4,14%	1,96%	-0,37%	-1,74%	-0,70%
belastingcapaciteit	74,51%	74,52%	71,22%	71,22%	71,22%	71,22%

Hieronder wordt per kengetal beschreven welke verhouding wordt uitgedrukt en wordt een beoordeling gegeven van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.
In de VNG-uitgave Houdbare Gemeentefinanciën is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (<100%) dit als voldoende kan worden bestempeld en boven de 130% als onvoldoende. De positie van Gemeente Noord-Beveland is ruim voldoende met -18,18% voor de begroting 2027.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Als er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Wanneer de helft of meer van het totaal vermogen uit eigen vermogen bestaat, dan is een gemeente voldoende solvabel. Is het kengetal voor solvabiliteit kleiner dan 30%, dan is er veel vreemd vermogen aanwezig en wordt dat als onvoldoende beoordeeld. Gemeente Noord-Beveland heeft voor de begroting 2027 een solvabiliteit van 70,99% en dit kan dus als 'minst risico' worden beschouwd.

Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (zie artikel 17, onderdeel c, van het BBV) en uitgedrukt in een percentage. Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerendezaakbelasting OZB. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Dit kengetal moet daarbij in samenhang worden bezien.

We hebben dit kengetal uitgesplitst in de structurele exploitatieruimte van de primaire begroting en de structurele exploitatieruimte na de 1e begrotingswijziging 2027. In de 1e begrotingswijziging 2027 is de structurele dekking (onder andere belastingverhoging) uit de budgetprognose verwerkt.

Voor Gemeente Noord-Beveland is dit kengetal vanuit de primaire begroting 2027 -0,58%. Na doorvoering van de 1e begrotingswijziging 2027 komt dit kengetal uit op 2,59%.

Grondexploitatie
De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente.
Een norm bepalen voor het kengetal grondexploitatie is lastig. De boekwaarde van de gronden zegt namelijk nog niets over de relatie tussen vraag en aanbod van woningbouw dan wel m^2 bedrijventerrein. Maatwerk is hiervoor van toepassing. Dat wil o.a. zeggen hoeveel woningen of m^2 bedrijventerrein zijn gepland, het type en op welke plek. Daarnaast is van wezenlijk belang wat de te verwachten vraag zal zijn. Dit vergt dus meer onderzoek dan naar voren komt uit het genoemde kengetal. De boekwaarde van de gronden geeft wel meer weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitatie. Dit geld dient namelijk ook nog te worden terugverdiend. De waarde van de grond van Gemeente Noord-Beveland bedraagt voor de begroting 1,96% ten opzichte van de geraamde baten.

Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Er is voor gekozen om de belastingcapaciteit te relateren aan landelijk gemiddelde tarieven. Naast de OZB wordt ook gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing van een meerpersoonshuishouden.
Voor 2026 bedraagt de OZB en rioolheffing bij een gemiddelde WOZ + de afvalstoffenheffing € 790,-.
Het landelijk gemiddelde bedraagt € 1.109,- (dit betreft gegevens van het Coelo).
In de paragraaf Lokale heffingen wordt een uitgebreide regionale en landelijke vergelijking gemaakt van de lokale lasten van Gemeente Noord-Beveland.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Omschrijving (toelichting)

In deze paragraaf wordt het beleidskader over het onderhoud van kapitaalgoederen zoals wegen, riolering, water, groen en gebouwen weergegeven. Deze paragraaf geeft daarnaast een dwarsdoorsnede van de begroting. Uitgaven voor onderhoud van kapitaalgoederen komen immers op diverse beleidsvelden voor.
Het voorzieningenniveau is bepalend voor de jaarlijkse onderhoudslasten. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een belangrijk deel van de begroting gemoeid. Een goed overzicht is daarom belangrijk.
In artikel 12 van het besluit begroting en verantwoording gemeenten (BBV) wordt bepaald dat de paragraaf ten minste het onderhoud bevat van wegen, riolering, water, groen en gebouwen.

Van deze kapitaalgoederen wordt aangegeven:

- Het beleidskader;
- De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- De vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Voor het beheren en onderhouden van de kapitaalgoederen maakt Gemeente Noord-Beveland gebruik van een geautomatiseerde beheersystematiek. Wegen, riolering, groen en speeltoestellen, gebouwen en openbare verlichting worden aan de hand van richtlijnen en inspecties van het areaal beheerd.
Afgelopen periode is er gewerkt om de beleidsprogramma's van de verschillende disciplines integraal te benaderen met een beheerplan. Door deze benadering kan de doelmatigheid worden verbeterd, risico's worden verminderd en overlast worden beperkt. Dit plan is het uitgangspunt voor onderhoudsmaatregelen en begrotingscijfers.
Daarnaast werkt de gemeente op diverse terreinen intensief samen met andere overheden. Op de volgende vlakken vindt deze samenwerking plaats:

Samenwerking	**Partners**	**Werkveld**
IBOR (Beheersystematiek openbare ruimte)	Bevelandse gemeenten en Tholen.	Beheersystematiek, groen, wegen, riolering, rioolgemalen, verkeersborden etc.
Installatie Verantwoordelijkheid	Bevelandse gemeenten.	Veiligheid elektrische installaties, zoals gemalen, lichtmasten enz.
Wegen	Alle Zeeuwse gemeenten, Provincie, Rijkswaterstaat en Waterschap.	Gladheidsbestrijding, uniformering beheer en kennisuitwisseling.
Openbare Verlichting	BOVZ (de meeste Zeeuwse gemeenten, Provincie Zeeland, Waterschap Scheldestromen en North Sea Port)	Beheersystematiek, beleidsontwikkeling en gezamenlijk onderhoudsbestek

Samenwerking	Partners	Werkveld
Riolering en water	Samenwerkingsverband Afvalwaterketen Zeeland met alle Zeeuwse overheden en Evides (SAZ+).	Formulering algemeen Zeeuws beleid met focus op verlagen kwetsbaarheid, kosten en kwaliteitsverhoging.
AZON	Stedin, Evides en DNWG, Beveland wonen, Waterschap Scheldestromen en gemeenten.	Afstemming nutsvoorzieningen en ingrepen in de openbare ruimte.

In de volgende paragrafen wordt per onderdeel een korte toelichting gegeven op het beleid en de financiële consequentie hiervan.

Wegen

Omschrijving (toelichting)

Beleidsvoornemens
Het onderhoud van gemeentelijke wegen is opgenomen in het beheerplan openbare ruimte 2023-2027. Het beheerplan richt zich op het in de CROW omschreven gemiddelde niveau B tot het wettelijke minimum kwaliteitsniveau C. Het hanteren van deze algemeen geaccepteerde onderhoudsnorm maakt de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid als wegbeheerder inzichtelijk. Het wegenbeheerspakket, dat op basis van deze normen werkt, geeft op basis van weginspecties aan welk wegvak onderhouden dient te worden. Afhankelijk van de aard en hoeveelheid van het onderhoudswerk wordt het onder een project of onder klein lopend onderhoud geschaard. In het geval van een project, vaak als gevolg van een natuurlijk moment zoals ruimtelijke ontwikkelingen, wordt een bepaald gebied op meerdere disciplines (riolering, wegen, groen, openbare verlichting) aangepakt.
Gemeente Noord-Beveland heeft op het gebied van wegen circa 54 kilometer weg in onderhoud. Deze wegen zijn als volgt onderverdeeld in verhardingstype en oppervlaktes:

Verhardingstype	Oppervlakte in m2
Elementen (klinkers)	364.000
Asfalt	137.500
Half- / onverhard (grind)	2.000

Verhardingstype	Oppervlakte in m2
Totaal	503.500

Tabel: Areaal wegen volgens beheerplan openbare ruimte

Het gemiddelde onderhoudsniveau is B. 6,5% is niveau D en dus achterstallig.
1 keer per 2 jaar wordt er een weginspectie gehouden.

De klimatologische verandering vraagt om aanpassingen op de inrichting van openbare ruimte. Met name hevige neerslag, met risico op wateroverlast, maar ook droogte en hitte vragen om maatregelen in de openbare ruimte. In de komende periode wordt met integraal beleid en behulp van data gewerkt om de aanpak en consequenties hiervan inzichtelijk te maken en maatregelen daadwerkelijk uit te voeren.
Onkruidbeheer neemt eveneens een belangrijke plaats in binnen het wegbeheer. Doordat er wettelijk geen chemische bestrijdingsmiddelen meer mogen worden ingezet, is het beheer arbeidsintensief. Dat betekent dat er gebruik gemaakt wordt van de alternatieven zoals branden, heet water en borstelen. Deze zijn minder efficiënt dan bestrijdingsmiddelen en zal blijvend resulteren in een verhoging van de beheerskosten per vierkante meter en een minder onkruidvrij beeld. Gezien dit gegeven wordt in aanleg en renovatie gezocht naar de beste manier van inrichten van de openbare ruimte.

Financiële consequentie
De totale kosten voor wegen, straten en pleinen komen in 2027 uit op ca. €2,27 mln. In dit bedrag zijn de kapitaallasten van de investeringen (groot onderhoud en projecten), de kosten openbare werken (buitendienst) en de kosten bestuursapparaat (binnendienst) verwerkt.
De uitsplitsing in kosten is gemaakt in Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat onder de posten wegen buiten de kom, wegen, straten en pleinen en wegenbeheersplan.

Riolering

Omschrijving (toelichting)

Beleidsvoornemens
De riolering wordt conform het in 2023 door de gemeenteraad vastgestelde gemeentelijke rioleringsplan (GRP) 2023-2027 beheerd en onderhouden. Dit plan is dan ook integraal met de waterkwaliteitsbeheerder (Waterschap Scheldestromen) tot stand gekomen. Deze samenwerking heeft geleid tot een verbreed GRP waarin de wettelijke taak ten aanzien van riolering, hemelwater, grondwater en oppervlaktewater is vertaald en becijferd. Specifieke aandachtsvelden in het nieuwe GRP zijn:

- Het continueren van de aandacht voor rioolinspectie, en een planmatig beheer;
- Meer aandacht voor gegevens beheer en data gedreven rioolbeheer;
- Het voortzetten van integraal werken;
- Klimaatadaptatie in de openbare ruimte;
- Een toename van de investeringen om het GRP uit te voeren;
- De rioolheffing mee laten groeien om een kostendekkend riooltarief te handhaven en om de kapitaalslasten niet te ver op te laten lopen.

Het GRP is gebaseerd op de, in het samenwerkingsverband SAZ+, gerealiseerde, blauwdruk voor de Zeeuwse gemeenten. Eind 2023 is een nieuw GRP vastgesteld. Later zal in de nieuwe Omgevingswet deze planfiguur haar verankering krijgen.
Riolering wordt 1 x per 10 jaar geïnspecteerd.
De onderhoudsachterstand is ca. 9%.

Gemeente Noord-Beveland heeft op gebied van riolering ca. 104 kilometer vrij verval riool en circa 72 km aan persriool in onderhoud. Deze riolen zijn als volgt onderverdeeld in rioleringstype:

Type riool	**Lengte in kilometer**
Gemengd riool	46,7
Vuilwater riool (DWA)	20,7
Regenwater riool (HWA)	34,8
Overig (IT/Drainage)	1,7
Persriool	72,2
Totaal	175,7

Tabel: Areaal rioolleiding volgens het GRP

Daarnaast heeft de gemeente diverse rioolpompgemalen in beheer en onderhoud. Deze zijn onderverdeeld in:

Type gemaal	**Stuks**
Hoofdgemalen	38
Minigemalen	205

Totaal	243

Tabel: Areaal gemalen volgens het GRP

Financiële consequentie
Het totale rioleringsbudget voor 2027 is begroot op ca. € 853.000. In dit bedrag zijn de kapitaallasten van de investeringen, de kosten openbare werken (buitendienst) en de kosten bestuursapparaat (binnendienst) verwerkt. De uitsplitsing van deze kosten is gemaakt in Programma 8 Volksgezondheid en milieu onder de post Riolen en rioolgemalen.

Openbare Verlichting

Omschrijving (toelichting)

Beleidsvoornemens
In het gemeentelijke beleidsplan Openbare Verlichting 2023-2032 wordt de visie ten aanzien van de openbare verlichting omschreven. In het beleidsplan wordt de optimale balans gezocht ten aanzien van de veiligheid (verkeersveiligheid en sociale veiligheid) en de duurzaamheid (energiebesparing). Bij nieuwe aanleg, renovatie en vervanging van lichtmasten vormt het aspect duurzaamheid in de vorm van energiebesparing een belangrijke factor. Daarnaast wordt getracht lichthinder te vermijden. Ook wordt in het beleidsstuk de richting bepaald voor het verkrijgen van een uniforme standaard van lichtmasten en armaturen. Ook financieel vormt het document de basis voor de begroting. De OVL wordt ook opgenomen in het beheerplan. In 2023 is een nieuw beleidsplan gemaakt waarin ingestoken wordt op versnelling van verduurzaming van het areaal met een forse investering in 2024. Deze vervangingsronde is gestart in 2024 en is in 2025 afgerond.

Gemeente Noord-Beveland heeft in 2026 op gebied van openbare verlichting 2.123 lichtmasten in onderhoud.

Openbare verlichting	**Stuks**
Lichtmasten	**2.120**
Armaturen conventioneel met lamp	**893**
Armaturen conventioneel met ledlamp	**368**
Armaturen led	**859**

Van de armaturen zijn er 77% voorzien van LED.

Het beleids- en beheerplan openbare verlichting is in 2023 vastgesteld. Ca. 5,5% van het areaal loopt achter op de onderhoudstermijn. De masten worden visueel geïnspecteerd.
Het onderhoud (schilderwerk, lampvervanging en schadeherstel) en gegevensbeheer (databeheer) en complete vervangingen van de openbare verlichting, wordt sinds begin 2008, in samenwerking met Zeeuwse gemeenten en medeoverheden (Provincie, North Sea Port en Waterschap Scheldestromen), onder de vlag van de VZG, gezamenlijk aanbesteed. De samenwerking is vormgegeven via het BOVZ (bureau openbare verlichting Zeeland).

Financiële consequentie
In 2027 bedragen de kosten voor de openbare verlichting € 178.000. In dit bedrag zijn alle kosten zoals energiekosten, ambtelijke kosten en kapitaallasten verwerkt. De uitsplitsing in kosten is gemaakt in Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat onder de post Openbare verlichting.

Water

Omschrijving (toelichting)

Beleidsvoornemens
De basis van het gemeentelijke waterbeleid is verankerd in het gemeentelijke waterplan en is verwerkt in het beheerplan openbare ruimte. Ook in 2027 wordt er verder gewerkt aan de systeemoverzichten stedelijk water (SSW). Het modeleren, berekenen, analyseren en toetsen van het totale systeem vormt de basis voor maatregelen boven en ondergronds. Dit in samenwerking met het Waterschap (in het samenwerkingsverband (SAZ+).

Op hoofdlijnen heeft de gemeente het volgende water in eigendom, dan wel vallend binnen de komgrenzen.

Type water	**Hoeveelheid in m2**
Watergangen	79.500
Vijvers	14.500

Tabel: Areaal water volgens beheerplan openbare ruimte

Het bergen van regenwater wordt steeds belangrijker. Door veranderingen in het klimaat komen excessen in de vorm van wateroverlast steeds vaker voor. Inspelen hierop in de vorm van de aanleg van afvoer- en bergingsvoorzieningen en het anders inrichten van de openbare ruimte, heeft alle aandacht.
Uitvoering van de SSW’s, in samenwerking met Waterschap Scheldestromen, levert een bijdrage aan goed functionerende watersystemen. Volgens de afspraken met het Waterschap Scheldestromen, vastgelegd in plan BOB (beheer en onderhoud bebouwde kom) zal in 2027 de gemeentelijke taak bestaan uit de maaiactiviteiten in de natte profielen en zal het Waterschap de baggeractiviteiten en het onderhouden van de beschoeiing uitvoeren.

Financiële consequentie
In 2027 zullen de bovenstaande activiteiten op gebied van water worden uitgevoerd. De uitvoering van deze water gerelateerde activiteiten komen, met uitzondering van de maaiwerkzaamheden ten laste van het gemeentelijke rioleringsplan en vallen hiermee onder Programma 8 Volksgezondheid en milieu.

Groen

Omschrijving (toelichting)

Groen

Beleidsvoornemens
Het Groenstructuurplan Gemeente Noord-Beveland bepaalt in hoofdlijn de richting van het groenbeheer binnen de Gemeente Noord-Beveland. In dit plan is de hoofdstructuur voor de inrichting van het groen voor de kernen vastgelegd.
Verdeeld naar typologie heeft de gemeente het volgende groen:

Type groen	**Hoeveelheid**
Sierbeplanting	64.000m2
Bos en bosplantsoen	102.500m2
Grassen en kruiden	460.500m2
Bomen	4500 stuks

Tabel: Areaal groen volgens beheerplan openbare ruimte

Het onderhoud van het groen vloeit voort uit het groenbeheersysteem in combinatie met het schouwen van groen. Nieuwe ontwikkelingen zoals een verbod op chemische onkruidbestrijding leiden tot nieuwe ontwikkelingen in het onderhoud van de (groene) openbare ruimte. Door beperktere inzet van bestrijdingsmiddelen wordt de beheersbaarheid van onkruid bemoeilijkt. Het algemene kwaliteitsbeeld, bestaande uit een openbare ruimte waarin geen enkele vorm van onkruid wordt toegestaan, zal vervagen. Door ervaring zal een modus gevonden moeten worden om een algemeen geaccepteerd streefbeeld te behalen. Ook de verhardingen worden groener ingericht waardoor het straatbeeld verandert. In de inrichting van groen wordt hiermee al enkele jaren rekening gehouden door het onderhoudsvriendelijk omvormen van beplantingsvakken. Dit heeft ondanks de forse uitbreiding van het areaal nog niet tot een evenredige toename van arbeidsintensiviteit geleid. De komende jaren moet bezien worden wat de impact is van het toegenomen areaal.

Naast deze ontwikkeling wordt in de nieuwe plannen gewerkt aan klimaatadaptatie en leefbaarheid. Het creëren van een verantwoorde leefomgeving vormt hierbij de basis.
Het gemeentelijk groen bestaat uit de volgende onderdelen:

- Openbaar groen;
- Begraafplaatsen;
- Speelweiden;
- Sportvelden;
- Schooltuinen (alleen kosten eigen dienst).

Het groenonderhoud is opgenomen in het beheerplan openbare ruimte. In de woongebieden wordt kwaliteitsniveau B en bij bedrijventerreinen niveau C aangehouden. In de komende periode wordt gewerkt aan een nieuw groenstructuurplan dat gekoppeld wordt aan beleid over de openbare ruimte. Bomen worden 1 keer per 3 jaar geïnspecteerd.
De onderhoudsachterstand wordt geschat op <2%.

Financiële consequentie
Het groenbudget is opgebouwd uit verschillende onderdelen. Onderstaand wordt een opsomming gegeven van de objecten:

- Openbaar groen;
- Begraafplaatsen;
- Speelweiden;
- Sportvelden.

De totale kosten per object zijn opgebouwd uit diverse posten. De kosten bestaan in hoofdzaak uit onderhoudswerk door derden, de kostenplaatsen van openbare werken en kapitaallasten. De uitsplitsing van deze kosten is gemaakt in Programma 6 Sport, cultuur en recreatie en programma 8 Volksgezondheid en milieu specifiek gemaakt onder de objecten.

Gebouwenbeheer

Omschrijving (toelichting)

Het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen en monumenten vloeit voort uit het beheersysteem in combinatie met regelmatige gebouwinspecties. Aan de hand van deze systematische inspecties wordt de staat van onderhoud en ook het benodigde onderhoud meerjarig bepaald en de (MJOB) meer jaren onderhoud begroting opgesteld. Daarnaast wordt gekeken naar de hoeveelheid klachtenonderhoud en ook de inbreng van de gebruikers. Het in goede staat brengen en houden van de gemeentelijke gebouwen, zodat de functie van de gebouwen blijvend kan worden vervuld, is hierbij de missie.
Om dit te bereiken is de onderhoudsaanpak erop gericht om door clustering van onderhoudspakketten efficiëntie en inkoopvoordeel te bereiken. Diverse onderhoudstaken zijn/worden geclusterd en aanbesteed. Zo wordt het schoonmaakonderhoud, onderhoudswerk aan verwarming, jaarlijkse keuring en inspectie van brandblusvoorzieningen en noodverlichting, dak inspecties en risico-inventarisaties van een groot aantal gemeentelijke gebouwen geclusterd op de markt gebracht. Hieronder worden de verschillende beheersobjecten apart benoemd en ook de financiële consequentie van deze objecten benoemd.

Beleidsvoornemens
Het borgen van de functionaliteit en veiligheid in en rond de gemeentelijke gebouwen is een belangrijk onderdeel van het beleid.
Verder ligt er geen beheer- of beleidsplan, wel een uitgebreide meerjaren onderhoudssystematiek en daaruit voortvloeiend meerjaren onderhoudsplan met financiële vertaling. De onderhoudssituatie is goed, er is nauwelijks achterstallig onderhoud.

Monumenten
Onder de gemeentelijke monumenten vallen de kerktorens en uurwerken, molens en monumenten, waarbij uurwerken en klokken apart in de begroting worden genoemd.

Financiële consequentie
De uitsplitsing van deze kosten is gemaakt in Programma 6 Sport, cultuur en recreatie, specifiek gemaakt onder de objecten monumenten.

Sportaccommodaties
Onder de sportaccommodaties worden twee gymzalen (Wissenkerke en Kortgene), de tennisvoorziening en het zwembad geschaard.

Beleidsvoornemens
Op basis van inspecties zijn alle aanwezige toestellen in kaart gebracht met onderhoudsstaat en vervangingstermijn.

Financiële consequentie
Voor het onderhoud in 2027 zijn de kosten voor de sportaccommodaties geraamd onder het Programma 6 Sport, cultuur en recreatie.

Schoolgebouwen
Onder de schoolgebouwen vallen de drie openbare scholen (CLP, KTG en WSK) en de christelijke school (KMP).

Beleidsvoornemens
De schoolbesturen (w.o. Stichting Albero en Primas) zijn verantwoordelijk voor het onderhouden van de scholen. Dit heeft als consequentie gehad dat de gemeentelijke onderhoudstaak is verschoven richting het schoolbestuur. Het schoolbestuur heeft nu de verantwoordelijkheid gekregen voor het beheer en onderhoud van de gebouwen. De gemeente heeft door deze verschuiving alleen nog de toetsende en toezichthoudende taak.

Welzijnsaccommodaties
Onder de welzijnsaccommodaties vallen de dorpshuizen, jeugdsozen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen.

Financiële consequentie
Het onderhoudsbudget, bestaande uit klein en groot onderhoud, voor welzijnsaccommodaties is in 2027 weergegeven in het Programma 7 Sociaal domein, specifiek op de posten:

- Dorpshuis Wissenkerke;
- Dorpshuis Colijnsplaat;
- Dorpshuis Geersdijk;
- Dorpshuis Kamperland;
- Dorpshuis Kats;
- Dorpshuis Kortgene (oud);
- Peuterspeelzalen Wissenkerke, Kortgene en Kamperland;
- Jeugdsoos Kamperland;
- Kinderdagverblijf.

Gemeentelijke huisvesting
Het gemeentehuis en de loods Openbare Werken vallen onder de gemeentelijke huisvestingspanden.

Financiële consequentie
In 2027 is het onderhoudsbudget voor het reguliere onderhoud aan huisvesting volgens de MJOB geraamd.

Civiele kunstwerken
Het beheer gebeurde tot nu toe op ad hoc op basis van een onderhoudsbudget. Het kunstwerkenbeheer is in 2024 verder uitgewerkt met inventariseren, inspecteren en in 2025 volgt daaruit een rapport met een onderhoudsprogramma met bijbehorende begroting. Hieronder vallen steigers, dam- en keerwanden, bruggen, duikers en trappen. Vanaf 2026 wordt er met deze budgetten uitvoering gegeven aan het kunstwerken beheer.

Areaal uitbreiding

Afgelopen jaren, mede door de vele nieuwbouwactiviteiten en uitbreidingen, is het te onderhouden areaal hard toegenomen. Ook voor de komende periode wordt een uitbreiding van de voorzieningen voorzien.

De volgende uitbreidingen op het gebied van groen, wegen, riolering, water en gebouwen worden voorzien:

- Maatregelen Banjaardgebied;
- Fietsvoorzieningen;
- Padelbanen Kortgene;
- MFA Kats;
- MFA Wissenkerke;
- Bestemmingsplan Sportveld Wissenkerke;
- Bestemmingsplan RIPIII, Kamperland;
- Bestemmingsplan Havens Kamperland;
- Oude banklocatie Kamperland;
- Bestemmingsplan Akkerrand Wissenkerke;
- Bestemmingsplan Felixkade Kamperland;
- Bestemmingsplan Molenweg Colijnsplaat;
- Bestemmingsplan Sportvelden Kortgene.
- Diverse locaties uit het veegplan

Areaal uitbreiding

Omschrijving (toelichting)

Afgelopen jaren, mede door de vele nieuwbouwactiviteiten en uitbreidingen, is het te onderhouden areaal hard toegenomen. Ook voor de komende periode wordt een uitbreiding van de voorzieningen voorzien.

De volgende uitbreidingen op het gebied van groen, wegen, riolering, water en gebouwen worden voorzien:

- Maatregelen Banjaardgebied;
- Fietsvoorzieningen;
- Padelbanen Kortgene;
- MFA Kats;
- MFA Wissenkerke;
- Bestemmingsplan Sportveld Wissenkerke;
- Bestemmingsplan RIPIII, Kamperland;
- Bestemmingsplan Havens Kamperland;
- Bestemmingsplan Akkerrand Wissenkerke;
- Bestemmingsplan Felixkade Kamperland;

- Bestemmingsplan Molenweg Colijnsplaat;
- Bestemmingsplan Sportvelden Kortgene.
- Diverse locaties uit het veegplan

Verbonden partijen

Korte omschrijving

Omschrijving (toelichting)

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Deze derde rechtspersonen zijn in het algemeen vennootschappen waarin de gemeente deelneemt, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Onder financieel belang wordt verstaan het bedrag dat ter beschikking is gesteld en dat niet verhaalbaar is, of waarvoor aansprakelijkheid bestaat, als de verbonden partijen niet aan haar verplichtingen kan voldoen of gedwongen is haar activiteiten te beëindigen.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan dat de gemeente zeggenschap heeft door middel van vertegenwoordiging in het bestuur door een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente of in de vorm van stemrecht, aandelen of anderszins.

Context en achtergrond
Vanuit het gezichtspunt van de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad worden in deze paragraaf de status, de doelstellingen en de activiteiten van de verbonden partijen weergegeven en toegelicht in relatie tot het gemeentelijk beleid dat is neergelegd in de programmabegroting. Daarbij wordt ook inzicht gegeven in het budgettaire beslag en de financiële risico's die voortvloeien uit de relatie met de verbonden partijen.

Visie en beleidsvoornemens

- Gemeente Noord-Beveland participeert uitsluitend in verbonden partijen, als daarmee een publieke taak wordt gediend;
- Waar de uitvoering van gemeentelijke taken als een vorm van 'verlengd lokaal bestuur' is overgedragen aan derde partijen, wordt hieraan op dezelfde wijze als bij uitvoering in eigen beheer belang gehecht aan bevordering van effectiviteit, efficiëntie en transparantie.

Waar het gaat om kaderstelling, toezicht houden en controle ten aanzien van verbonden partijen, wordt de gemeentelijke rol ingevuld door aanwijzing van vertegenwoordigers in de besturen van de verbonden partijen en doordat begrotingen aan de gemeenteraad worden toegezonden met de mogelijkheid zienswijzen in te dienen.

Kerntaken van de verbonden partijen

Omschrijving (toelichting)

1. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats: Den Haag

De gemeente neemt deel in het maatschappelijk kapitaal (aandelen) van de NV Bank Nederlandse Gemeenten. Het bezit van deze aandelen leidt tot een jaarlijkse dividenduitkering.
Gemeente Noord-Beveland beschikt over 6.520 aandelen x € 2,50 van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, welke gevestigd is in Den Haag. De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak. Gemeente Noord-Beveland heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de aandelen, dat bij de gemeente in bezit is.

2. Provinciale Energie Houdstermaatschappij (ZEH)
Vestigingsplaats: Middelburg

Het aandeel van Gemeente Noord-Beveland in het maatschappelijk kapitaal van PZEM NV is 135 van de 15.280 aandelen.
De Zeeuwse gemeenten hebben samen 46,5% van de aandelen.
De verdeling van de aandelen is:

- 50% provincie Zeeland
- 46,5% Zeeuwse gemeenten
- 0,2% provincies Noord-Brabant en Zuid-Holland
- 3,3% gemeenten in Noord-Brabant en Zuid-Holland

DELTA N.V. komt voort uit een fusie in 1991 tussen Watermaatschappij Zuid West Nederland (WMZ) en de Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij (PZEM). In 2017 zijn twee onderdelen, Delta N.V. en de Delta Netwerkgroep, verkocht. Het achtergebleven bedrijf, verdergaand onder de naam PZEM N.V., bestaat nu uit twee onderdelen:

- PZEM Energy BV bestaande uit:
    - 70% aandeel in EPZ;
    - 50% aandeel in de Sloecentrale; en
    - Wholesale.
- 50% aandeel in Evides.

Bij de verkoop van de wholesale onderdelen eind 2022, is de naam PZEM mee verkocht en zijn de resterende onderdelen doorgegaan onder de naam ‘Provinciale Energie Houdstermaatschappij’ (ZEH). Tevens door de verkoop van de Evides aandelen aan GBE Aqua en de in januari 2023 verkochte aandelen in de Sloecentrale blijven de volgende delen over:

- 70% aandeel in EPZ; en
- 50% aandeel in BMC Moerdijk B.V. (biomassacentrale), de PPA Gemini, de belangen in Set Fund I en Set Fund II; en
- 50% aandeel in NPG Willebroek N.V. (een zonnepark in België).

Daarnaast zijn de statuten en het beloningsbeleid van ZEH op voorspraak van de aandeelhouders gewijzigd. Deze zijn in lijn gebracht met de samenstelling van de organisatie na verkoop van eerdergenoemde onderdelen.

3. Stichting Inkoopbureau West-Brabant h.o.d.n. Karel
Vestigingsplaats: Etten-Leur

Sinds januari 2009 is Noord-Beveland aangesloten bij de Stichting Inkoopbureau West-Brabant: een inkoopsamenwerking van een aantal gemeenten in Noord-Brabant, Zuid-Holland en Zeeland. In 2023 is de stichting verdergegaan onder de naam Karel. De bedoeling van deze aansluiting is vooral het garanderen van continuïteit van professionele inkoop, verlaging van de inkoopkosten en verbetering van ons inkoopproces. De aansluiting behelst een doorlopend contract waarbij twee dagdelen per week worden afgenomen van de stichting. In die dagdelen is een inkoper bij de gemeente gedetacheerd.

4. NV economische impuls Zeeland
Vestigingsplaats: Middelburg

Ontwikkelingsmaatschappij NV Economische Impuls Zeeland (Impuls) heeft als doel het vergroten van de dynamiek van de Zeeuwse economie.
De kerndoelen van Impuls zijn:

- Innoveren: het helpen van ondernemers bij het omzetten van ideeën naar toekomstbestendige innovaties die bijdragen aan de voedsel-, energie-, en grondstoffentransitie (circulaire economie) en digitalisering in een aantal Zeeuwse topsectoren (logistiek, vrijetijdseconomie, agrifood). Impuls Zeeland richt hierbij niet alleen op de ontwikkeling van innovatieve technieken, maar vooral op de toepassing ervan;

- Investeren: het financieren en begeleiden van innovatieve startups, scale-ups en mkb-bedrijven in portfolio; en

- Internationaliseren: Impuls Zeeland zet Zeeland op de kaart en sluit aan bij de Invest in Holland strategie. Het zwaartepunt ligt bij de projecten die waarde toevoegen. Men helpt bedrijven die in Zeeland zaken willen doen. Impuls Zeeland geeft advies en begeleiding bij het vinden van een vestigingslocatie, financiering, afzetmarkten, samenwerkingspartners en netwerken. Impuls Zeeland stimuleert internationaal zakendoen.

Gemeente Noord-Beveland heeft in totaal 7.400 aandelen. Elk aandeel geeft recht op het uitbrengen van één stem. Alle besluiten van de algemene vergadering worden genomen met volstrekte meerderheid van stemmen, voor zover bij de wet of de statuten geen grotere meerderheid is voorgeschreven.

Op basis van een meerjarenbegroting stemmen de aandeelhouders jaarlijks in met de deelnemersbijdrage.

5. GBE Aqua BV
Vestigingsplaats: Rotterdam
GBE Aqua BV komt voort uit de verkoop van de aandelen Evides door PZEM aan haar aandeelhouders. GBE Aqua bezit 50% van de aandelen Evides en is samen met GBE-onderdeel van de aandeelhoudersgroepen.

6. Steding Holding N.V.
Vestingingsplaats: Rotterdam

Door de energietransitie verduurzaamt de energieproductie in hoog tempo en neemt het elektriciteitsverbruik toe doordat we meer elektriciteit gebruiken voor het verwarmen van gebouwen, voor elektrisch rijden en voor elektrificatie in de industrie.

Al die nieuwe energie brengt Stedin via zijn netten naar hun klanten. Iedereen in het verzorgingsgebied toegang geven tot duurzame energie; dat is de maatschappelijke opdracht van Stedin.

Stedin richt zich daarom op het mogelijk maken van de energietransitie door hun netten sneller uit te bouwen, optimaal te benutten en goed te beheren.
De gemeente heeft een financieel belang in Stedin voor een bedrag van € 150.000 in de vorm van 191 gewone aandelen.

Gemeente Noord-Beveland is per 27 maart 2024 aandeelhouder van Stedin. De publieke belangen *(veiligheid, leveringszekerheid, betaalbaarheid van energie en energietransitie)* waren de voornaamste reden om toe te treden. Het elektriciteitsnet in Zeeland zit vol waardoor Stedin zich genoodzaakt ziet fors te investeren in de infrastructuur. Net als veel andere Zeeuwse gemeenten en de provincie, was Noord-Beveland nog geen aandeelhouder in Stedin. Om een betere balans en zeggenschap te krijgen in het verzorgingsgebied is besloten toe te treden. In de AvA's zal de gemeente zeggenschap uitoefenen om ook in ons verzorgingsgebied te voortgang te behouden.

Kerntaken van gemeenschappelijke regelingen

Omschrijving (toelichting)

1. Openbaar Lichaam Afvalstoffenverwerking Zeeland (O.L.A.Z.)
Vestigingsplaats: Oostburg

De gemeenschappelijke belangen op het terrein van afvalverwerking zijn door de Zeeuwse gemeenten ondergebracht in dit openbaar lichaam. De bedrijfsactiviteiten van het O.L.A.Z. zijn ondergebracht in de ZRD (Zeeuwse Reinigingsdienst). In 2016 hebben de Zeeuwse gemeenten de aandelen van de ZRD overgenomen van Indaver en is er sprake van 100% zeggenschap.
De taken van het O.L.A.Z. zijn opnieuw vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling. Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de portefeuillehouders Afval van de dertien deelnemende gemeenten. In 2017 heeft het O.L.A.Z. voor de afvalcomponenten huishoudelijk restafval, gft, oud papier, flessenglas en kunststof verpakkingen openbaar aanbesteed. Hiervoor is een meerjarige overeenkomst aangegaan. Dit heeft consequenties voor de verwerkingstarieven.

2. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland (GGD)
Vestigingsplaats: Goes

GGD Zeeland besteedt expliciete aandacht aan de bestrijding van onderlinge gezondheidsverschillen bij (maatschappelijke) achterstandsgroepen onder de burgers in Zeeland. Het is op dit moment niet geheel duidelijk hoe het takenpakket van de GGD en de wijze van uitvoering daarvan zich de komende jaren ontwikkelt. Dit traject wordt in nauw overleg met de gemeenten doorlopen. Hierbij spelen de volgende onderwerpen:

- Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (integratie 0 tot 19-jarigenzorg, basispakketten technische hygiënezorg, medische milieukunde, overige bevorderingstaken, infectieziektebestrijding);
- Ontwikkelingen op markttaken, zoals preventieve maatregelen risicogroepen, inspectie kinderopvang en forensische geneeskunde zullen een grote impact hebben op de wijze waarop de GGD functioneert.

Alle Zeeuwse gemeenten zijn vertegenwoordigd in het bestuur van de GGD Zeeland met één lid. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter, plaatsvervangend voorzitter, secretaris en plaatsvervangend secretaris en ten minste vijf andere leden, aan te wijzen uit en door het algemeen bestuur.
De GGD ontvangt haar financiële middelen via bijdragen van de deelnemende gemeenten en via opbrengsten van derden. Deze opbrengsten verkrijgt de GGD via subsidies dan wel via afnemers van diensten.

De GGD gaat verder met de opgezette programmalijnen:

- Gezondheid in de wijk;
- Kennis-Innovatie-Monitoring;
- Sociale & Fysieke Veiligheid en bescherming;
- Markt.

De organisatie Veilig Thuis is ondergebracht bij de GGD. Zij hebben een aparte status met een bestuurscommissie en een aparte begroting.

De Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland blijft na recente ontwikkelingen onderdeel van de bestuurscommissie van de GGD. De Inkooporganisatie staat zowel inhoudelijk als organisatorisch los van de GGD. De kosten voor de werkbudgetten zijn voortaan onderdeel van de gemeentelijke begroting. De inkooporganisatie is vooral gericht op een effectieve en efficiënte inkoop van zorg voor jeugd voor de 13 Zeeuwse gemeenten. De taken en rollen van de inkooporganisatie zijn:

- Inkopen en contracteren van zorg;
- Uitvoeren van contractbeheer;
- Voeren van onderhandelingen met zorgaanbieders;
- Verzamelen van benodigde gegevens t.b.v. monitoring en verantwoording;
- Bewaken van de Zeeuws-brede afspraken;
- Optreden als aanspreekpunt voor zorgaanbieders en gemeenten.

3. Veiligheidsregio Zeeland (VRZ)
Vestigingsplaats: Middelburg

De Veiligheidsregio Zeeland is opgericht met het doel een nieuwe organisatie op te bouwen voor rampen en crisisbeheersing.
De twee besturen, het bestuur van de Regionale Brandweer Zeeland (RBZ) en de bestuurscommissie van de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) zijn samengegaan als Regionaal Veiligheidsbestuur.
Het Regionaal Veiligheidsbestuur van de VRZ bestaat uit een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. In het algemeen bestuur nemen alle dertien burgemeesters van de Zeeuwse gemeenten zitting. Dit bestuur stelt de hoofdlijnen van beleid en de financiële kaders vast. Het gezag over de daadwerkelijke inzet van politie, brandweer en GHOR blijft bij de burgemeester in elke gemeente.
De VRZ staat voor meer samenwerking, meer daadkracht, bindende afspraken en heldere bevoegdheden waarbij de veiligheid en bescherming van de burger centraal staat. Het bestuur van de Veiligheidsregio heeft zich uitgesproken voor verregaande samenwerking en het benutten van alle mogelijkheden die leiden tot synergie tussen de verschillende korpsen.

4. Werkvoorzieningsschap De Betho
Vestigingsplaats: Goes

De Betho is het bedrijf dat de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) uitvoert voor de zes gemeenten in de regio Noord/Zuid-Beveland en Tholen. Bij De Betho werken ruim 600 mensen in het kader van de WSW.
De deelnemende gemeenten dragen bij in de exploitatie van de Betho door middel van een vaste gemeentelijke bijdrage. De Betho is verder afhankelijk van de rijksbijdrage WSW die door de gemeenten één op één aan de Betho wordt doorbetaald en van omzet via opdrachten die de Betho uitvoert, de orderportefeuille. De continuïteit van de orderportefeuille is sterk afhankelijk van de gemeente als opdrachtgever.
Sinds de invoering van de Wet sociale werkvoorziening (modernisering WSW), is de gemeente meer verantwoordelijk in de regie over de uitvoering van de wet en ontvangt ook rechtstreeks de hiervoor bestemde middelen. Wezenlijke inhoudelijke wijziging in de wet is dat er steeds meer nadruk wordt gelegd op de zogenaamde beweging van binnen naar buiten. Dat wil zeggen dat Wsw-werknemers zo veel mogelijk buiten de muren van het SW-bedrijf werkzaam zijn. De Betho realiseert deze beweging vooral door het inzetten van detacheringen (De Bethode).

5. Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterscheldregio (SWVO)
Vestigingsplaats: Goes

Het Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterschelderegio is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) waaraan de gemeenten Borsele, Goes, Kapelle, Noord-Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland en Tholen deelnemen. De GR beoogt het realiseren van gezamenlijke beleidsontwikkeling, -voorbereiding en uitvoering voor een aantal bovengemeentelijke voorzieningen en activiteiten op het gebied van welzijn en zorg. Hierbij is het bevorderen van de onderlinge afstemming van beleid en het behalen van efficiëntie een belangrijke doelstelling voor het Samenwerkingsverband.
Het bestuur van het Samenwerkingsverband bestaat uit één vertegenwoordigend bestuurder namens elk van de zeven deelnemende gemeenten in de GR. De besluitvorming in het bestuur wordt voorbereid in ambtelijke werk- en projectgroepen voor de verschillende beleidsterreinen van het Samenwerkingsverband.

6. Zeeuwse Muziekschool
Vestigingsplaats: Middelburg

Vorm van bestuurlijke en organisatorische samenwerking, waarbinnen het geven van instrumentaal en vocaal muziekonderwijs en van muzikale vorming in de ruimste zin ten behoeve van leerlingen woonachtig in de deelnemende gemeenten wordt uitgeoefend.
Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling de Zeeuwse Muziekschool wordt gevormd door vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten in Zeeland.
De partners zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het exploitatietekort. Verdeling vindt plaats op basis van een verdeelsleutel. De Zeeuwse Muziekschool staat in het teken van een nieuwe toekomstvisie. Kern daarvan is een overgang naar meer flexibiliteit en keuzemogelijkheden per gemeente. Daarnaast blijft er een basispakket dat alle gemeenten afnemen.

De Zeeuwse Muziekschool blijkt al aantal jaar niet financieel in control te zijn. Sinds 2022 worden de bijdragen verhoogd (hoger dan de VZG-norm). Er gaat een onderzoek plaatsvinden vanuit verschillende betrokken gemeente om te kijken naar de toekomstbestendigheid van de Zeeuwse Muziekschool. Dit onderzoek zal blijken hoe de aanbieding van Muziekonderwijs in de toekomst invulling zal krijgen.

7. Regionaal Bureau Leerplicht (RBL)
Vestigingsplaats: Goes

Op 1 april 2010 is het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) van start gegaan. De zeven gemeenten in de Oosterschelderegio (Schouwen-Duiveland, Noord-Beveland, Goes, Borsele, Kapelle, Reimerswaal en Tholen) zijn overeengekomen om de leerplichttaken en de regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten gezamenlijk uit te laten voeren door een regionaal bureau.
De afspraken rondom deze regionale samenwerking zijn vastgelegd in de Gemeenschappelijke regeling leerplicht/RMC Oosterschelderegio.
De uitvoerende bevoegdheden/het werkgeverschap zijn gemandateerd aan de centrumgemeente Goes. De bestuurlijke aansturing wordt uitgevoerd door de portefeuillehouders van de zeven gemeenten.[

8. Gemeenschappelijke regeling Samenwerking De Bevelanden
Vestigingsplaats: Goes

Deelnemers aan deze gemeenschappelijke regeling zijn de gemeenten Borsele, Goes, Kapelle, Noord-Beveland en Reimerswaal.
Het openbaar belang van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking De Bevelanden is het bevorderen van een duurzame samenwerking met flexibiliteit binnen geldende marges door het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de gemeenten. Het vergroten van het gemeenschappelijke kennisniveau en het inspelen op dwingende, bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen die op termijn de bestuurskracht van de individuele gemeenten sterk zullen beïnvloeden, is het resultaat van deze gemeenschappelijke regeling.
Doel van de GR is samenwerking op het gebied van ICT, informatievoorziening, P&O, salaris-administratie en Werk, Zorg en Inkomen.

9. Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland
Vestigingsplaats: Terneuzen

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zeeland voert sinds 2 januari 2014 milieu- en veiligheidstaken uit namens de Zeeuwse gemeenten, Waterschap Scheldestromen en de Provincie Zeeland.
De RUD Zeeland is een Gemeenschappelijke Regeling. Met deze vorm van samenwerking streeft de RUD naar een zo optimaal mogelijke uitvoering op het gebied van (milieu-) omgevingsvergunningen, -toezicht en –handhaving. Dit geldt ook voor groene wetten, bodemsanering, luchtvaart, vuurwerk, toezicht op zwembaden, Wabo en het omgevingsrecht.
RUD Zeeland voert het toezicht en de handhaving uit voor de bevoegde gezagen. Bedrijven kunnen voor hun activiteiten bij de RUD de benodigde vergunning krijgen.

10. Gemeenschappelijke Regeling Publiek Vervoer Zeeland
Vestigingsplaats: Terneuzen

De Gemeenschappelijke Regeling Publiek Vervoer Zeeland is ontstaan uit de omvorming van de voormalige GR Collectief Vervoer Zeeuws-Vlaanderen. Ze geeft invulling aan de Regionale Mobiliteitsstrategie (RMS). Het openbaar lichaam is verantwoordelijk voor het organiseren en verbinden van het reguliere openbaar vervoer (buslijnen) en het doelgroepenvervoer (zoals Wmo-vervoer en de flexibel 'Flexritten' op aanvraag). De gemeente heeft een bestuurlijk belang via de vertegenwoordiging in het algemeen bestuur en de regionale afvaardiging in het dagelijks bestuur. De gemeenschappelijke regeling is 100% aandeelhouder van de Mobiliteitscentrale Zeeland B.V. , die de operationele uitvoering en de aansturing van het platform regisseert.

9. Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland
Vestigingsplaats: Goes

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zeeland voert sinds 2 januari 2014 milieu- en veiligheidstaken uit namens de Zeeuwse gemeenten, Waterschap Scheldestromen en de Provincie Zeeland.
De Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein en Jeugdregio Zeeland is gevormd uit de omvorming van het voormalige Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterschelderegio (SWVO) en de bundeling van de krachten van het CZW Bureau, Inkoop Jeugdhulp Zeeland (IJZ) en de Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein (ZSSD). Het openbaar lichaam, is verantwoordelijk voor de Provinciebrede governance, beleidsvoorbereiding, inkoop en organisatie van specialistische jeugdhulp, maatschappelijke opvang en beschermd wonen (WMO 2015).

Verbonden partijen

Omschrijving (toelichting)

Verbonden partijen	Deelnemers	Rechtsvorm	Eigen en vreemd		Bijdrage 2027
NV Bank Nederlandse Gemeenten	Nederlandse Gemeenten	NV	EV VV	€ 4.863.000.000 € 110.701.000.000	€ 14.000
EP Commodities B.V.	Provincies Zeeland, Noord-Brabant en Zuid-Holland en gemeenten in Zeeland, Noord-Brabant en Zuid-	NV	EV VV	€ 1.306.000.000 € 604.000.000	€ 0 (dividend)
Karel	Diverse gemeenten in Noord-Brabant,	Stichting	EV VV	€ 345.801 € 490.383	€ 30.000
NV economische impuls Zeeland	Provincie Zeeland, alle Zeeuwse gemeenten, ABN Amro, Rabobank en Zeeuwse zorginstellingen	NV	EV VV	€ 11.417.000 € 3.101.000	€ 9.000
GBE Aqua BV	Provincie Zeeland, alle Zeeuwse gemeenten, Woensdrecht, Bergen op Zoom en Goeree-Overflakkee	BV	EV VV	€ 313.967.000 € 1.610.000	€ 0
Stedin Holding N.V.	Bestaande uit 61 Nederlandse gemeenten, 2 provincies en de Staat der Nederlanden.	NV	EV VV	€ 3.221.000.000 € 5.063.000.000	€ 2.250
Zeeuwse Energie Maatschappij (ZEH N.V.)	Bestaande uit 61 Nederlandse gemeenten, 2 provincies en de Staat der Nederlanden.	NV	EV VV	€ 3.221.000.000 € 5.063.000.000	€ 2.250

Gemeenschappelijke Regelingen

Omschrijving (toelichting)

Gemeenschappelijke Regelingen	Deelnemers	Rechtsvorm	Eigen en vreemd vermogen *		Bijdrage 2027
Openbaar Lichaam Afvalstoffenverwijdering Zeeland (OLAZ)	alle Zeeuwse gemeenten	GR	EV VV	€ 4.289.000 € 35.736.000	€ 623.280
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland (GGD)	alle Zeeuwse gemeenten	GR	EV VV	€ 3.269.000 € 26.043.000	€ 507.939
Veiligheidsregio Zeeland	alle Zeeuwse gemeenten	GR	EV VV	€ 1.152.806 € 45.003.924	€ 1.178.196
Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap De Betho	Borsele, Goes, Kapelle, Noord-Beveland, Reimerswaal en Tholen	GR	EV VV	€ 10.589.000 € 2.350.000	€ 574.556
Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterschelderegio (SWVO)	Borsele, Goes, Kapelle, Noord-Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland en Tholen	GR	EV VV	€ 588.000 € 15.570.000	€ 2.617.994
Zeeuwse Muziekschool	alle Zeeuwse gemeenten	GR	EV VV	€ 0 € 818.947	€ 86.609
Regionaal Bureau Leerplicht/RMC Oosterschelderegio	Borsele, Goes, Kapelle, Noord-Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland en Tholen	GR	EV VV	€ 0 € 66.225	€ 41.395
Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking De Bevelanden	Borsele, Goes, Kapelle, Noord-Beveland en Reimerswaal	GR	EV VV	€ 1.912.767 € 5.035.733	€ 1.937.270
Gemeenschappelijke Regeling Regionale uitvoeringsdienst Zeeland	Alle Zeeuwse gemeenten, provincie Zeeland en waterschap	GR	EV VV	€ 790.000 € 6.409.000	€ 699.100
Gemeenschappelijke Regeling Publiek Vervoer Zeeland	Alle Zeeuwse gemeenten	GR	EV VV	€ 0 € 1.931.702	€ 373.029
Gemeenschappelijke Regeling Social Domein en Jeugdregio Zeeland	Alle Zeeuwse gemeenten	GR	EV VV	€ 2.529.000 € 32.429.000	€ 697.025

Risicobeheersing

Omschrijving (toelichting)

De gemeente heeft zeggenschap door bestuursrecht in de gemeenschappelijke regelingen. Bij de verbonden partijen is er zeggenschap via stemrecht op de aandelen die de gemeente in bezit heeft. Daarnaast worden van de gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen de begroting en jaarrekening beoordeeld.
Risico's voor de grootste gemeenschappelijke regelingen:

SWVO
Er wordt gewerkt met een openeinderegeling. De afrekening vindt achteraf plaats. Er is geen invloed op het aantal afnemers van zorg. Het SWVO heeft geen reserves voor het opvangen van (onverwachte) tegenslagen.

GR de Bevelanden
De kosten van de uitvoering worden met een verdeelsleutel over de deelnemers verdeeld. Als de sleutel van de uitvoeringskosten wijzigt dan heeft dit invloed op de huidige uitvoeringsbudgetten.

VRZ
De meldkamers van Zeeland en Midden-West-Brabant zijn in 2020 samengevoegd, Dit heeft voor een stijgende gemeentelijke bijdrage gezorgd. In de begroting zijn risico's opgenomen voor o.a. schadeclaim PFAS, meerkosten onderhoud gebouwen en materieel, loon- en prijsstijgingen en extra opleidingsbudget. Totaal is het een bedrag van € 2,3 miljoen. Het weerstandsvermogen is slechts € 0,3 miljoen. Bij een negatief resultaat of negatief vermogen zal er een beroep worden gedaan op de gemeenten.

GGD
Er wordt gewerkt met een openeinderegeling. Het risico is, dat de gemeente meer betaalt aan de gemeenschappelijke regeling dan de inkomsten die worden ontvangen van de Rijksoverheid.

Financiering

Inleiding

Omschrijving (toelichting)

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie omvat de financiering van beleid en het eventueel uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexe geld- en kapitaalmarkt. Er zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie budgettaire gevolgen verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel. Onder de treasuryfunctie valt niet het (garanderen van) verstrekken van leningen aan derden. Deze activiteiten vallen onder het desbetreffende programma.

Het beleid van Gemeente Noord-Beveland is vastgelegd in het treasurystatuut ter uitvoering van de financiële verordening Gemeente Noord-Beveland (ex artikel 212 Gemeentewet).

Het huidige treasurystatuut geldt sinds februari 2024. Het statuut is het kader voor de uitvoering van de treasuryfunctie. De belangrijkste punten (naast de voorschriften op basis van de Wet financiering decentrale overheden (Fido)) van dit kader zijn:

- Gelden worden alleen uitgezet/aangetrokken bij banken met een zogenaamde AAA-rating;
- Het aantrekken van leningen vindt plaats door een offerte aan te vragen bij tenminste 3 financiële instellingen;
- Het college is gemandateerd gelden aan te trekken (uitvoering bij het hoofd van de afdeling Bedrijfsvoering & Sociaal Domein);
- De gemeente maakt geen gebruik van derivaten.

Uit deze punten komt onder meer naar voren dat de Gemeente Noord-Beveland kiest voor een zeer laag risicoprofiel.

Treasurybeheer

Omschrijving (toelichting)

1. Risicobeheer vlottende schuld, kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet Fido een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de gemeente haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De wettelijke toegestane omvang van de kasgeldlimiet is gelijk aan het bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het dienstjaar. Bij ministeriële regeling is deze norm vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal. Als dit percentage wordt overschreden zal een langlopende lening worden aangegaan. De kasgeldlimiet voor 2027 bedraagt bij een begrotingstotaal van € 41,2 miljoen derhalve € 3,5 miljoen.

2. Risicobeheer vaste schuld, renterisiconorm

Renterisico wordt onder andere gelopen bij herfinanciering van de vaste schuld met nieuwe leningen of bij renteherziening op basis van de leningsvoorwaarden. Geen renterisico, in de zin van de wet Fido, wordt gelopen bij het aangaan van nieuwe leningen als financiering van bijvoorbeeld nieuwe activa. De lasten van deze nieuwe leningen worden immers meegenomen in de meerjarenraming bij de kapitaallasten van nieuwe activa. Wanneer het zover komt dat activa met nieuwe vaste schuld gefinancierd moet worden, moet de opbouw van de leningenportefeuille zodanig zijn dat niet in enig jaar een onevenredig groot deel van de leningen geherfinancierd moet worden. Het risico van rentewijzigingen kan bij een evenwichtige opbouw gespreid worden over de jaren en verandering van de rente werkt zodoende vertraagd door op de rentelasten in enig jaar.

De toetsing aan de renterisiconorm geeft voor 2027 tot en met 2030 het volgende beeld:

		in miljoen euro			
Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld		**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Renterisico op vaste schuld					
1a.	Renteherziening op vaste schuld o/g	-	-	-	-
1b.	Renteherziening op vaste schuld u/g	-	-	-	-
2.	Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	-	-	-	-
3a.	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	-	5,00	2,00	6,00
3b.	Nieuwe verstrekte vaste schuld	-	-	-	-
4.	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	-	5,00	2,00	6,00
5.	Betaalde aflossingen	0,74	0,74	0,94	1,02
6.	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	-	0,74	0,94	1,02
7.	**Renterisico op vaste schuld (2+6)**	-	**0,74**	**0,94**	**1,02**
Renterisiconorm					
8.	Omvang van de begroting	41,21	39,37	39,13	38,40
9.	Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
10.	**Renterisiconorm (8*9)**	**8,24**	**7,87**	**7,83**	**7,68**
Toets rente risiconorm					
10.	Renterisiconorm	8,24	7,87	7,83	7,68
7.	Renterisico op vaste schuld	-	0,74	0,94	1,02
11.	**Ruimte(+)/Overschrijding(-);(10-7)**	**8,24**	**7,13**	**6,89**	**6,66**

Uit bovenstaande tabel is af te leiden dat onze gemeente voor 2027 tot en met 2030 binnen de gestelde renterisiconorm blijft. Het aangaan van nieuwe langlopende geldleningen is afhankelijk van het tempo waarin nieuwe investeringen zullen worden uitgevoerd.

3. Financiering

Voor de uitvoering van de gemeentelijke taken zijn financieringsmiddelen nodig. De financieringspositie van Gemeente Noord-Beveland en de daarbij behorende financieringsbehoefte in de jaren 2027 tot en met 2030 is als volgt:

		in miljoen euro			
Financieringsoverzicht		**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aanwezige financieringsmiddelen:	Leningen 31-12	8,6	7,9	11,9	12,9
	Reserves/voorz.31-12	50,4	49,0	48,2	47,7
Geactiveerde investeringen 31-12		52,4	54,9	52,5	50,3
Investeringsplanning		3,8	7,3	9,7	16,0
Financieringssaldo per 31-12		2,8	-5,4	-2,2	-5,7
Dekking financieringssaldo:					
Aan te trekken langlopende geldlening*		0,0	5,0	2,0	6,0

Het financieringstekort is het verschil tussen de totale financieringsbehoefte en de al beschikbare financieringsmiddelen.

Mutaties lening portefeuille

Op dit moment heeft de gemeente geen leningen die in aanmerking komen voor vervroegde aflossing. Het gewogen gemiddelde rentepercentage over de leningenportefeuille in 2027 bedraagt 0,92% (in 2026 was dit 0,93%).

Economische ontwikkeling

Omschrijving (toelichting)

Halfjaarlijks publiceert De Nederlandsche Bank (DNB) haar Economische Ontwikkelingen en Vooruitzichten (EOV). Daarin staan de voorspellingen van DNB voor de Nederlandse economie centraal, geplaatst tegen de achtergrond van de recente nationale en internationale ontwikkelingen. In de publicatie van juni 2026 is daar samenvattend het volgende over opgenomen.

De oorlog in het Midden-Oosten raakt ook de Nederlandse economie. Door de afsluiting van de Straat van Hormuz en beschadigde energieproductiefaciliteiten in de regio zijn energieprijzen in 2026 fors gestegen. Zo is de olieprijs in enkele maanden tijd met ongeveer 90% opgelopen, waarmee de prijsstijging niet onderdoet voor eerdere grote olieprijsstijgingen, al was die in 1973 groter. De huidige olieprijsschok heeft een opwaarts effect op de inflatie en een neerwaarts effect op de groei van het bruto binnenlands product (bbp).

Met 0,8% komt de verwachte economische groei in 2026 1 procentpunt lager uit dan de groei in 2025. En 0,4 procentpunt lager dan de groei die in december verwacht werd voor 2026. Ook de inflatie is in 2026 lager dan in 2025, ondanks de gestegen energieprijzen. Die zorgen er wel voor dat de inflatie wat hoger is dan in december verwacht werd. Maar met een inflatie van 2,7% in 2026 is de situatie duidelijk anders dan in 2022. Toen was de inflatie heel hoog door de erg hoge energieprijzen – voornamelijk van gas – en de oververhitte economie. Nu is dat anders: de gasprijzen zijn een stuk minder gestegen dan toen en de economie en de arbeidsmarkt waren al aan het afkoelen. Die uitgangssituatie draagt eraan bij dat de inflatie, ondanks de stijging van de energieprijzen, beperkt blijft. Bovendien zijn de economische gevolgen van de olieprijsstijging kleiner dan in de jaren zeventig, omdat onze economie sindsdien minder afhankelijk is geworden van olie als energiebron.

De geopolitieke spanningen remmen in 2026 de wereldhandelsgroei. Daardoor neemt de groei van de Nederlandse uitvoer af. De uitvoer van producten die we zelf maken, verliest marktaandeel vanwege onze relatief hoge loon- en energiekosten. De gestegen energieprijzen leiden ook tot hogere invoerprijzen. Daarmee komt in 2026 een groter deel van de inflatie uit het buitenland. Een positieve stimulans voor de wereldhandelsgroei komt van de wereldwijd sterke vraag naar AI-gerelateerde producten, waarvan ook de Nederlandse uitvoer profiteert.

De groei van bedrijfsinvesteringen en consumptie staat onder druk. Bedrijven zijn terughoudend met investeren door onzekerheid over de marktomstandigheden, gestegen energiekosten en oplopende rentes. Deze stijgende rentes in de ramingsperiode weerspiegelen de actuele marktverwachtingen, waar de raming zoals gebruikelijk op is gebaseerd. De onzekerheid over de economische situatie leidt ook tot pessimisme bij consumenten. Zij sparen in de ramingsperiode een groter deel van hun inkomen dan in 2025, onder andere uit voorzorg. Daarbij neemt de groei van het reële huishoudinkomen af, doordat de groei van de werkgelegenheid en van reële lonen afneemt. Hierdoor stagneert de consumptie in 2026.

De overheid is in 2026 de belangrijkste bron van de bbp-groei. Dat komt door stijgende overheidsbestedingen. Mede hierdoor is het verwachte overheidstekort relatief hoog. De toenemende overheidsuitgaven hangen onder andere samen met meer banen in de zorg en bij defensie. Dat compenseert voor een deel de lagere werkgelegenheidsgroei in de private sector. Die blijft in de ramingsperiode achter bij groei van het arbeidsaanbod. Hierdoor stijgt de werkloosheid geleidelijk en wordt de arbeidsmarkt minder krap.

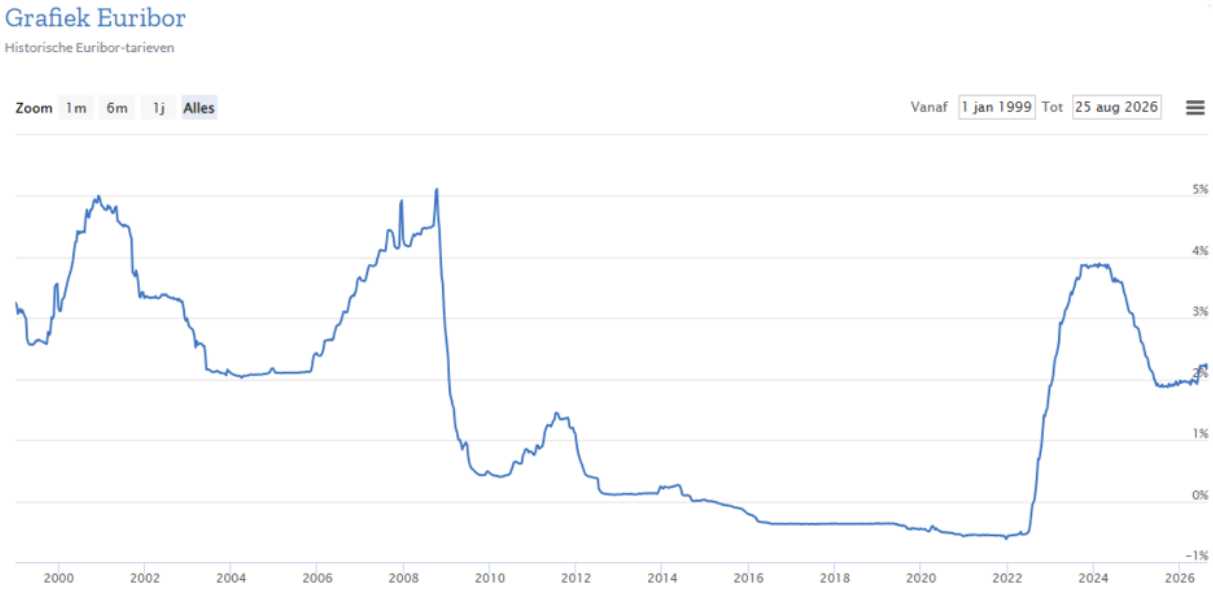
Vanaf 2027 trekt de economische groei weer aan. In 2027 is de verwachte bbp-groei 1,2% en in 2028 1,3%. De inflatie blijft in beide jaren wat hoger dan 2%. De raming van DNB is onder andere gebaseerd op marktverwachtingen van de olie- en gasprijs. DNB volgt hierbij de ECB en de andere centrale banken in het Eurosysteem. Volgens de marktverwachtingen zijn de energieprijzen medio 2027 weer gedaald tot de niveaus van het eerste kwartaal van 2026. Daarmee wordt ingeprijsd dat de energiemarkt voorlopig gespannen blijft, bijvoorbeeld omdat de Straat van Hormuz voorlopig afgesloten blijft.

De economische groei wordt in 2027 en 2028 breder gedragen. Naast de overheidsbestedingen dragen dan ook de uitvoer en de consumptie meer bij aan de bbp-groei dan in 2026. De uitvoergroei neemt toe door de aantrekkende wereldhandelsgroei. In Nederland gaan bedrijven en consumenten meer besteden door de weer dalende energieprijzen en afnemende onzekerheid. Maar de vraag naar producten en diensten blijft achter bij de productiecapaciteit. Samen met een verwachte afnemende loongroei houdt dit de inflatie in 2027 en 2028 beperkt.

Geldmarktrente en Euribor

Omschrijving (toelichting)

De geldmarktrente is de korte rente (looptijd tot twee jaar). Om de ontwikkeling van de geldmarktrente te volgen wordt vaak naar de Euribor tarieven gekeken. Dit zijn de tarieven waartegen een groot aantal Europese banken elkaar kortetermijnleningen in euro’s verstrekken. Euribor staat voor Euro Interbank Offered Rate. Deze Euribor tarieven worden dagelijks bepaald en worden als basis gebruikt voor een groot aantal financiële producten.
Onderstaande grafiek geeft een beeld van de historische ontwikkeling van Euribor (1 maands).

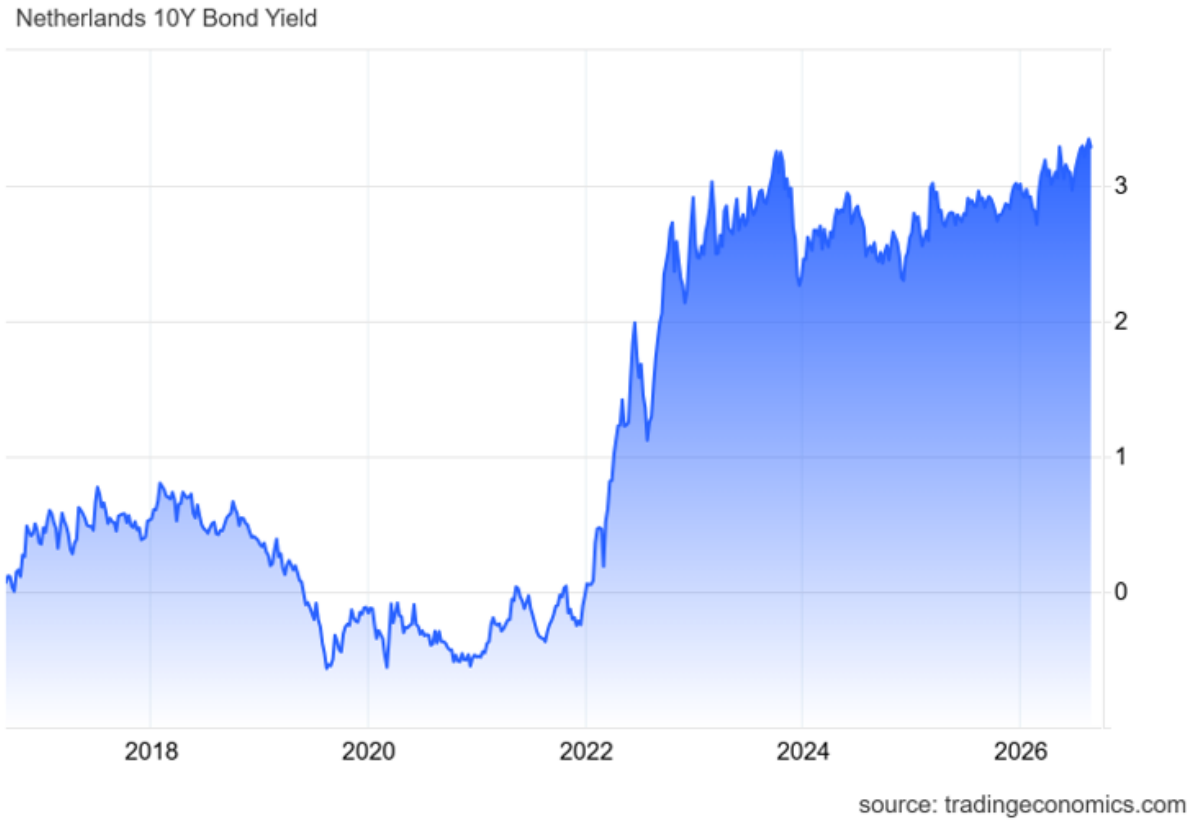


Bron: https://www.euribor-rates.eu/nl/euribor-grafieken/

Kapitaalmarktrente

Omschrijving (toelichting)

De kapitaalmarktrente is de lange rente (looptijd vanaf twee jaar). Omdat er geen interbancaire langlopende rente bestaat, wordt bij het beoordelen van de ontwikkeling van de kapitaalmarktrente vaak naar de tarieven op staatsleningen gekeken. Onderstaande grafiek geeft een beeld van de historische renteontwikkeling op de kapitaalmarkt (in procenten).



Bron: https://tradingeconomics.com/netherlands/government-bond-yield

Rentelasten, renteresultaat en rentetoerekening

Omschrijving (toelichting)

Schema rentetoerekening 2027 (renteomslag)				
Externe rentelasten lange financiering			€ 86.160	
Externe rentelasten korte financiering			€ -	
Externe rentebaten			€ 185.000	-/-
Saldo rentelasten en rentebaten			**€ -98.840**	
De rente die aan de facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal) moet worden doorberekend			€ -	-/-
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend			€ -	-/-
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend			€ -	+/+
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			**€ -98.840**	
Rente over eigen vermogen			€ -	+/+
Rente over voorzieningen	0,0% x	€ 1.347.894	€ -	+/+
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			**€ -98.840**	
Boekwaarden vaste activa+voorraad gronden per 1 januari		€ 49.721.876		
Boekwaarden van investeringen met vaste rente		€ -	-/-	
Boekwaarden t.b.v. renteomslag		€ 49.721.876		
Renteomslagpercentage		**-0,1988%**		
Renteomslagpercentage (binnen een marge van 0,5% afgerond)		***0,00%***		
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)			€ -	-/-
Renteresultaat op het taakveld Treasury			**€ -98.840**	

EMU-Saldo

Omschrijving (toelichting)

Het EMU-saldo is het saldo van uitgaven en ontvangsten van de sector overheid. De sector overheid omvat de onderdelen centrale overheid, lokale overheid en sociale verzekeringsfondsen. Financiële transacties hebben geen gevolgen voor het EMU-saldo. Immers, de overheid ontvangt voor het ter beschikking stellen van middelen een vordering van gelijke waarde. Een deelneming in een onderneming is een voorbeeld van een financiële transactie.

Het EMU-saldo van Gemeente Noord-Beveland ontwikkelt zich de komende jaren als volgt:

	Omschrijving	2026 x € 1000,- Volgens realisatie tot en met sept. 2026, aangevuld met raming resterende periode	2027 x € 1000,- Volgens begroting 2027	2028 x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2027
1.	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-931	-2.661	-3.256
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	6.254	7.279	6.017
3.	Mutatie voorzieningen	-30	-32	-32
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	43	-925	-525
5.	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa			
Berekend EMU-saldo		**-7.258**	**-9.047**	**-8.780**

Ruimte voor uw toelichting

Als de geraamde EMU-saldi van de gemeenten de macronorm overschrijden, kunnen door middel van bestuurlijk overleg maatregelen genomen worden. Tijdens deze kabinetsperiode worden er naar verwachting geen sancties opgelegd.

Bedrijfsvoering

Inleiding

Omschrijving (toelichting)

De bedrijfsvoering bestaat traditioneel uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en huisvesting. Bedrijfsvoering is van belang voor het verwezenlijken van de taken van de gemeente. Deze paragraaf geeft inzicht in de stand van zaken over de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de gemeentelijke organisatie, niet alleen de ambtelijke, maar ook de bestuurlijke organisatie.

Gemeente Noord-Beveland is er voor haar inwoners. Zij wil daadwerkelijk iets doen aan de kloof tussen overheid en de inwoners, die de laatste decennia is ontstaan. Hierbij past een andere rol van de gemeente. Niet alleen maar transparantie en een betere communicatie, maar vooral de zeggenschap meer teruggeven aan inwoners. Geen gemeentelijke overheid die controleert en beheerst, maar een die de regie voert en faciliteert.
Hierdoor kunnen de inwoners van Noord-Beveland zelf meer vormgeven aan hun leefomgeving. Deze eigen verantwoordelijkheid leidt tot meer respect, samenwerken en rekening houden met elkaar. Dit zijn de belangrijkste fundamenten voor een betere leefbaarheid. Om invulling te geven aan de hierbij horende visie en doelstellingen moet de gemeentelijke organisatie gaan voor:

- Een zelfstandige Gemeente Noord-Beveland, die inspeelt op de snelle maatschappelijke ontwikkelingen binnen en buiten de gemeente;
- Optimale dienstverlening aan de inwoners waarbij burgerparticipatie en eigen verantwoordelijkheid sleutelwoorden zijn;

- Een regievoerende ambtelijke organisatie met medewerkers die in staat zijn in te spelen op de snelle maatschappelijke ontwikkelingen;
- Een verdergaande deregulering bewerkstelligen.

Een van de belangrijkste uitgangspunten in de huidige organisatieontwikkeling is het streven naar een organisatie met mensen, die vinden dat (individuele) inspanningen moeten bijdragen aan het geheel van Gemeente Noord-Beveland. Met andere woorden: we gaan steeds voor het totaal en werken in het belang daarvan. Niet het belang van de afdeling of van de medewerker staat voorop, maar het belang van de organisatie bezien vanuit de Noord-Bevelandse gemeenschap. Alleen vanuit dat geheel kunnen we kwaliteit leveren in dienstverlening, toegesneden op de vraag van de klant.

Het bovenstaande is vertaald in een visie:

"Noord-Beveland is een gemeente waar het goed wonen, werken en leven is is, met dienstverlening die aansluit op de behoeften van inwoners, ondernemers en partners".

Om de toekomstige situatie te realiseren zal er de komende jaren het nodige moeten gebeuren. Randvoorwaarde daarbij is dat de organisatie aandacht heeft voor digitalisering, zoals verwoord in het Rijksoverheidsprogramma Agenda Digitale Overheid – NLDIGIbeter, waarbij digitale dienstverlening aan inwoners en bedrijven centraal staat.

Om inzicht te geven in de maatregelen die ook in 2027 gelden om het ambtelijk apparaat beter toe te rusten en daardoor beter te laten functioneren, volgen wij hieronder de zogenaamd PIOFAH-indeling.

Communicatie

Omschrijving (toelichting)

Het gemeentebestuur van Noord-Beveland heeft de plicht en de intentie om haar doelgroepen over nieuwe plannen en uitvoering van beleid en regelgeving op tijd te informeren en eventueel te betrekken. Bovendien wil de gemeente ook aan haar burgers laten zien wat ze allemaal voor hen doet en hoe ze dat doet. Communicatie is een belangrijke kerntaak van de gemeente en hoort in het hart van het beleid thuis.

De volgende factoren zijn van toepassing op onze gemeente:

- De maatschappij verandert. We hebben te maken met actieve en mondige inwoners. De verzorgingsstaat ontwikkelt zich naar een samenleving waarbij de verantwoordelijkheid meer en meer teruggelegd wordt bij de inwoners.
- Groeiende maatschappelijke gevoeligheid en inzet rond participatie en inspraak maakt dat er meer capaciteit wordt gevraagd. Maar ook de vergrijzing en veranderend informatiegedrag en toenemende digitalisering, naast blijvende behoefte aan papieren en persoonlijke communicatie is één van de oorzaken.
- Ook is er groeiende aandacht voor inclusie, toegankelijkheid en begrijpelijke taal; een grotere behoefte aan controle, uitleg en verantwoording.
- Er wordt meer ingezet op arbeidsmarktcommunicatie, gezien de schaarste op de arbeidsmarkt.
- AVG-wetgeving maakt communicatie complexer.

Samen

Omschrijving (toelichting)

We willen een betrouwbare partner zijn, die samen met burgers werkt aan een leefbare en toekomstbestendige samenleving. Daarom staan we open voor de betrokkenheid en ideeën van burgers en ondernemers. Dit vraagt om een communicatieaanpak die betrouwbaar, toegankelijk en begrijpelijk is. Overheidsinformatie moet toegankelijk zijn. Als inwoners een aanvraag doen bij de gemeente, moeten ze die ook online kunnen volgen. Daarnaast willen we onze inwoners en ondernemers actief betrekken bij ons beleid en onze plannen.

De rol van communicatie is het beleid en de uitvoering betrouwbaar, toegankelijk en begrijpelijk te maken. De inwoner mag verwachten dat de overheid met één mond spreekt. Informatie moet op toegankelijke wijze worden gedeeld, zowel via traditionele kanalen als online communicatiekanalen. Zeer uiteenlopende doelgroepen moeten worden bediend. Ook coachen wij de collega's zelf beter te communiceren, rekening houdend met de behoefte van de inwoner en waar mogelijk op een interactieve manier. Daar waar participatie passend is en samenwerking mogelijk is, past de gemeente dat toe.

Communicatie én participatie

Omschrijving (toelichting)

Communicatie en participatie moet als een integraal onderdeel worden gezien. De afdeling heeft hart voor en kennis van Noord-Beveland. Ze zijn proactief, ambitieus, flexibel, werken efficiënt en leveren maatwerk. Ze halen de buitenwereld naar binnen en de binnenwereld naar buiten. Het zijn denkers én doeners.

Communicatie is voorbehouden aan iedereen

Omschrijving (toelichting)

Alle medewerkers van de gemeente spelen samen met het college en de raadsleden een rol en zijn de belangrijkste succesfactor. Trotse en betrokken ambtenaren, bestuurders en raadsleden onderhouden contacten met onze inwoners en dragen de cultuur van de gemeente uit.

Interne communicatie
Interne communicatie is álle communicatie tussen medewerkers, van een gesprek bij de koffieautomaat tot een toespraak van de burgemeester bij de kerstbijeenkomst.
Meer specifiek gaat het om communicatie om organisatorische en/of individuele doelen te bewerkstelligen. Veel belangrijker dan strategieën en instrumenten is dan ook het besef, op alle niveaus, dat communiceren nodig is. Het interne communicatiebeleid richt zich op het versterken van dit bewustzijn, het faciliteren van de uitvoering en de ondersteuning die hierbij vanuit afdeling communicatie wordt geleverd.

Doelstellingen:

- Communicatie is een regulier onderdeel van de beleidsvorming en de beleidsontwikkeling;
- Intranet wordt gebruikt als primair communicatiemiddel; afhankelijk van het doel kunnen er ook andere middelen worden ingezet;
- De interne doelgroepen beschikken tijdig over juiste en eenduidige informatie die voor hen van belang is. Dit draagt bij aan begrip voor en acceptatie van veranderingen (draagvlak);
- De huisstijl wordt algemeen toegepast;
- Indien nodig de ambtenaren voorzien van bepaalde trainingen, te denken valt aan schrijftrainingen (voor iedereen begrijpbare taal) of trainingen in sociale media;
- Het streven is eerst intern te communiceren, dan extern.

Beleid
Het huidige strategisch communicatiebeleid is in 2023 geschreven voor zowel interne als externe communicatie gebaseerd op het Raadspuntenprogramma 2022-2026. Voor het einde van 2026 wordt een nieuw strategisch conceptbeleid geschreven, waar het Collegeprogramma 2026-2030 de basis is. Dit is de communicatieleidraad voor de jaren 2027-2031. De verordening participatie, uitdaagrecht en inspraak Noord-Beveland 2023 wordt geëvalueerd en het toetsingskader wordt herijkt. We kijken naar criteria en kaders voor vroegtijdige inspraak, zodat we de kwaliteit van participatietrajecten verbeteren.

Interne communicatie
Afdeling communicatie houdt het college via gesprekken en memo's op de hoogte van de bezigheden, zodat men weet waar de afdeling (portefeuille-overstijgend) mee bezig is. Collegeleden lichten elkaar in wanneer zij persvragen hebben zodat de integraliteit tussen verschillende dossiers gewaarborgd is. Communicatie houdt daarnaast voeling met het MT door wekelijks aan te sluiten in vergadering.

Social Intranet
Het nieuwe intranet is in 2026 geoptimaliseerd en zal verder vorm krijgen in 2027. Via organisatieberichtgeving houdt de afdeling medewerkers op de hoogte van de 'need to know'-informatie en medewerkers onderling van 'nice to know'-informatie.

Direct Duidelijk
In het jaar 2023 is er een schrijfstijlwijzer ontwikkeld voor de medewerkers. Hierin staat een stappenplan waarin te lezen is hoe je tot een duidelijke brief of e-mail komt. Maar ook staan er regels en afspraken voor ons onderling in, om zoveel mogelijk eenheid in teksten te krijgen. Ook is een applicatie van het softwareprogramma Klinkende Taal geïntegreerd in Word en Microsoft Outlook. Net als in 2026 blijven we de duidelijke en heldere overheidscommunicatie bewaken.

Bevelands communicatieoverleg
Om de vier maanden vindt een communicatieoverleg plaats tussen de Bevelandse communicatieadviseurs over actuele onderwerpen.

Externe communicatie
De inwoners zijn voor de gemeente de primaire doelgroep van externe communicatie. Het klassieke communicatiemodel kennis – houding – gedrag speelt een belangrijke rol. Als de inwoners goed geïnformeerd worden, zal dat hun houding en gedrag ten opzichte van de gemeente positief beïnvloeden, zeker als er ruimte is voor interactie.
De gemeente is verantwoordelijk voor het goed informeren van haar inwoners en dient ook te zorgen voor goede mogelijkheden om informatie vanuit de burgers naar de organisatie te brengen. Daarnaast is er steeds meer ruimte voor interactie door middel van verschillende vormen van burgerparticipatie. Het platform Denk Mee Noord-Beveland is daar een duidelijk zichtbaar voorbeeld van. Ook de nieuwe werkwijze van kerngericht werken draagt hieraan bij, hiermee gaan we de kernen in om signalen sneller op te halen bij inwoners, dorpsraden en belanghebbenden.

Doelstellingen:

- Verkleinen van de afstand tussen bestuur en burger door transparant bestuur, interactieve communicatie en participatie van burgers;
- Juiste beeldvorming over het bestuur en het beleid bij burgers en andere doelgroepen;
- Doelgroepgerichte communicatie in begrijpelijke taal;
- De burger kiest zelf op welke wijze hij met de gemeente communiceert. De gemeente biedt zoveel mogelijk passende kanalen;

Om de herkenbaarheid te versterken wordt de huisstijl volledig en eenduidig doorgevoerd en de bewaking hiervan geregeld. In 2027 wordt gestart met de ontwikkeling en invoering van een nieuwe huisstijl. Het biedt een kans om de Gemeente Noord-Beveland als organisatie sterker, eenduidiger en eigentijdse neer te zetten.

Extern communicatiebeleid
In het najaar van 2025 is een onderzoek gestart naar de inzet van communicatiemiddelen en dienstverlening in enquêtevorm. In 2026 worden de aanbevelingen doorgevoerd in de bedrijfsvoering van de gemeentelijke organisatie. In 2027 zal dat zijn vruchten moeten gaan afwerpen.

Schriftelijke communicatiemiddelen
De Peelander wordt voortgezet zoals de jaren ervoor. Het strekt wel tot de aanbeveling de bezorging onder de loep te nemen. Door onderbezetting van postbezorgers wordt niet op elk adres een exemplaar bezorgd. Ook plaatst de gemeente als extra service haar gemeentelijk nieuws in het Gele Krantje dat wordt uitgegeven door Zeeuws Mediacentrum. Ook de bezorging van het Gele Krantje laat om eerdergenoemde reden te wensen over. Het blijven inzetten in 2027 van de onlinekanalen blijft onverminderd noodzakelijk. Daarnaast worden er doorlopend verschillende flyers en posters ontwikkeld en verspreid in Noord-Beveland.

Pers
De agendapunten van het collegeoverleg worden na de vergadering verstrekt zodat de journalisten actuele nieuwsberichten over de gemeente kunnen plaatsen. Persberichten worden verstuurd daar waar nodig. Daarnaast wordt wekelijks een representatielijst verstrekt met daarop de publieke optredens van de collegeleden. We onderhouden de positieve relatie met de persdiensten.

Social media
De website wordt als kapstok gebruikt en daaronder hangen de social media (Facebook, X (voorheen Twitter), YouTube, Instagram en LinkedIn). Uitingen van samenwerkingspartners worden -indien van toepassing- gedeeld op de sociale kanalen. De communicatieafdeling monitort de sociale media via het programma Coosto alle online uitingen van en over de gemeente. De afdeling gebruikt sinds medio april dit programma ook voor het overzicht van de contentplanning. Communicatie heeft twee slapende accounts aangemaakt op Mastodon en BlueSky. Mochten deze kanalen nodig zijn of een hoge vlucht nemen, dan kunnen deze (ook ter vervanging van X) worden ingezet.

Arbeidsmarktcommunicatie
Gezien de krappe arbeidsmarkt is arbeidsmarktcommunicatie steeds belangrijker. Beveland-breed trekken we gezamenlijk op en onderhouden we de ‘werkenbijdebevelanden’-website. In 2026 zijn nieuwe personeelsfoto’s gemaakt die voor arbeidsmarktcommunicatie kunnen worden ingezet.

Crisiscommunicatie
De communicatieadviseurs en communicatiemedewerker hebben allen een rol in de crisiscommunicatie-structuur. Hiervoor werken alle Zeeuwse gemeenten samen onder de vlag van Bevolkingszorg.

Gemeentelijke website
Het contentbeheer wordt volgens het contentjaarplan elk jaar geactualiseerd. Met behulp van het programma Monsido wordt de website doorlopend gemonitord en waar nodig verbeterd in samenwerking met de GR de Bevelanden. Ook worden de toptaken regelmatig geactualiseerd. Om de zes weken vindt een webbeheeroverleg plaats met de Bevelandse gemeenten.

(Sub)websites
De website van het CJG wordt tevens door de afdeling communicatie beheerd. De ontwikkeling en uitvoering van de website Erfgoed Noord-Beveland gaat in 2027 vorm krijgen.
Stichting Eilandmarketing verzorgt vanaf 2026 voor Noord-Beveland het bestemmingsmanagement en de marketing van het eiland. Communicatie is betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van verschillende communicatiemiddelen, waaronder de nieuwe toeristische website voor Noord-Beveland. In 2027 krijgt de samenwerking en de verdere uitvoering hiervan verder vorm.

Personeel en organisatie

Omschrijving (toelichting)

Sinds 1 januari 2015 wordt de dienstverlening HRM vanuit de GR de Bevelanden aangeboden.

Arbeidsmarkt

Omschrijving (toelichting)

De krapte op de arbeidsmarkt blijft ook in 2027 een belangrijk aandachtspunt voor gemeente Noord-Beveland. Met name voor specialistische functies blijft het lastig om geschikte kandidaten te vinden. Waar reguliere werving onvoldoende resultaat oplevert, maken we gebruik van externe inhuur. Voor functies tot en met schaal 8, vallend onder perceel 1, wordt hiervoor samengewerkt met de uitzendbureaus Actief Werkt!, Tempo-Team en Randstad. Voor functies vanaf schaal 9, vallend onder perceel 2, is Circle8 de huidige partner voor het vinden en inzetten van specialistische professionals.

Om onze positie op de arbeidsmarkt te versterken, is geïnvesteerd in nieuwe arbeidsmarktfoto's voor verschillende vakgebieden. De nieuwe foto's hebben een frisse en sprankelende uitstraling, waarbij medewerkers op een eigentijdse en aansprekende manier in beeld worden gebracht binnen verschillende vakgebieden. Daarnaast zetten we nadrukkelijker in op zichtbaarheid via sociale media en is de samenwerking tussen HR en Communicatie verder geïntensiveerd. Hiermee willen we gemeente Noord-Beveland als werkgever beter positioneren en potentiële medewerkers gerichter bereiken.

De uitdaging ligt echter niet alleen bij het aantrekken van nieuwe medewerkers. Minstens zo belangrijk is het behouden van onze huidige medewerkers. Daarom besteden we steeds meer aandacht aan goed werkgeverschap en duurzame inzetbaarheid. Dit doen we onder andere door te kijken naar aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden, ontwikkelmogelijkheden en vitaliteit. Ook mentale gezondheid en het welzijn van medewerkers krijgen hierin nadrukkelijk aandacht. Zo zetten we in op een werkomgeving waarin medewerkers zich gewaardeerd voelen, zich kunnen blijven ontwikkelen, duurzaam inzetbaar blijven en zich veilig voelen.

Aanbesteding inhuur

Omschrijving (toelichting)

In 2027 dient een nieuwe aanbesteding plaats te vinden voor perceel 2 van de externe inhuur, gericht op functies vanaf schaal 9 en hoger. De huidige leverancier voor dit perceel is Circle8. Hoewel de ervaringen met Circle8 positief zijn, wordt het maximale aanbestedingsbedrag binnen de huidige overeenkomst eerder bereikt dan bij de start van de overeenkomst was voorzien. Hierdoor is het noodzakelijk om opnieuw aan te besteden. Om de continuïteit van externe inhuur voor specialistische en moeilijk vervulbare functies te waarborgen, wordt in 2027 tijdig een nieuwe aanbestedingsprocedure gestart.

Strategische personeelsplanning

Omschrijving (toelichting)

Om de ambities van gemeente Noord-Beveland te kunnen realiseren, is het belangrijk dat de organisatie beschikt over voldoende capaciteit en de juiste kennis en expertise. Strategische personeelsplanning blijft daarom een belangrijk instrument om ontwikkelingen in taken, functies en personeelsbehoefte tijdig in beeld te brengen.

Voor 2027 zijn middelen beschikbaar gesteld om de personele capaciteit gericht uit te breiden op onderdelen waar de organisatie kwetsbaar is of waar ontwikkelingen vragen om extra inzet. Dit om de ambities van het college te kunnen realiseren. Zo wordt onder andere extra capaciteit ingezet op het gebied van participatie, mede vanwege de toename van projecten en de wens vanuit de gemeenteraad om inwoners meer en beter te betrekken. Ook wordt geïnvesteerd in extra capaciteit voor economisch beleid, met als doel de ondersteuning van het lokale ondernemerschap te versterken en de economische ontwikkeling op Noord-Beveland verder te stimuleren.

Daarbij kijken we niet alleen naar uitbreiding, maar ook naar de ontwikkeling en inzetbaarheid van onze huidige medewerkers. Strategische personeelsplanning blijft een doorlopend proces, waarbij we periodiek beoordelen of de beschikbare capaciteit en expertise nog aansluiten bij de opgaven van de

gemeente. Waar nodig sturen we bij door medewerkers verder te ontwikkelen, taken anders te verdelen of aanvullende capaciteit en expertise aan te trekken.

Uitbreiding IKB

Omschrijving (toelichting)

In 2026 heeft GR de Bevelanden onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om het Individueel Keuzebudget (IKB) verder uit te breiden. Dit traject is inmiddels afgerond. Met ingang van 1 januari 2027 wordt de huidige sportvergoeding ondergebracht in het IKB en wordt het beschikbare bedrag verhoogd. Medewerkers krijgen daarbij meer keuzemogelijkheden dan binnen de huidige regeling, waardoor zij het beschikbare budget flexibeler kunnen inzetten voor verschillende doelen.

Met deze uitbreiding wordt verder geïnvesteerd in aantrekkelijke en flexibele arbeidsvoorwaarden en krijgen medewerkers meer mogelijkheden om keuzes te maken die aansluiten bij hun persoonlijke situatie en behoeften.

Fietsleaseregeling

Omschrijving (toelichting)

GR de Bevelanden is in 2026 gestart met de aanbesteding voor een fietsleaseregeling. De verwachting is dat deze aanbesteding in het eerste kwartaal van 2027 wordt afgerond. Vanaf dat moment wordt de fietsleaseregeling beschikbaar gesteld aan de medewerkers van de aangesloten gemeenten en GR de Bevelanden. Met deze regeling wordt een aantrekkelijke arbeidsvoorwaarde toegevoegd en wordt tegelijkertijd bijgedragen aan vitaliteit en duurzame mobiliteit.

Generatiepact

Omschrijving (toelichting)

De huidige regeling Generatiepact loopt af op 1 april 2027. In aanloop naar deze datum dient een besluit te worden genomen over de voortzetting en eventuele herziening ervan. Daarbij wordt gekeken naar de ervaringen met de huidige regeling, de behoeften van medewerkers en de ontwikkelingen binnen de organisatie en op de arbeidsmarkt.

Het Generatiepact kan bijdragen aan duurzame inzetbaarheid van oudere medewerkers en biedt tegelijkertijd mogelijkheden om ruimte te creëren voor instroom, doorstroom en kennisoverdracht binnen de organisatie.

Doorontwikkeling AFAS

Omschrijving (toelichting)

Vanaf 1 januari 2026 is AFAS als nieuw personeels- en informatiesysteem in gebruik. Met de implementatie is een belangrijke stap gezet in het verder digitaliseren en professionaliseren van de HR-processen. De komende jaren staan in het teken van de verdere doorontwikkeling en optimalisatie van het systeem.

Daarbij wordt kritisch gekeken naar bestaande werkprocessen en de mogelijkheden om deze met behulp van AFAS eenvoudiger, efficiënter en zoveel mogelijk digitaal in te richten. De doorontwikkeling richt zich zowel op de werkgeverskant, waaronder HR- en administratieve processen, als op de werknemerskant, waarbij gebruiksgemak en meer mogelijkheden voor medewerkers om zaken zelfstandig te regelen centraal staan.

Een belangrijk onderdeel van de verdere ontwikkeling is de werving- en selectiemodule van AFAS. Het doel is het wervingsproces efficiënter in te richten, de administratieve belasting te verminderen en tegelijkertijd de ervaring voor sollicitanten en betrokken medewerkers te verbeteren.

Met de verdere doorontwikkeling van AFAS werken we toe naar meer uniforme, gebruiksvriendelijke en efficiënte HR-processen binnen de organisatie.

CAO

Omschrijving (toelichting)

De huidige Cao Gemeenten heeft een looptijd van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027. In 2026 worden de voorbereidingen getroffen voor een nieuwe cao voor de periode vanaf 1 april 2027. De VNG heeft aangegeven dat de cao-onderhandelingen naar verwachting in december 2026 starten.

De uitkomsten van deze onderhandelingen kunnen in 2027 gevolgen hebben voor onder andere de salarisontwikkeling, arbeidsvoorwaarden en personeelskosten van gemeente Noord-Beveland. Bij het opstellen en gedurende de uitvoering van de begroting 2027 worden de ontwikkelingen rondom de nieuwe Cao Gemeenten daarom nauwlettend gevolgd. Waar nodig worden de financiële en organisatorische gevolgen van een nieuw cao-akkoord gedurende het jaar verwerkt.

Opleiden en ontwikkelen

Omschrijving (toelichting)

In 2027 wordt nadrukkelijk ingezet op het opleiden en ontwikkelen van medewerkers. De opgaven waar de gemeente voor staat veranderen voortdurend en vragen om medewerkers die beschikken over actuele kennis en vaardigheden en zich kunnen blijven ontwikkelen. Daarom wordt meer geïnvesteerd in opleiding, training en persoonlijke en professionele ontwikkeling.

De ambitie is om verder te groeien naar een lerende organisatie, waarin leren en ontwikkelen een vanzelfsprekend onderdeel is van het dagelijks werk. Daarbij kijken we niet alleen naar individuele opleidingsbehoeften, maar ook naar de kennis en vaardigheden die de organisatie op langere termijn nodig heeft. Medewerkers worden gestimuleerd om zich te blijven ontwikkelen, kennis met elkaar te delen en waar mogelijk door te groeien binnen de organisatie.

Door gericht te investeren in ontwikkeling versterken we niet alleen de kwaliteit en wendbaarheid van de organisatie, maar dragen we ook bij aan aantrekkelijk werkgeverschap en het behouden van medewerkers.

Financiën

Omschrijving (toelichting)

Planning en control-cyclus
De planning en control-cyclus wordt door de organisatie als leidraad gehanteerd voor het uitvoeren van de werkzaamheden in de jaarlijks terugkerende cyclus van financiële tussenstand (voorjaarsnota), begroting, de bestuursrapportage, jaarrekening, rechtmatigheidscontroles en verordeningen.

De planning en control bevat het geheel van afspraken en activiteiten die moeten leiden tot het bereiken van de doelstellingen op de diverse beleidsterreinen en op de bedrijfsvoering geformuleerd zijn.

De doelstellingen worden onder andere vastgelegd in het collegeprogramma, beleidsplannen, de programmabegroting en de taakveld ramingen.

Controle door accountant
De jaarrekening controle bestaat uit een tweetal onderdelen, namelijk de interimcontrole (najaar 2026 voor de jaarrekening 2026) en de eindejaar controle (voorjaar 2027 voor de jaarrekening 2026). De interimcontrole ziet met name toe op de processen en de interne beheersing. De eindejaar controle ziet toe op het controleren van de jaarrekening en het afgeven van een oordeel daarbij. Dit oordeel heeft vanaf 2023 niet langer betrekking op de rechtmatigheid.

Rechtmatigheid
Een van de nieuwe taken vanaf 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording. Tot en met 2022 gaf de accountant in de controleverklaring een oordeel over de rechtmatigheid van het handelen van de gemeente. In de nieuwe situatie legt het college rechtstreeks verantwoording af over de (financiële) rechtmatigheid van het gevoerde bestuur, aan de hand van rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. De accountant controleert deze verantwoording vervolgens op getrouwheid. Zij kijken dus of hetgeen het college meldt in de rechtmatigheidsverantwoording juist en volledig is.
De afgelopen jaren heeft de gemeente de rechtmatigheisverantwoording al op deze manier verantwoord. Dit is op een juiste manier gebeurt en zal in 2027 worden voortgezet.

De uitdagingen waar de gemeente (nog steeds) voor staat zijn nog groot. Denk hierbij aan de taken uit het sociaal domein (WMO, Jeugdhulp, etc.), Europese aanbestedingen, energie transitie en de inflatie. Tegelijkertijd is er de roep om transparantie van de gemeentelijke organisatie zodat de gemeenteraad zijn controlerende taak beter kan uitvoeren.
Deze ontwikkelingen maken dat het meer dan ooit van belang is dat Gemeente Noord-Beveland grip heeft op haar interne processen en de daarbij behorende financiële huishouding. De gemeente moet zelf aantonen dat ze budgetten rechtmatig besteedt en het college van B&W geeft daarbij een rechtmatigheidsverantwoording af aan de gemeenteraad.

Inkoop- en aanbestedingsbeleid
De gemeente is aangesloten bij Karel. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente is vastgelegd in de beleidsnotitie inkoop- en aanbestedingsbeleid Gemeente Noord-Beveland. Alle inkoop- en aanbestedingsbeleid worden volgens dit beleid uitgevoerd. Als daartoe gegronde argumenten zijn, wordt gemotiveerd afgeweken van dit beleid via een collegebesluit. Eind 2025, begin 2026 zal de beleidsnotitie inkoop- en aanbestedingsbeleid geactualiseerd gaan worden.

Bij inkopen die boven de Europese aanbestedingsgrenzen uitkomen, kan niet afgeweken worden van de geldende Europese wet- en regelgeving. Wanneer dit toch gebeurt, is dat onrechtmatig en legt het college hierover verantwoording af via de hierboven genoemde rechtmatigheidsverantwoording.

Belastingen
De belastingwerkzaamheden zijn uitbesteed aan Bobeldijck BV. Zij zorgen ervoor dat de diverse belastingaanslagen opgelegd worden en voor het waarderen van WOZ-waarde van de diverse objecten. Het innen van de belastingen gebeurt door gemeente Noord-Beveland zelf. De kwijtschelding is uitbesteed aan Sabewa.

De waarderingskamer heeft al meer dan twee aaneengesloten jaren het algemene oordeel goed gegeven voor wat betreft de waardering. Hierdoor is de waardering van de waarderingskamer 5 sterren.

Dit algemeen oordeel is van toepassing op een gemeente die WOZ-taxaties van goede kwaliteit levert en daarnaast op alle onderdelen van het WOZ-werkproces voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen. De gemeente heeft ook voldoende maatregelen getroffen voor adequate aansturing en kwaliteitsbeheersing van de werkzaamheden.

Informatiebeheer

Omschrijving (toelichting)

De gemeente staat voor een groeiende opgave op het gebied van informatiebeheer. De hoeveelheid digitale informatie neemt sterk toe en de eisen vanuit wet- en regelgeving worden steeds zwaarder. Daarnaast vraagt de invoering van de nieuwe Archiefwet per 01-01-2027 om verdere professionalisering van onze informatiehuishouding.

Het belang van informatiebeheer

Goed informatiebeheer is essentieel voor een betrouwbare, transparante en doelmatige gemeentelijke organisatie. Medewerkers, management, college en raad moeten kunnen beschikken over juiste, volledige en vindbare informatie. Alleen dan kunnen we zorgvuldig besluiten nemen, deze verantwoorden en samenwerken. Accurate informatie voorkomt fouten, dubbel werk en vertraging.

Daarnaast is duurzame bewaring van informatie noodzakelijk om informatie ook in de toekomst beschikbaar, toegankelijk en betrouwbaar te houden. Dit is van belang voor de rechtspositie van inwoners, zelfstandigheid van de gemeente en het behoud van bestuurlijke en historische waarde. De gemeente moet voldoen aan de Archiefwet en de daaraan aangepaste Archiefregeling en Besluit Informatiebeheer. De implementatie van de nieuwe Archiefwet vraagt om extra aandacht voor digitaal archiveren, duurzame toegankelijkheid en het borgen van verantwoordelijkheden in de organisatie.

Dienstverlening

Omschrijving (toelichting)

In deze veranderende maatschappij volgen ontwikkelingen elkaar snel op en veranderen ook de behoeften van inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke instellingen. Ze verwachten een dienstverlening van de overheid die te vergelijken is met die van zakelijke dienstverleners. De huidige samenleving stelt hoge eisen aan de zelfredzaamheid van inwoners. Hoewel technologische ontwikkelingen bij velen zorgen voor gemak, is er ook een groep die niet mee wil of kan doen. Juist in deze tijd blijkt hoe belangrijk en handig het is dat inwoners digitaal bij ons terecht kunnen. En juist nu blijkt ook hoe belangrijk het is dat iedereen kan blijven meedoen. Dienstverlening gaat over de diensten en producten die we als gemeente leveren, hoe we deze diensten en producten leveren en hoe we hierover communiceren met onze inwoners.

Informatiebeveiliging/privacy

Omschrijving (toelichting)

De samenleving digitaliseert in snel tempo. Dat stelt hoge eisen aan de digitale veiligheid. Inwoners en ondernemers vertrouwen erop dat hun persoonlijke en gevoelige gegevens bij de gemeente in veilige handen zijn. Cyberincidenten doen zich steeds vaker voor; onze digitale veiligheid staat op het spel. Beveiliging, risicoanalyses en maatregelen zijn noodzakelijk om de digitale weerbaarheid van de gemeente te verhogen.
Nieuwe ontwikkelingen in de informatiesamenleving zorgen voor enorme kansen. Inwoners en ondernemers hebben baat bij de economische groei die nieuwe technologieën kunnen opleveren, zoals het Internet of Things (IoT), algoritmes en Artificiële Intelligentie (AI). Zo kan de opkomst van grote datastromen nieuwe inzichten opleveren en kan AI helpen om slimme (geautomatiseerde) beslissingen te nemen. Deze ontwikkelingen leiden echter ook tot nieuwe vraagstukken, bijvoorbeeld omtrent de bescherming van privacy van inwoners.

Digitalisering heeft grote gevolgen voor hoe we leven, wonen en werken. Het verandert de samenleving ingrijpend. De invloed van de digitale transformatie is overal merkbaar: het internet, smartphones en apps zijn niet meer weg te denken uit ons dagelijks bestaan. Nieuwe technologieën als generatieve artificiële intelligentie (AI) zullen die impact alleen maar vergroten. We moeten ons als gemeente goed voorbereiden op deze fundamentele verandering. Anders lopen we het risico dat kansen worden gemist. Maar we lopen ook het risico dat er producten en diensten worden ontwikkeld die het maatschappelijk belang niet dienen en grote risico’s met zich meebrengen. Onze 3 pijlers:

- We houden onze informatievoorziening op orde zodat we voldoen aan wet/regelgeving en kunnen aanhaken bij landelijke ontwikkelingen.
- Naast de al lopende implementaties van bekende wet- en regelgeving komt er de aankomende jaren ook veel nieuwe wet- en regelgeving op ons af, zeker rondom informatiebeveiliging en privacy.
- Daarnaast zijn er nog andere landelijke ontwikkelingen zoals de transparante overheid, Common Ground, etcetera. Uiteraard volgen we al deze ontwikkelingen en haken we zoveel mogelijk aan.

Datagedreven werken

Omschrijving (toelichting)

Een belangrijke voorwaarde voor datagedreven werken is het op orde zijn van onze data. We moeten in staat zijn deze data te ordenen en te analyseren. Pas dan kan onze data de basis zijn voor betekenisvolle informatie die de gemeente kan helpen stevig onderbouwde beleidsvoornemens uit te werken en deze gedegen te monitoren. De inzet van robotisering vraagt om heldere processen zodat we weten waar we welke routinematige activiteiten uitvoeren. Tot slot lijkt de inzet van AI lijkt zo eenvoudig maar dat is het zeker niet. Als overheidsorganisatie zijn we afhankelijk van veel factoren. Denk aan wetgeving (landelijk en Europees), de snelheid van ontwikkeling, de blijvende noodzakelijke tussenkomst van menselijk handelen, ethische afwegingen enz.

Ontwikkelopgaven

Omschrijving (toelichting)

Om informatiebeheer op het juiste niveau te brengen, zijn de volgende onderdelen noodzakelijk:

- Doorontwikkeling van zaakgericht werken;
- Implementatie van een kwaliteitssysteem;
- Begeleiding van werken in Teams/M365;
- Borgen van archivering en duurzame bewaring;
- Aansluiten op het e-Depot
- Onderhouden van Document Structuur Plan en interne processen

Om te voldoen aan wettelijke verplichtingen en om informatiebeheer duurzaam en toekomstbestendig te organiseren, is voldoende capaciteit noodzakelijk. De capaciteit is momenteel niet voldoende. Hiervoor wordt een plan gemaakt.

Daarmee borgen we de kwaliteit van de informatiehuishouding, een noodzakelijke voorwaarde om zelfstandig te blijven, en de digitale transitie en implementatie van de nieuwe Archiefwet goed uit te voeren.

Grondbeleid

Algemeen

Omschrijving (toelichting)

Grondbeleid staat ten dienste van ruimtelijke en sociale doelstellingen en schetst de instrumenten die door de overheid worden ingezet om deze doelstellingen te verwezenlijken. Ook bevat het de wettelijke, beleidsmatige en financiële kaders en de te hanteren risicoanalyse van het gevoerde grondbeleid. Het grondbeleid voor de gemeente Noord-Beveland is opgenomen in de ‘Nota Grondbeleid gemeente Noord-Beveland’. Met de nota worden kaders gesteld die meerjarig gelden. De nota biedt de mogelijkheid binnen deze kaders flexibel in te kunnen spelen op wijzigingen in de markt en verschaft zowel intern als extern transparantie over kaders waarbinnen grondexploitatieprojecten mogelijk gemaakt worden. Rode draad in het herzien van de nota vormde de vraag “Wat zijn de kaders die de gemeenteraad met betrekking tot grondbeleid wenst vast te leggen?”.

Wijze van uitvoering van het grondbeleid

Omschrijving (toelichting)

Inzicht in het gevoerde c.q. te voeren grondbeleid is onontbeerlijk gezien het grote financiële belang en de risico’s gemoeid met het exploiteren van gronden. De Nota Grondbeleid bevat een samenvatting van de ruimtelijke visie en het beleid van de gemeente. De kaders zijn als volgt vastgesteld:

- Het woningbouwbeleid is erop gericht de woningmarktontwikkelingen in de gemeente en de regio te volgen en hier flexibel op in te kunnen spelen;
- Versterking van (bestaande) verscheidenheid en behoud van de basiskwaliteit in elke kern is richtinggevend. Wonen dient primair in de woonkernen plaats te vinden;
- Er wordt vooral ingezet op betaalbare woningen. De focus ligt op woningen voor ouderen en zorgwoningen en specifiek voor starters;
- In Noord-Beveland vindt in principe alleen uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen plaats;
- De gemeente zet zich in voor verbetering van de (zomerse) doorstroming en verkeersveiligheid van de N256 en daarmee ook de bereikbaarheid. Daarnaast maakt de gemeente Noord-Beveland zich op voor verschillende (elektrische) vervoersvormen en daarmee een mogelijk andere inrichting van de infrastructuur en openbare ruimte;
- De energietransitiedoelstellingen worden in de gemeente Noord-Beveland meegenomen in integrale planvorming voor gebiedsontwikkelingen;
- Belangrijkste *ambities*
    - Aandacht voor starters;
    - Betaalbaarheid;
    - Toepassen doelgroepenbeleid;
    - Sturen op de verhouding grondgebonden woningen versus appartementen;
    - Sturen op de verhouding koop versus huur;
    - Sturen op zorggeschikte- en nultrede woningen;
    - Stimuleren doorstroming;
    - Huisvesting in ‘Tiny Houses’;
    - Jaarlijkse groei bewerkstelligen van inwonersaantal (in elke kern).
- De gemeente voert een situationeel grondbeleid om in te kunnen spelen op kansen in de markt onder de naam doeltreffend grondbeleid.
  Er zijn hierbij drie smaken waar op projectniveau een keuze in dient te worden gemaakt en verantwoord:
  (1) actief grondbeleid, (2) proactief faciliterend grondbeleid, (3) passief faciliterend grondbeleid. Afweging vindt plaats op projectniveau en de criteria zijn in de nota vastgelegd;
- Onderscheid wordt gemaakt in twee categorieën verwervingen:
    - Planmatige verwerving: verwerving ten behoeve van een vastgesteld plan;
    - Strategische verwerving: incidentele verwerving passend bij doelen gemeente.
      Aan strategische verwervingen dient een bedrijfseconomische afweging ten grondslag te liggen, omvattende het risicoprofiel en de dekking. Strategische verwervingen komen in eerste aanleg ten laste van een door de raad in te stellen strategisch aankoopbudget.
      Strategische verwervingen worden in elk geval ter besluitvorming aan de raad voorgelegd, als aan tenminste één van onderstaande twee voorwaarden wordt voldaan:

1. De koopsom > € 0,5 mln.
2. Het risicoprofiel > € 0,25 mln.

Het college zal de raad regelmatig in vertrouwen informeren over de voortgang in onderhandelingen over planmatige en strategische verwerving(en);

- De gemeente acht de toepassing van de instrumenten van het voorkeursrecht en onteigening alleen noodzakelijk bij een zwaarwegend publiek belang;
- De door het college vastgestelde uitgifteprijzen worden één maal per jaar ter kennisneming aan de raad gepresenteerd;
- Bij private initiatieven die passen binnen het ruimtelijk beleid van de gemeente sluit de gemeente een anterieure overeenkomst over kostenverhaal.
  Daarnaast kan sprake zijn van een aanvullende financiële bijdrage van de initiatiefnemer voor voorzieningen die de gemeente realiseert maar die niet op de kostensoortenlijst staan. Dit wordt van geval tot geval bekeken in aansluiting op de Omgevingsvisie;
- De gemeente treft haar tussentijdse verliesnemingen ten laste van de risicoreserve (‘bestemmingsreserve bestemmingsplannen’);
- De gemeente stort tussentijdse winstnemingen in de risicoreserve (‘bestemmingsreserve bestemmingsplannen’), voor zover die aanvulling behoeft.
  Als de risicoreserve geen aanvulling behoeft worden de winsten gestort in de bestemmingsreserve dorpsvernieuwing, voor zover die aanvulling behoeft.
  Als de bestemmingsreserve dorpsvernieuwing geen aanvulling behoeft worden de winsten gestort in de algemene reserve;
- De gemeente investeert conform de door de gemeenteraad vastgestelde grondexploitatie of investeringsschema. Als geplande inkomsten in de grondexploitatie verschuiven in de tijd, worden investeringen eveneens uitgesteld;
- Voor wat betreft het grondbeleid dient het berekende risico op de grondexploitaties afgedekt te worden door de risicoreserve (‘bestemmingsreserve bestemmingsplannen’);
- Als het project (financieel) majeur afwijkt van bestuurlijk vastgestelde kaders op één of meer onderdelen dient de raad hierover geïnformeerd te worden. Bij veranderingen met een klein effect vindt de verantwoording hierover achteraf plaats via de jaarrekening;
- Tenslotte is de rolverdeling tussen raad en college in de nota vastgelegd.

Kern	Project	Mogelijk aantal woningen
Kamperland	Campervelden	1
Kamperland	Havenkanaal	4
Kamperland	Havenweg jachthaven	8
Kamperland	Rabobanklocatie	45
Wissenkerke	Akkerrand 2	22
Wissenkerke	Sportvelden	8
Wissenkerke	MFA	13
Kortgene	Stadspolder	13
Kortgene	Botterlaan	18
Kortgene	Schoollocatie	28

Kortgene	Julianastraat	4
Colijnsplaat	Molenweg	84
Colijnsplaat	M Neerhoutpad	4
Colijnsplaat	Havelaarstraat 21	4
Colijnsplaat	Beatrixstraat	4
Kats	Kreekpad	5
Geersdijk	Sportvelden	4

De woningbouwplanningslijst van 2013 voorzag in de periode tot en met 2025 in de bouw van ca. 334 woningen**,** verspreid over alle kernen en zowel op uitbreidings-, inbreidings- en op herstructureringslocaties. Ontwikkeling van de locaties vindt zowel plaats door de gemeente (actief) als door particulieren/projectontwikkelaars (faciliterend). In 2013 tot en met 2025 zijn er 639 nieuwe woningen gebouwd, waarvan 91 in 2020, 57 in 2021, 100 in 2022, 39 in 2023, 68 in 2024 en 52 in 2025. Het monitoren van de woningbouwplanning geeft een beter beeld wanneer dit over meerdere jaren wordt bezien. In de jaren 2013 tot en met 2015 zaten we nog in de economische crisis. Daarna zijn er, mede gelet op de nieuwe wijken welke in ontwikkeling zijn gebracht, behoorlijk wat woningen gerealiseerd.

Jaarlijks wordt ook het aantal gesloopte woningen bijgehouden, net als de vervangende nieuwbouw. De afgelopen 12 jaar (2013 tot en met 2025) zijn er 163 woningen gesloopt of aan de voorraad onttrokken en waarvan er 92 zijn/worden vervangen door nieuwbouw.

Ten opzichte van de voorgaande begroting hebben er wat wijzigingen plaatsgevonden. Het betreft voornamelijk doorschuiven van woningen naar een achterliggende periode en projecten welke gereed zijn gekomen, zijn uit de lijst gehaald. Woningbouwprojecten waarvoor nog geen planologische procedure is opgestart, staan nog niet op de lijst.

In 2017 heeft de gemeente Noord-Beveland besloten tot de aankoop van percelen grond van het voormalige Zeelandnet te Kamperland (Bedrijventerrein RIP III). Deze aankoop was als strategische aankoop gedaan. In 2024 is het bestemmingsplan vastgesteld. Vanaf dat moment worden de gronden uitgegeven als bedrijfsgrond. Dit is inmiddels bedrijventerrein Het Rip III geworden. Inmiddels zijn de gronden al uitgegeven en hebben er al diverse winstnames plaatsgevonden.

Voor de in exploitatie genomen gronden zijn de huidige boekwaardes geëxtrapoleerd om iets te kunnen zeggen over het uiteindelijke resultaat.
Bij de vermelde plannen zijn de becijferingen tot stand gekomen op basis van de gegevens zoals opgenomen in het actuele woningbouwprogramma, de door de raad vastgestelde grondprijsnota.

De grondprijsnota wordt elke raadsperiode opnieuw vastgesteld, onder voorbehoud dat door veranderde marktomstandigheden het noodzakelijk is deze eerder aan te passen. De verwachting is dat eind 2026 of begin 2027 de nieuwe grondprijsnota voor deze raadsperiode wordt vastgesteld.

De gronden waar woningbouw op gaat plaatsvinden zijn afzonderlijk getaxeerd. Bij het opstellen van de grondexploitaties is uitgegaan van deze getaxeerde verkoopprijzen.
Daarnaast wordt er gerekend met een rekenrente van 0,0% conform de rente omslag (zie hiervoor de paragraaf financiering).
Voor de inrichting van een plan € 500.000,-- per ha voor kosten bouwrijp maken, woonrijpmaken en de kosten van voorbereiding en toezicht.

Toepassing van het voorgaande heeft geleid tot de volgende geprognosticeerde resultaten:

	Verwacht resultaat		Voordelig/nadelig		Reeds genomen winst / verlies (-)		Einde expl. Per.
In exploitatie genomen bouwgronden:							
- Wissenkerke, Zuid-Oost (Locatie van der Maas)	-1.000		Nadelig		-218.000		2029
- Wissenkerke, Sportvelden	127.000		Voordelig		541.000		2028
- Jachthaven Kamperland	56.000		Voordelig		-300.000		2029
- Kamperland, bedrijventerrein Rip III (Voormalige locatie Zeelandnet)	244.000		Voordelig		680.000		2029
- Colijnsplaat, Molenweg	336.000		Voordelig		0		2031
- Oude schoollocatie Kortgene	283.000		Voordelig		0		2027

Voor de grondexploitatie Wissenkerke Zuid-Oost heeft de gemeente in 2024 een koopovereenkomst gesloten met een projectontwikkelaar. In 2024 is het bestemmingsplan voor deze grondexploitatie opnieuw vastgesteld. Daarbij is de bestemming van de agrarische grond omgezet naar woningbouw. Tevens is er een nieuwe grondexploitatie berekening door de gemeenteraad vastgesteld. De verwachting is dat deze grondexploitatie in 2029 na eerder genomen verlies van € 218.000, kan worden afgesloten.

Een aantal jaren geleden is er een koopovereenkomst (inclusief kortingsregeling) gesloten voor de verkoop van het hele gebied Sportvelden Wissenkerke aan een projectontwikkelaar. De kosten voor woonrijp maken zijn daarbij voor rekening van de koper. Er is al eerder een tussentijdse winst genomen van in totaal € 541.000. De verwachting is dat de grondexploitatie Sportvelden Wissenkerke in 2028 met een winst van € 127.000 kan worden afgesloten. De totale winst komt dan op € 668.000.

De grondexploitatie jachthaven Kamperland is in 2025 herberekend en opnieuw aan de Raad aangeboden. Hierbij is een onttrekking ten laste van de bestemmingsreserve Jachthaven Kamperland voor € 35.000 opgenomen en een onttrekking ten laste van de bestemmingsreserve bestemmingsplannen van € 265.000 voor de eerder gemaakte kosten voor het parkeerterrein. Er is een nieuwe verkoopovereenkomst opgemaakt. In 2016 is een start gemaakt met de grondexploitatie Jachthaven Kamperland. De grondexploitatie zou dan in 2029 met een winst van € 56.000 kunnen worden afgesloten.

In 2019 is de grondexploitatie bedrijventerrein Rip III (voormalige locatie Zeelandnet) in exploitatie gegaan. In 2024 is een groot gebied van de grondexploitatie Rip III omgezet van argrarische grond naar bedrijfsgrond. Hierdoor is de rest van het gebied ook uitgegeven als bedrijfsterrein. Daarnaast is de nieuwe grondexploitatie berekening Rip III vastgesteld. De verwachting is dat de grondexploitatie met een winst van € 244.000 in 2029 afgesloten kan worden. Na eerder genomen winst van € 680.000 is de verwachting dat de totale winst uit zal komen op € 924.000.

De zone tussen het dorp Colijnsplaat en de Molenweg is ruimtelijk gezien een logische plaats om Colijnsplaat uit te breiden met woningen. De gemeente heeft hier in het verleden strategische aankopen gedaan. In 2024 zijn deze gronden in exploitatie genomen, daarbij wordt beoogd om Colijnsplaat uit te breiden aan de Molenweg met een nieuwe woonwijk met eigen karakter, passend bij de schaal en sfeer van Colijnsplaat. Er is daarbij gezocht naar balans tussen enerzijds veel groen in de wijk en anderzijds een uitgeefbaar percentage dat acceptabel is.
De verwachting is dat de grondexploitatie in 2031 met een winst van € 336.000 kan worden afgesloten.

In 2024 is het veegplan ontwikkellocaties Noord-Beveland door de gemeenteraad vastgesteld. Een van die locaties betrof de “oude school” in Kortgene. Op deze locatie is de oude basisschool gevestigd. De grond is volledig in eigendom van de gemeente. Met de vaststelling van het veegplan heeft deze locatie een woonbestemming gekregen. Deze locatie betreft een inbreidingslocatie midden in Kortgene en is daarmee een aantrekkelijke locatie voor woningbouw. Betreffende locatie is in de Zeeuwse Woondeal aangemerkt als sleutelproject. De gemeente wil inzetten op woningen voor starters en senioren.
De verwachting is dat de grondexploitatie in 2027 met een winst van € 283.000 kan worden afgesloten.

Vennootschapsbelasting

Omschrijving (toelichting)

De gemeenten zijn verplicht om Vennootschapsbelasting (Vpb) te betalen over de winst die ze maken met hun ondernemingsactiviteiten. Voor de gemeente Noord-Beveland zal er met name Vpb betaald moeten worden over de winst uit grondexploitaties (grondexploitaties is een ondernemingsactiviteit) en eventueel nog wat overige zaken (verkoop snippergroen, opbrengst reststromen ed.).

De tarieven voor de vennootschapsbelasting zijn voor 2025 en verder alsvolgt:

Voor het deel van het belastbare bedrag	**Tarief**
tot en met € 200.000	19,0%
boven € 200.000	25,8%

De accountant heeft op basis van de cijfers uit de jaarrekening 2025 van de grondexploitaties de volgende verwachte Vpb last berekend vanaf 2025 tot en met 2030:

	Jaarrekening	**Prognose**	**Prognose**	**Prognose**	**Prognose**	**Prognose**
	2025	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
(Prognose) belastbare fiscale winst	172.229	12.315	354.850	89.170	84.876	27.375
Carry forward (9 jaar)	0	0	0	0	0	0

Carry backward (1 jaar)	0	0	0	0	0	0
Eerder verrekend verlies	0	0	0	0	0	0
	172.229	12.315	354.850	89.170	84.876	27.375
	2025	2026	2027	2028	2.029	2.030
Stand verlies compensatie 1 januari	0	0	0	0	0	0
Verlies verrekening (carry forward)	0	0	0	0	0	0
Stand verlies compensatie 31 december	0	0	0	0	0	0
Verschuldigde Vpb	**32.724**	**2.340**	**77.951**	**16.942**	**16.126**	**5.201**

Hierbij de aantekening dat dit prognoses betreffen op basis van de jaarrekening 2025. De werkelijkheid kan hiervan afwijken. Dit is afhankelijk van onder andere de verkopen die in de tijd zijn uitgezet en eventuele kosten die nog gemaakt gaan worden.
De accountant maakt jaarlijks bij de jaarrekening nieuwe prognoses voor wat betreft de Vpb.

Bovenstaande cijfers zijn als Vpb last in de meerjaren begroting vanaf 2027 en verder opgenomen.

Risico’s en grondexploitatie

Omschrijving (toelichting)

De bestemmingsreserve grondexploitaties bedraagt € 1.160.812. De hoogte van deze risico reserve wordt jaarlijks bij de begroting tegen het licht gehouden. Op de meeste grondexploitaties lopen de verkopen goed. Op een aantal grondexploitaties moeten de verkopen nog plaatsvinden en worden er nog flink wat kosten verwacht. Dit geldt met name voor grondexploitaties die nog maar kort geleden voor het eerst zijn vastgesteld en in exploitatie zijn gegaan. Voorlopig is ervoor gekozen deze risico reserve op deze hoogte te laten en de toekomstige winsten op de grondexploitaties in deze reserve te storten.

De grootste risico’s zitten nog op een viertal grondexploitaties:

- Op de grondexploitatie Wissenkerke Zuid-Oost is in het verleden al een verlies genomen van € 218.000. De boekwaarde is op dit moment nog flink negatief. Daarbij moeten er met name voor woonrijpmaken nog flink wat kosten worden gemaakt.
- De grondexploitatie jachthaven Kamperland is in 2025 opnieuw in de raad vastgesteld. Daarbij is er een onttrekking gedaan van € 300.000. Hiervan is € 265.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve bestemmingsplannen. Er hebben nog geen verkopen plaatsgevonden op deze grondexploitatie. De boekwaarden van de gronden en de kosten die gemaakt zijn moeten nog worden terugverdiend met de verkopen.
- Het bestemminsplan Molenweg Colijnsplaat is in 2024 samen met de grondexploitatie berekening vastgesteld. De boekwaarde van de gronden en de kosten die gemaakt zijn moeten nog worden terugverdiend met de verkopen.
- In 2025 is het bestemmingsplan oude schoollocatie Kortgene vastgesteld. De boekwaarde van de gronden en de kosten die gemaakt zijn moeten nog worden terugverdiend met de verkopen.

Doordat de exploitatie van Wissenkerke Zuidoost een verliesgevend saldo laat zien is in totaal een voorziening aangelegd van € 218.000. Hierdoor is de hoogte van de “voorziening wegens te verwachten verliezen” € 218.000.

Het beleid van de gemeente is erop gericht om grote risico’s te vermijden. Zo wordt in de meeste gevallen pas gestart met bouw- en woonrijp maken als er zicht is op verkopen. Door deze methodiek lopen de lasten nooit te ver voor de baten uit.

De prognoses van de accountant wijzen uit dat er de komende jaren waarschijnlijk Vpb (vennootschapsbelasting) verschuldigd is over de winsten op de grondexploitaties. Voor meer informatie verwijzen we naar het kopje vennootschapsbelasting in deze paragraaf.

De opgesomde risico’s zijn in ieder geval elk jaar onderwerp van discussie bij de vaststelling van de jaarrekening.

Openbaarheid

Algemeen

Omschrijving (toelichting)

Passieve openbaarmaking

De Wet open overheid (Woo) kent zowel een passieve als een actieve openbaarmakingsverplichting. De passieve openbaarmakingsverplichting (de openbaarmaking op verzoek, ook wel de oude Wob-verzoeken) geldt al sinds de inwerkingtreding van de Woo op 1 mei 2022. In de programmabegroting van vorig jaar is vermeld dat de toename in het aantal Woo-verzoeken zich had gestabiliseerd. Dit blijkt echter niet het geval te zijn nu vorig jaar in totaal alsnog 25 Woo-verzoeken zijn ingediend en behandeld door de juridisch controller en de juridische ondersteuning. Dit is het hoogste aantal Woo-verzoeken dat tot op heden in één jaar tijd bij de gemeente Noord-Beveland is ingediend. Grote hoeveelheden Woo-verzoeken en de grote omvang ervan zijn een trend in heel Nederland. Deze aantallen en de omvang ervan leggen een grote druk op de capaciteit en processen. Meerdere afdelingen binnen de gemeente moeten hiervoor samenwerken, systemen moeten worden doorzocht en er wordt een groot deel van de tijd besteed aan dossieropbouw en beoordeling. De gemeente Noord-Beveland maakt voor het 'lakken' van de documenten gebruik van de applicatie Datamask. Voor 2027 zijn er voorzover nu bekend geen extra middelen nodig om de Woo-verzoeken naar behoren te kunnen behandelen.

Actieve openbaarmaking

De Woo voorziet naast passieve openbaarmaking in de vorm van Woo-verzoeken ook in een actieve openbaarmakingsverplichting. De actieve openbaarmaking is nieuw ten opzichte van de Wet openbaarheid van bestuur en is niet tegelijkertijd met de passieve openbaarmaking in werking getreden. Al bij de inwerkingtreding van de Woo werd duidelijk dat de actieve openbaarmakingsverplichting gefaseerd in werking zou treden. Per 1 november 2024 heeft de gemeente de eerste voorgeschreven informatiecategorieën (wetten en algemeen verbindende voorschriften, overige besluiten van algemene strekking, organisatie en werkwijze en bereikbaarheidsgegevens) openbaar gemaakt door ontsluiting via de website naar de landelijke Woo-index.

Op 3 juni 2026 heeft de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Tweede Kamer bericht dat zij het advies van het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding volgt en de openbaarmaking van de overige informatiecategorieën (ontwerpen van wet- en regelgeving met adviesvraag, vergaderstukken decentrale overheden, agenda's en besluitenlijsten bestuurscolleges, adviezen, jaarplannen, jaarverslagen, bij vertegenwoordigende organen ingekomen stukken, convenanten, subsidieverplichtingen anders dan met beschikking, Woo-verzoeken en besluiten, onderzoeksrapporten en klachtoordelen en beschikkingen) tijdelijk loskoppelt van de ontwikkeling van een generieke Woo-voorziening. Op grond van artikel 3.3b Woo bestond namelijk de verplichting om de documenten vindbaar te maken op een centrale digitale infrastructuur: de generieke Woo-voorziening. Dit betekent dat gemeenten zullen moeten voorzien in een eigen platform voor het openbaar en vindbaar maken van de betreffende informatiecategorieën. De regering streeft ernaar om de verplichting om documenten actief openbaar te maken op een eigen platform in de tweede helft van 2027 verder in werking te laten treden. Dit betekent dat de gemeente Noord-Beveland een eigen platform zal moeten gaan aanschaffen.

In de afgelopen jaren is meermaals getracht de samenwerking op dit vlak te vinden binnen de Bevelanden. De Woo is namelijk niet louter juridisch, maar vergt inzet vanuit verschillende disciplines: informatiebeheer, ict, communicatie en juridische zaken. Daarbij is het noodzakelijk dat er een centrale projectleider wordt aangewezen, het liefst binnen de Bevelanden die de implementatie van de Woo vanuit verschillende disciplines kan aanvliegen. Dit geldt temeer nu het projectleiderschap in geen enkele gemeente een fulltime-functie zal zijn, maar net zoals bij de implementatie van de Omgevingswet middels een gezamenlijke projectleider de handen ineen kunnen worden geslagen om van elkaar te leren en zodoende toch een functie van voldoende uren te creëren. Het proces om te komen tot een centrale projectleider is helaas gestrand. De aanstelling van een projectleider zal zodoende door de Gemeente Noord-Beveland zelf moeten worden opgepakt.

Naast de aanstelling van een projectleider zal er moeten worden geïnvesteerd in een applicatie waarmee de documenten openbaar en vindbaar kunnen worden gemaakt. Eerder is gebleken dat voor ontsluiting via de gemeentelijke website te weinig capaciteit op de website beschikbaar is. De aanschaf van een applicatie is eveneens in Bevelands verband besproken, waarbij de wil is uitgesproken om hier gezamenlijk stappen in te zetten. Ook dit proces heeft niet geleid tot een gezamenlijke uitvraag naar applicaties en een onderzoek naar de mogelijkheden. De gemeente Noord-Beveland zal nu via haar ICT-medewerkers zelf op zoek moeten naar een platform om de documenten openbaar en vindbaar te kunnen maken. Niet alleen de aanstelling van een projectleider en de aanschaf van een applicatie vergen financiële middelen, ook extra personele capaciteit is op termijn nodig, daar de documenten die via de Woo-index moeten worden ontsloten voor plaatsing zullen moeten worden ontdaan van persoonsgegevens en andere gegevens die op grond van de uitzonderingsgronden uit de Woo niet openbaar worden gemaakt. De voorkeur van het management gaat op dit moment uit naar het beleggen van het verzamelen en lakken van de documenten bij de betreffende vakafdelingen die met ondersteuning van de Woo-coördinator (Juridische Zaken) de documenten kunnen lakken. Het verschilt per afdeling hoe groot de benodigde personele inzet zal zijn, omdat niet elke afdeling evenveel openbaar te maken documenten onder zich heeft.

Kortom de actieve openbaarmaking zal in de komende jaren inzet van financiële middelen vragen. Hoe groot deze inzet zal zijn is op dit moment, vanwege het ontbreken van concrete offertes voor applicaties en het creëren van nieuwe functies, onbekend. Het Rijk heeft echter in de periode 2022 -2026 incidentele middelen beschikbaar gesteld via het Gemeentefonds voor het verbeteren van

systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en organisatie. Ook zijn vanaf 2022 structurele middelen via het Gemeentefonds beschikbaar gesteld voor de actieve openbaarmaking, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen. De verwachting is dat deze middelen in 2026/2027 aangesproken zullen gaan worden voor de implementatie en het uitvoeren van de actieve openbaarmakingsverplichting. Zoals hiervoor aangehaald is de hoogte van inzet nog onbekend.

Financiële begroting

Geprognosticeerde balans

Geprognosticeerde balans 2027-2030

Omschrijving (toelichting)

Geprognosticeerde balans 2027-2030
bedragen x € 1.000

ACTIVA:	1-1-2027	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen tlv exploitatie	1-1-2028	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen tlv exploitatie	1-1-2029	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen tlv exploitatie	1-1-2030	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen tlv exploitatie	31-12-2030
Immateriële vaste activa	358			-135	223			-135	88			-88	0				0
Investeringen met een economisch nut	31.179	9.361		-1.884	38.656	8.059		-1.881	44.834	1.739		-1.695	44.878	5.296		-1.710	48.464
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	12.085	660		-723	12.022	714		-740	11.996	839		-761	12.074	1.227		-784	12.517
Financiële vaste activa	5.317				5.317				5.317				5.317				5.317
Bouwgronden in exploitatie	783	421	-1.346		-142	164	-689		-667	988	-585		-264	447	-267		-84
Uitzettingen < 1 jaar	18.014		-9.000		9.014		-5.418		3.596		-2.201		1.395				1.395
Liquide middelen	275		-3		272		-7		265		-4		261		-7		254
Overlopende activa	620		-40		580		-260		320		-80		240		-80		160
Totaal activa	68.631	10.442	-10.389	-2.742	65.942	8.937	-6.374	-2.756	65.749	3.566	-2.870	-2.544	63.901	6.970	-354	-2.494	68.023
PASSIVA:																	
Reserves	48.719	25	-1.245		47.499	28	-1.452		46.075	28	-807		45.296	28	-457		44.867
Voorzieningen	2.953		-32		2.921	575	-607		2.889		-32		2.857		-32		2.825
Vaste schulden	9.327		-737		8.590	5.000	-737		12.853	2.000	-937		13.916	6.000	-1.017		18.899
Vlottende schulden	4.606		-400		4.206		-2.000		2.206		-1.200		1.006		-200		806
Overlopende passiva	3.026		-300		2.726		-1.000		1.726		-900		826		-200		626
Totaal passiva	68.631	25	-2.714		65.942	5.603	-5.796		65.749	2.028	-3.876		63.901	6.028	-1.906		68.023

Voor een toelichting op het EMU-saldo en de manier van financiering verwijzen we naar de paragraaf financiering

Overzicht van baten en lasten

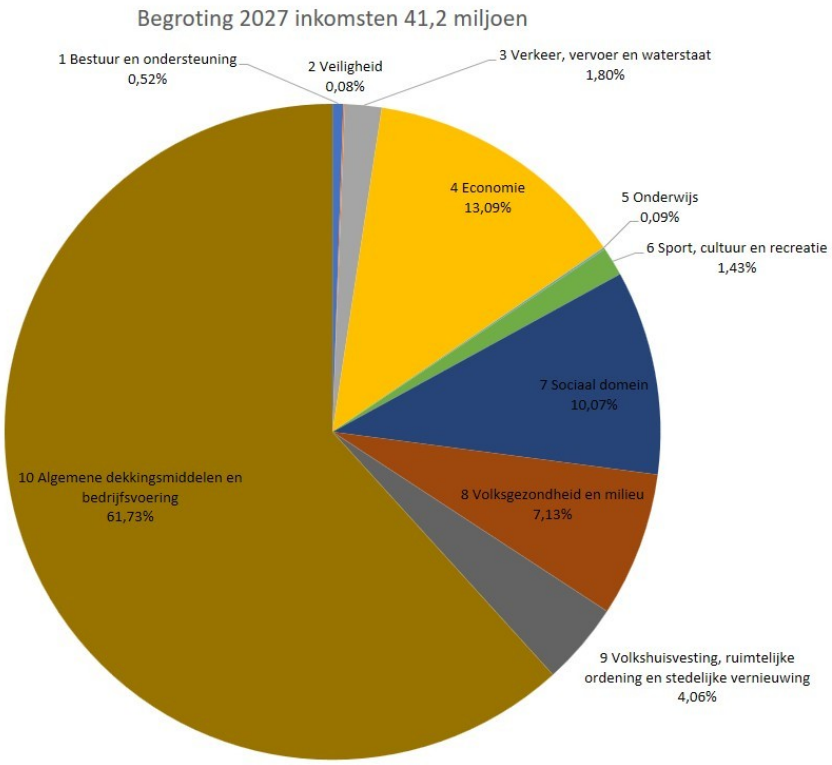
Hieronder is een totaaloverzicht van de programma's gegeven.

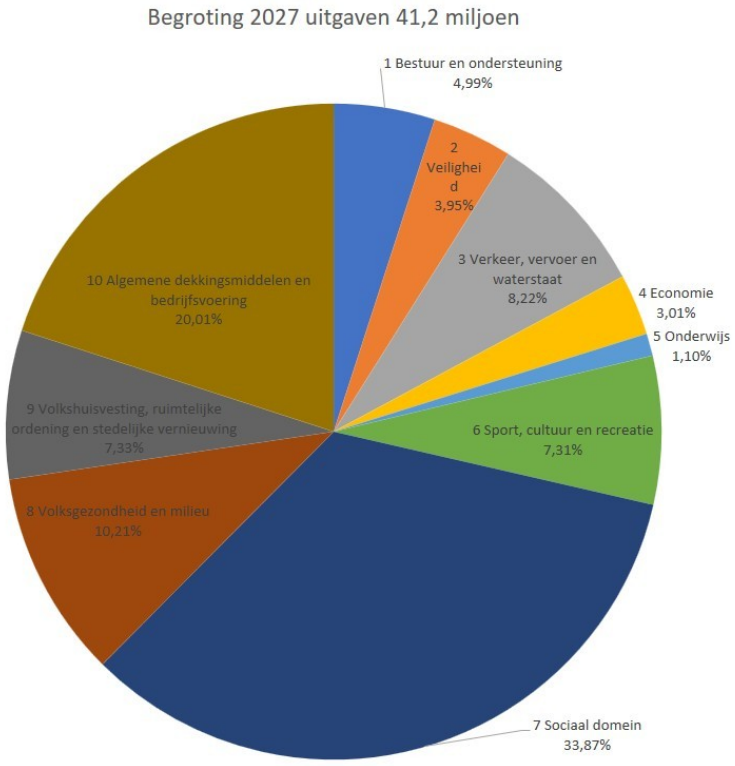
Excel-tabel

Programma's (x 1.000)	baten	Lasten	saldo
1 Bestuur en ondersteuning	216	2.057	-1.841
2 Veiligheid	33	1.626	-1.594
3 Verkeer, vervoer en waterstaat	736	3.389	-2.653
4 Economie	5.396	1.242	4.153
5 Onderwijs	36	452	-416
6 Sport, cultuur en recreatie	481	3.013	-2.532
7 Sociaal domein	3.925	13.955	-10.030
8 Volksgezondheid en milieu	2.925	4.208	-1.283
9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.637	3.020	-1.384
Algemene dekkingsmiddelen	24.456	404	24.052
Overhead	122	7.563	-7.440
Heffing VPB	0	78	-78
Onvoorzien	0	175	-175
Saldo van baten en lasten	39.962	41.182	-1.220
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma			
1 Bestuur en ondersteuning	0	0	0
2 Veiligheid	0	0	0
3 Verkeer, vervoer en waterstaat	7	0	7
4 Economie	0	0	0
5 Onderwijs	0	0	0
6 Sport, cultuur en recreatie	107	0	107
7 Sociaal domein	224	0	224
8 Volksgezondheid en milieu	13	0	13
9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	35	0	35
10 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering	859	25	834
Resultaat	41.207	41.207	0

Omschrijving (toelichting)

Voor een specificatie van de baten en lasten op taakveld verwijzen we naar bijlage 5.





Nieuw beleid

Omschrijving (toelichting)

Voor het nieuwe beleid is er onderscheid gemaakt in nieuwe investeringen en nieuw beleid binnen de exploitatie. Voor het nieuwe beleid voor de begroting 2027 tot en met 2030 verwijzen we naar de investeringsplanning en exploitatieplanning, die respectievelijk in bijlage 1 en 2 zijn opgenomen.

Bijlagen

Bijlage 1. Investeringsplanning 2027-2030

Bijlage 1. Investeringsplanning 2027-2030

Omschrijving (toelichting)

Bijlage 1. Investeringsplanning 2027-2030

Omschrijving investering	Totaalkrediet 2027-2030	Jaar invest. gereed	2027	2028	2029	2030	Afschr. termijn (in jaren)
Brandweer Colijnsplaat: warmte distributie lucht leidingsystemen 2027	50.000	2027	50.000				25
Totaal programma 2			**50.000**	**0**	**0**	**0**	
Vervanging kunstwerken verkeer en vervoer 2028	45.000	2028		45.000			20
Vervanging kunstwerken verkeer en vervoer 2030	734.000	2030				734.000	20
Effecten mobiliteitsplan 2027	66.500	2027	66.500				30
Effecten mobiliteitsplan 2028	66.500	2028		66.500			30
Effecten mobiliteitsplan 2029	66.500	2029			66.500		30
Effecten mobiliteitsplan 2030	66.500	2030				66.500	30
Dorpsdijk 2026/2027/2028	560.000	2028	280.000	280.000			30
Hoofdstraat fase2 KTG 2028/2029	400.000	2029	0	200.000	200.000		30
Hoofdstraat fase3 KTG 2029/2030	580.000	2030			290.000	290.000	30
Openbare verlichting armaturen 2027	14.000	2027	14.000				25
Openbare verlichting armaturen 2029	18.000	2029			18.000		25
Openbare verlichting masten 2027	17.000	2027	17.000				50
Openbare verlichting masten 2028	20.000	2028		20.000			50
Openbare verlichting masten 2029	37.000	2029			37.000		50
Openbare verlichting masten 2030	34.000	2030				34.000	50
Vervanging steigeronderdelen Jachthaven Kamperland 2027	30.000	2027	30.000				20
Vervanging steigeronderdelen Jachthaven Kamperland 2029	20.000	2029			20.000		20
Schuurtje t.b.v fietsenstalling bruine vloot Kamperland 2027	20.000	2027	20.000				20
Renovatie tankstation jachthaven Kamperland 2028	150.000	2028		150.000			25
Vervangen havenlichten haven Colijnsplaat 2027	30.000	2027	30.000				25
Vervanging steigeronderdelen Vissershaven Colijnsplaat 2029	40.000	2029			40.000		20
Deltona 2026/2027	350.000	2027	350.000				15
Deltona subsidie 2026/2027	-280.000	2027	-280.000				15
Aanpak entree Banjaard 2029	65.000	2029			65.000		15
Totaal programma 3			**527.500**	**761.500**	**736.500**	**1.124.500**	
Vervangen+verplaatsen marktkasten stroom en water CPL, KPI en 2 st	100.000	2027	100.000				25
Totaal programma 4			**100.000**	**0**	**0**	**0**	
Renovatie/nieuwbouw schoolgebouwen 2027-2031	5.000.000	2031	250.000	250.000	500.000	4.000.000	40
Totaal programma 5			**250.000**	**250.000**	**500.000**	**4.000.000**	
Vervanging auto Reddingsbrigade 2027	100.000	2027	100.000				5
Vervanging boot Reddingsbrigade 2029	30.000	2029			30.000		10
Beleidsplan speelplaatsen uitv 2027	67.900	2027	67.900				20
Beleidsplan speelplaatsen uitv 2028	67.900	2028		67.900			20
Beleidsplan speelplaatsen uitv 2029	67.900	2029			67.900		20
Beleidsplan speelplaatsen uitv 2030	67.900	2030				67.900	20
Totaal programma 6			**167.900**	**67.900**	**97.900**	**67.900**	
MFA Kats: meubilair en barkoelingen/koelkasten 2027	65.000	2027	65.000				15
Totaal programma 7			**65.000**	**0**	**0**	**0**	
Uitvoering GRP 2027	970.000	2027	970.000				60
Uitvoering GRP 2028	970.000	2028		970.000			60
Uitvoering GRP 2029	970.000	2029			970.000		60
Uitvoering GRP 2030	970.000	2030				970.000	60
Vervanging hoofdgemalen 2027	35.000	2027	35.000				20
Vervanging hoofdgemalen 2028	35.000	2028		35.000			20
Vervanging hoofdgemalen 2029	35.000	2029			35.000		20
Vervanging hoofdgemalen 2030	35.000	2030				35.000	20
Vervanging drukriolering 2027	30.000	2027	30.000				60
Vervanging drukriolering 2028	30.000	2028		30.000			60
Vervanging drukriolering 2029	30.000	2029			30.000		60
Vervanging drukriolering 2030	30.000	2030				30.000	60
Verbeteringswerken 2027	50.000	2027	50.000				60
Verbeteringswerken 2028	50.000	2028		50.000			60
Verbeteringswerken 2029	50.000	2029			50.000		60
Verbeteringswerken 2030	50.000	2030				50.000	60
Ondergrondse afvalcontainers oude schoollocatie Kortgene 2027	50.000	2027	50.000				20
Totaal programma 8			**1.135.000**	**1.085.000**	**1.085.000**	**1.085.000**	
MFA Wissenkerke meerkosten 2026-2030	0	2030	PM	PM	PM	PM	50
Totaal programma 9			**0**	**0**	**0**	**0**	
Vervanging voertuigen 2030	140.000	2030	0			140.000	10
Vervanging tractie/machines 2027	55.000	2027	55.000				20
Vervanging tractie/machines 2028	40.000	2028		40.000			20
Vervanging tractie/machines 2029	160.000	2029			160.000		20
Vervanging tractie/machines 2030	105.000	2030				105.000	20
Totaal programma 10			**55.000**	**40.000**	**160.000**	**245.000**	
Projecten:							
Brandweer Kamperland 2027-2028	1.905.750	2028	952.875	952.875			50
Brandweer Kortgene 2027-2028	950.000	2028	475.000	475.000			50
Totaal projecten			**1.427.875**	**1.427.875**	**0**	**0**	
Generaal totaal			**3.778.275**	**3.632.275**	**2.579.400**	**6.522.400**	

= gewijzigd
= nieuw opgevoerd
= verschoven
= nog aanleveren

Projecten*

(vervangende) Nieuwbouw Scholen Colijnsplaat/Wissenkerke: € 5.000.000 in 2032, met ca. € 125.000 kapitaallasten per jaar

Bijlage 1. Investeringsplanning 2027-2030

Omschrijving investering	2027					2028				
	Boekwaarde 1-1-2027	Investering	Afschrijving	Rente 0,0%	Totale kapitaal-lasten	Boekwaarde 1-1-2028	Investering	Afschrijving	Rente 0,0%	Totale kapitaal-lasten
Brandweer Colijnsplaat: warmte distributie lucht leidingsystemen 2027		50.000		-	-	50.000	-	2.000	-	2.000
Totaal programma 2	-	**50.000**		-	-	**50.000**	-	**2.000**	-	**2.000**
Vervanging kunstwerken verkeer en vervoer 2028		-		-	-	-	45.000	-	-	-
Vervanging kunstwerken verkeer en vervoer 2030		-		-	-	-	-	-	-	-
Effecten mobiliteitsplan 2027		66.500		-	-	66.500	-	2.217	-	2.217
Effecten mobiliteitsplan 2028		-		-	-	-	66.500	-	-	-
Effecten mobiliteitsplan 2029		-		-	-	-	-	-	-	-
Effecten mobiliteitsplan 2030		-		-	-	-	-	-	-	-
Dorpsdijk 2026/2027/2028		280.000		-	-	280.000	280.000	9.333	-	9.333
Hoofdstraat fase2 KTG 2028/2029		-		-	-	-	200.000	-	-	-
Hoofdstraat fase3 KTG 2029/2030		-		-	-	-	-	-	-	-
Openbare verlichting armaturen 2027		14.000		-	-	14.000	-	560	-	560
Openbare verlichting armaturen 2029		-		-	-	-	-	-	-	-
Openbare verlichting masten 2027		17.000		-	-	17.000	-	340	-	340
Openbare verlichting masten 2028		-		-	-	-	20.000	-	-	-
Openbare verlichting masten 2029		-		-	-	-	-	-	-	-
Openbare verlichting masten 2030		-		-	-	-	-	-	-	-
Vervanging steigeronderdelen Jachthaven Kamperland 2027		30.000		-	-	30.000	-	1.500	-	1.500
Vervanging steigeronderdelen Jachthaven Kamperland 2029		-		-	-	-	-	-	-	-
Schuurtje t.b.v fietsenstalling bruine vloot Kamperland 2027		20.000		-	-	20.000	-	1.000	-	1.000
Renovatie tankstation jachthaven Kamperland 2028		-		-	-	-	150.000	-	-	-
Vervangen havenlichten haven Colijnsplaat 2027		30.000		-	-	30.000	-	1.200	-	1.200
Vervanging steigeronderdelen Vissershaven Colijnsplaat 2029		-		-	-	-	-	-	-	-
Deltona 2026/2027		350.000		-	-	350.000	-	23.333	-	23.333
Deltona subsidie 2026/2027		-280.000		-	-	-280.000	-	-18.667	-	-18.667
Aanpak entree Banjaard 2029		-		-	-	-	-	-	-	-
Totaal programma 3	-	**527.500**		-	-	**527.500**	**761.500**	**20.817**	-	**20.817**
Vervangen+verplaatsen marktkasten stroom en water CPL, KPI en 2 st KTG 2027		100.000		-	-	100.000	-	4.000	-	4.000
Totaal programma 4	-	**100.000**		-	-	**100.000**	-	**4.000**	-	**4.000**
Renovatie/nieuwbouw schoolgebouwen 2027-2031		250.000		-	-	250.000	250.000	6.250	-	6.250
Totaal programma 5	-	**250.000**		-	-	**250.000**	**250.000**	**6.250**	-	**6.250**
Vervanging auto Reddingsbrigade 2027		100.000		-	-	100.000	-	20.000	-	20.000
Vervanging boot Reddingsbrigade 2029		-		-	-	-	-	-	-	-
Beleidsplan speelplaatsen uitv 2027		67.900		-	-	67.900	-	3.395	-	3.395
Beleidsplan speelplaatsen uitv 2028		-		-	-	-	67.900	-	-	-
Beleidsplan speelplaatsen uitv 2029		-		-	-	-	-	-	-	-
Beleidsplan speelplaatsen uitv 2030		-		-	-	-	-	-	-	-
Totaal programma 6	-	**167.900**		-	-	**167.900**	**67.900**	**23.395**	-	**23.395**
MFA Kats: meubilair en barkoelingen/koelkasten 2027		65.000		-	-	65.000	-	4.333	-	4.333
Totaal programma 7	-	**65.000**		-	-	**65.000**	-	**4.333**	-	**4.333**
Uitvoering GRP 2027		970.000		-	-	970.000	-	16.167	-	16.167
Uitvoering GRP 2028		-		-	-	-	970.000	-	-	-
Uitvoering GRP 2029		-		-	-	-	-	-	-	-
Uitvoering GRP 2030		-		-	-	-	-	-	-	-
Vervanging hoofdgemalen 2027		35.000		-	-	35.000	-	1.750	-	1.750
Vervanging hoofdgemalen 2028		-		-	-	-	35.000	-	-	-
Vervanging hoofdgemalen 2029		-		-	-	-	-	-	-	-
Vervanging hoofdgemalen 2030		-		-	-	-	-	-	-	-
Vervanging drukriolering 2027		30.000		-	-	30.000	-	500	-	500
Vervanging drukriolering 2028		-		-	-	-	30.000	-	-	-
Vervanging drukriolering 2029		-		-	-	-	-	-	-	-
Vervanging drukriolering 2030		-		-	-	-	-	-	-	-
Verbeteringswerken 2027		50.000		-	-	50.000	-	833	-	833
Verbeteringswerken 2028		-		-	-	-	50.000	-	-	-
Verbeteringswerken 2029		-		-	-	-	-	-	-	-
Verbeteringswerken 2030		-		-	-	-	-	-	-	-
Ondergrondse afvalcontainers oude schoollocatie Kortgene 2027		50.000		-	-	50.000	-	2.500	-	2.500
Totaal programma 8	-	**1.135.000**		-	-	**1.135.000**	**1.085.000**	**21.750**	-	**21.750**
MFA Wissenkerke meerkosten 2026-2030		PM		-	-	-	PM	-	-	-
Totaal programma 9	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Vervanging voertuigen 2030		-		-	-	-	-	-	-	-
Vervanging tractie/machines 2027		55.000		-	-	55.000	-	2.750	-	2.750
Vervanging tractie/machines 2028		-		-	-	-	40.000	-	-	-
Vervanging tractie/machines 2029		-		-	-	-	-	-	-	-
Vervanging tractie/machines 2030		-		-	-	-	-	-	-	-
Totaal programma 10	-	**55.000**		-	-	**55.000**	**40.000**	**2.750**	-	**2.750**
Projecten:										
Brandweer Kamperland 2027-2028		952.875		-	-	952.875	952.875	19.058	-	19.058
Brandweer Kortgene 2027-2028		475.000		-	-	475.000	475.000	9.500	-	9.500
Totaal projecten	-	**1.427.875**		-	-	**1.427.875**	**1.427.875**	**28.558**	-	**28.558**
Generaal totaal	-	**3.778.275**		-	-	**3.778.275**	**3.632.275**	**113.853**	-	**113.853**
	-	**3.778.275**								
	0	**0**								

Projecten*

(vervangende) Nieuwbouw Scholen Colijnsplaat/Wissenkerke: € 5.000.000 in 2032, met ca. € 125.000 kapitaallasten per jaar

MFA Wissenkerke 2026-2030		1.200.000		-	-	1.200.000	1.200.000	-	-
Padelbanen									

* Deze projecten zijn niet opgenomen in de cijfers van de huidige begroting 2027 en verder. Het definitieve krediet zal via een raadsvoorstel aangevraagd worden door het college. Vervolgens zal er een begrotingswijziging plaatsvinden.

Bijlage 1. Investeringsplanning 2027-2030

Omschrijving investering	2029					2030				
	Boekwaarde 1-1-2029	Investering	Afschrijving	Rente 0,0%	Totale kapitaal-lasten	Boekwaarde 1-1-2030	Investering	Afschrijving	Rente 0,0%	Totale kapitaal-lasten
Brandweer Colijnsplaat: warmte distributie lucht leidingsystemen 2027	48.000	-	2.000	-	2.000	46.000	-	2.000	-	2.000
Totaal programma 2	**48.000**	**-**	**2.000**	**-**	**2.000**	**46.000**	**-**	**2.000**	**-**	**2.000**
Vervanging kunstwerken verkeer en vervoer 2028	45.000	-	2.250	-	2.250	42.750	-	2.250	-	2.250
Vervanging kunstwerken verkeer en vervoer 2030	-	-	-	-	-	-	734.000	-	-	-
Effecten mobiliteitsplan 2027	64.283	-	2.217	-	2.217	62.067	-	2.217	-	2.217
Effecten mobiliteitsplan 2028	66.500	-	2.217	-	2.217	64.283	-	2.217	-	2.217
Effecten mobiliteitsplan 2029	-	66.500	-	-	-	66.500	-	2.217	-	2.217
Effecten mobiliteitsplan 2030	-	-	-	-	-	-	66.500	-	-	-
Dorpsdijk 2026/2027/2028	550.667	-	18.667	-	18.667	532.000	-	18.667	-	18.667
Hoofdstraat fase2 KTG 2028/2029	200.000	200.000	6.667	-	6.667	393.333	-	13.333	-	13.333
Hoofdstraat fase3 KTG 2029/2030	-	290.000	-	-	-	290.000	290.000	9.667	-	9.667
Openbare verlichting armaturen 2027	13.440	-	560	-	560	12.880	-	560	-	560
Openbare verlichting armaturen 2029	-	18.000	-	-	-	18.000	-	720	-	720
Openbare verlichting masten 2027	16.660	-	340	-	340	16.320	-	340	-	340
Openbare verlichting masten 2028	20.000	-	400	-	400	19.600	-	400	-	400
Openbare verlichting masten 2029	-	37.000	-	-	-	37.000	-	740	-	740
Openbare verlichting masten 2030	-	-	-	-	-	-	34.000	-	-	-
Vervanging steigeronderdelen Jachthaven Kamperland 2027	28.500	-	1.500	-	1.500	27.000	-	1.500	-	1.500
Vervanging steigeronderdelen Jachthaven Kamperland 2029	-	20.000	-	-	-	20.000	-	1.000	-	1.000
Schuurtje t.b.v fietsenstalling bruine vloot Kamperland 2027	19.000	-	1.000	-	1.000	18.000	-	1.000	-	1.000
Renovatie tankstation jachthaven Kamperland 2028	150.000	-	6.000	-	6.000	144.000	-	6.000	-	6.000
Vervangen havenlichten haven Colijnsplaat 2027	28.800	-	1.200	-	1.200	27.600	-	1.200	-	1.200
Vervanging steigeronderdelen Vissershaven Colijnsplaat 2029	-	40.000	-	-	-	40.000	-	2.000	-	2.000
Deltona 2026/2027	326.667	-	23.333	-	23.333	303.333	-	23.333	-	23.333
Deltona subsidie 2026/2027	-261.333	-	-18.667	-	-18.667	-242.667	-	-18.667	-	-18.667
Aanpak entree Banjaard 2029	-	65.000	-	-	-	65.000	-	4.333	-	4.333
Totaal programma 3	**1.268.183**	**736.500**	**47.683**	**-**	**47.683**	**1.957.000**	**1.124.500**	**75.027**	**-**	**75.027**
Vervangen+verplaatsen marktkasten stroom en water CPL, KPI en 2 st	96.000	-	4.000	-	4.000	92.000	-	4.000	-	4.000
Totaal programma 4	**96.000**	**-**	**4.000**	**-**	**4.000**	**92.000**	**-**	**4.000**	**-**	**4.000**
Renovatie/nieuwbouw schoolgebouwen 2027-2031	493.750	500.000	12.500	-	12.500	981.250	4.000.000	25.000	-	25.000
Totaal programma 5	**493.750**	**500.000**	**12.500**	**-**	**12.500**	**981.250**	**4.000.000**	**25.000**	**-**	**25.000**
Vervanging auto Reddingsbrigade 2027	80.000	-	20.000	-	20.000	60.000	-	20.000	-	20.000
Vervanging boot Reddingsbrigade 2029	-	30.000	-	-	-	30.000	-	3.000	-	3.000
Beleidsplan speelplaatsen uitv 2027	64.505	-	3.395	-	3.395	61.110	-	3.395	-	3.395
Beleidsplan speelplaatsen uitv 2028	67.900	-	3.395	-	3.395	64.505	-	3.395	-	3.395
Beleidsplan speelplaatsen uitv 2029	-	67.900	-	-	-	67.900	-	3.395	-	3.395
Beleidsplan speelplaatsen uitv 2030	-	-	-	-	-	-	67.900	-	-	-
Totaal programma 6	**212.405**	**97.900**	**26.790**	**-**	**26.790**	**283.515**	**67.900**	**33.185**	**-**	**33.185**
MFA Kats: meubilair en barkoelingen/koelkasten 2027	60.667	-	4.333	-	4.333	56.333	-	4.333	-	4.333
Totaal programma 7	**60.667**	**-**	**4.333**	**-**	**4.333**	**56.333**	**-**	**4.333**	**-**	**4.333**
Uitvoering GRP 2027	953.833	-	16.167	-	16.167	937.667	-	16.167	-	16.167
Uitvoering GRP 2028	970.000	-	16.167	-	16.167	953.833	-	16.167	-	16.167
Uitvoering GRP 2029	-	970.000	-	-	-	970.000	-	16.167	-	16.167
Uitvoering GRP 2030	-	-	-	-	-	-	970.000	-	-	-
Vervanging hoofdgemalen 2027	33.250	-	1.750	-	1.750	31.500	-	1.750	-	1.750
Vervanging hoofdgemalen 2028	35.000	-	1.750	-	1.750	33.250	-	1.750	-	1.750
Vervanging hoofdgemalen 2029	-	35.000	-	-	-	35.000	-	1.750	-	1.750
Vervanging hoofdgemalen 2030	-	-	-	-	-	-	35.000	-	-	-
Vervanging drukriolering 2027	29.500	-	500	-	500	29.000	-	500	-	500
Vervanging drukriolering 2028	30.000	-	500	-	500	29.500	-	500	-	500
Vervanging drukriolering 2029	-	30.000	-	-	-	30.000	-	500	-	500
Vervanging drukriolering 2030	-	-	-	-	-	-	30.000	-	-	-
Verbeteringswerken 2027	49.167	-	833	-	833	48.333	-	833	-	833
Verbeteringswerken 2028	50.000	-	833	-	833	49.167	-	833	-	833
Verbeteringswerken 2029	-	50.000	-	-	-	50.000	-	833	-	833
Verbeteringswerken 2030	-	-	-	-	-	-	50.000	-	-	-
Ondergrondse afvalcontainers oude schoollocatie Kortgene 2027	47.500	-	2.500	-	2.500	45.000	-	2.500	-	2.500
Totaal programma 8	**2.198.250**	**1.085.000**	**41.000**	**-**	**41.000**	**3.242.250**	**1.085.000**	**60.250**	**-**	**60.250**
MFA Wissenkerke meerkosten 2026-2030	-	PM	-	-	-	-	PM	-	-	-
Totaal programma 9	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Vervanging voertuigen 2030	-	-	-	-	-	-	140.000	-	-	-
Vervanging tractie/machines 2027	52.250	-	2.750	-	2.750	49.500	-	2.750	-	2.750
Vervanging tractie/machines 2028	40.000	-	2.000	-	2.000	38.000	-	2.000	-	2.000
Vervanging tractie/machines 2029	-	160.000	-	-	-	160.000	-	8.000	-	8.000
Vervanging tractie/machines 2030	-	-	-	-	-	-	105.000	-	-	-
Totaal programma 10	**92.250**	**160.000**	**4.750**	**-**	**4.750**	**247.500**	**245.000**	**12.750**	**-**	**12.750**
Projecten:										
Brandweer Kamperland 2027-2028	1.886.693	-	38.115	-	38.115	1.848.578	-	38.115	-	38.115
Brandweer Kortgene 2027-2028	940.500	-	19.000	-	19.000	921.500	-	19.000	-	19.000
Totaal projecten	**2.827.193**	**-**	**57.115**	**-**	**57.115**	**2.770.078**	**-**	**57.115**	**-**	**57.115**
Generaal totaal	**7.296.698**	**2.579.400**	**200.172**	**-**	**200.172**	**9.675.926**	**6.522.400**	**273.660**	**-**	**273.660**

Projecten*										
(vervangende) Nieuwbouw Scholen Colijnsplaat/Wissenkerke:	€ 5.000.000 in 2032, met ca. € 125.000 kapitaallasten per jaar									
MFA Wissenkerke 2026-2030	2.400.000	1.200.000	-	-	-	3.600.000	1.200.000	-	-	
Padelbanen										

* Deze projecten zijn niet opgenomen in de cijfers van de huidige begroting 2027 en verder. Het definitieve krediet zal via een raadsvoorstel aangevraagd worden door het college. Vervolgens zal er een begrotingswijziging plaatsvinden.

Bijlage 2. Exploitatieplanning 2027-2030

Bijlage 2. Exploitatieplanning 2026-2030

Omschrijving (toelichting)

Exploitatieplanning 2027-2030

Omschrijving	Onderbouwing bedrag (berekening, aantal x prijs, offerte, beschikking, rapportage, notitie, etc. bijvoegen)	2027	2028	2029	2030
Historisch centrum Noord-Beveland: structureel	Rapport inrichting en exploitatie Historisch Centrum Noord-Beveland		107.000	107.000	107.000
Totaal		**0**	**107.000**	**107.000**	**107.000**

Bijlage 3. Financiële doorrekening begroting gemeente Noord-Beveland 2027-2030

Bijlage 3. Financiële doorrekening begroting gemeente Noord-Beveland 2027 - 2030

Omschrijving (toelichting)

Onder constructie.

Bijlage 4. Budgetprognose

Bijlage 4. Budgetprognose

Omschrijving (toelichting)

Onder constructie.

Bijlage 5. Lasten en baten per programma

Lasten en baten per programma

Exploitatie	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten						
01. Bestuur en ondersteuning	**267.950**	**214.286**	**216.225**	**216.225**	**216.225**	**216.225**
02. Veiligheid	**80.526**	**32.000**	**32.549**	**32.549**	**32.549**	**32.549**
03. Verker, vervoer en waterstaat	**976.205**	**735.667**	**735.667**	**735.667**	**735.667**	**735.667**
04. Economie	**7.400.406**	**5.901.471**	**5.395.853**	**5.396.235**	**5.498.959**	**5.275.715**
05. Onderwijs	**35.466**	**35.500**	**35.500**	**35.500**	**35.500**	**35.500**
06. Sport, cultuur en recreatie	**611.816**	**477.947**	**481.378**	**478.878**	**468.378**	**468.378**
07. Sociaal domein	**5.307.562**	**5.245.069**	**3.924.561**	**2.962.109**	**2.962.109**	**2.962.109**
08. Volksgezondheid en milieu	**2.876.148**	**3.543.859**	**2.924.925**	**2.924.925**	**2.924.925**	**2.924.925**
09. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	**1.417.322**	**6.982.089**	**1.636.583**	**878.478**	**1.543.622**	**987.425**
10. Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering	**25.110.864**	**24.043.596**	**24.578.292**	**24.256.252**	**23.907.810**	**24.304.981**
Totaal Baten	**44.084.265**	**47.211.484**	**39.961.533**	**37.916.818**	**38.325.744**	**37.943.474**
Lasten						
01. Bestuur en ondersteuning	**2.156.640**	**1.959.336**	**2.056.729**	**2.056.729**	**2.056.729**	**2.056.729**
02. Veiligheid	**1.412.940**	**1.602.536**	**1.626.326**	**1.667.292**	**1.715.394**	**1.643.519**
03. Verker, vervoer en waterstaat	**3.106.971**	**3.394.935**	**3.389.007**	**3.379.980**	**3.364.440**	**3.356.637**

Exploitatie	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
04. Economie	**2.482.979**	**1.878.702**	**1.242.403**	**1.242.785**	**1.321.509**	**1.098.265**
05. Onderwijs	**458.887**	**481.459**	**451.862**	**453.040**	**451.850**	**451.962**
06. Sport, cultuur en recreatie	**2.415.700**	**3.495.612**	**3.013.362**	**2.966.072**	**2.894.634**	**2.886.270**
07. Sociaal domein	**12.972.079**	**14.159.522**	**13.954.966**	**13.530.805**	**12.970.786**	**12.916.896**
08. Volksgezondheid en milieu	**3.615.692**	**4.896.486**	**4.207.902**	**4.199.569**	**4.198.756**	**4.215.787**
09. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	**2.804.401**	**8.354.969**	**3.020.235**	**2.251.965**	**2.913.881**	**2.367.861**
10. Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering	**7.879.989**	**7.896.714**	**8.219.029**	**7.592.998**	**7.217.182**	**7.378.965**
Totaal Lasten	**39.306.278**	**48.120.271**	**41.181.821**	**39.341.235**	**39.105.161**	**38.372.891**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-4.777.987**	**908.787**	**1.220.288**	**1.424.417**	**779.417**	**429.417**
Onttrekkingen	1.427.421	7.370.830	1.245.300	1.452.300	807.300	457.300
Stortingen	3.810.942	6.462.043	25.012	27.883	27.883	27.883
Mutaties reserves	**2.383.521**	**-908.787**	**-1.220.288**	**-1.424.417**	**-779.417**	**-429.417**
Gerealiseerd resultaat	**-2.394.466**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Programma 1 Bestuur en ondersteuning

Exploitatie	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten						
0.1. Bestuur	**77.844**	**30.106**	**32.045**	**32.045**	**32.045**	**32.045**
0.2. Burgerzaken	**190.106**	**184.180**	**184.180**	**184.180**	**184.180**	**184.180**
Totaal Baten	**267.950**	**214.286**	**216.225**	**216.225**	**216.225**	**216.225**
Lasten						
0.1. Bestuur	**1.518.455**	**1.297.734**	**1.360.682**	**1.360.682**	**1.360.682**	**1.360.682**
0.2. Burgerzaken	**638.185**	**661.602**	**696.047**	**696.047**	**696.047**	**696.047**
Totaal Lasten	**2.156.640**	**1.959.336**	**2.056.729**	**2.056.729**	**2.056.729**	**2.056.729**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**1.888.690**	**1.745.050**	**1.840.504**	**1.840.504**	**1.840.504**	**1.840.504**
Gerealiseerd resultaat	**1.888.690**	**1.745.050**	**1.840.504**	**1.840.504**	**1.840.504**	**1.840.504**

Programma 2 Veiligheid

Exploitatie	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten						
1.2. Openbare orde en veiligheid	**80.526**	**32.000**	**32.549**	**32.549**	**32.549**	**32.549**
Totaal Baten	**80.526**	**32.000**	**32.549**	**32.549**	**32.549**	**32.549**
Lasten						
1.1. Crisisbeheersing en brandweer	**1.225.328**	**1.356.603**	**1.416.580**	**1.457.546**	**1.505.648**	**1.433.773**
1.2. Openbare orde en veiligheid	**187.612**	**245.933**	**209.746**	**209.746**	**209.746**	**209.746**
Totaal Lasten	**1.412.940**	**1.602.536**	**1.626.326**	**1.667.292**	**1.715.394**	**1.643.519**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**1.332.414**	**1.570.536**	**1.593.777**	**1.634.743**	**1.682.845**	**1.610.970**
Gerealiseerd resultaat	**1.332.414**	**1.570.536**	**1.593.777**	**1.634.743**	**1.682.845**	**1.610.970**

Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat

Exploitatie	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten						
2.1. Verkeer en vervoer	**258.557**	**74.824**	**74.824**	**74.824**	**74.824**	**74.824**
2.3. Recreatieve havens	**411.961**	**377.300**	**377.300**	**377.300**	**377.300**	**377.300**
2.4. Economische havens en waterwegen	**305.688**	**283.543**	**283.543**	**283.543**	**283.543**	**283.543**
Totaal Baten	**976.205**	**735.667**	**735.667**	**735.667**	**735.667**	**735.667**
Lasten						
2.1. Verkeer en vervoer	**2.432.593**	**2.600.023**	**2.598.697**	**2.591.870**	**2.576.330**	**2.569.211**
2.2. Parkeren	**324.823**	**397.821**	**398.688**	**398.688**	**398.688**	**398.688**
2.3. Recreatieve havens	**189.648**	**224.690**	**222.293**	**222.964**	**222.964**	**222.964**
2.4. Economische havens en waterwegen	**159.907**	**172.401**	**169.329**	**166.458**	**166.458**	**165.774**
Totaal Lasten	**3.106.971**	**3.394.935**	**3.389.007**	**3.379.980**	**3.364.440**	**3.356.637**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**2.130.766**	**2.659.268**	**2.653.340**	**2.644.313**	**2.628.773**	**2.620.970**
Onttrekkingen						
0.10. Mutaties reserves	**0**	**6.771**	**7.008**	**7.008**	**7.008**	**7.008**
Totaal Onttrekkingen	**0**	**6.771**	**7.008**	**7.008**	**7.008**	**7.008**
Stortingen						
0.10. Mutaties reserves	**0**	**1.154**	**12**	**2.883**	**2.883**	**2.883**
Totaal Stortingen	**0**	**1.154**	**12**	**2.883**	**2.883**	**2.883**
Mutaties reserves	**0**	**-5.617**	**-6.996**	**-4.125**	**-4.125**	**-4.125**
Gerealiseerd resultaat	**2.130.766**	**2.653.651**	**2.646.344**	**2.640.188**	**2.624.648**	**2.616.845**

Programma 4 Economie

Exploitatie	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten						
3.1. Economische ontwikkeling	**4.561**	**45**	**45**	**45**	**45**	**45**
3.2. Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**2.331.654**	**377.030**	**171.808**	**172.190**	**274.914**	**51.670**
3.3. Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**304.028**	**300.396**	**0**	**0**	**0**	**0**
3.4. Economische promotie	**4.760.163**	**5.224.000**	**5.224.000**	**5.224.000**	**5.224.000**	**5.224.000**
Totaal Baten	**7.400.406**	**5.901.471**	**5.395.853**	**5.396.235**	**5.498.959**	**5.275.715**
Lasten						
3.1. Economische ontwikkeling	**136.972**	**176.028**	**146.831**	**146.831**	**122.831**	**122.831**
3.2. Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**1.764.825**	**663.750**	**319.011**	**319.393**	**422.117**	**198.873**
3.3. Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**298.443**	**782.016**	**522.248**	**522.248**	**522.248**	**522.248**
3.4. Economische promotie	**282.739**	**256.908**	**254.313**	**254.313**	**254.313**	**254.313**
Totaal Lasten	**2.482.979**	**1.878.702**	**1.242.403**	**1.242.785**	**1.321.509**	**1.098.265**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-4.917.427**	**-4.022.769**	**-4.153.450**	**-4.153.450**	**-4.177.450**	**-4.177.450**
Gerealiseerd resultaat	**-4.917.427**	**-4.022.769**	**-4.153.450**	**-4.153.450**	**-4.177.450**	**-4.177.450**

Programma 5 Onderwijs

Exploitatie	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten						
4.3. Onderwijsbeleid en leerlingzaken	**35.466**	**35.500**	**35.500**	**35.500**	**35.500**	**35.500**
Totaal Baten	**35.466**	**35.500**	**35.500**	**35.500**	**35.500**	**35.500**
Lasten						
4.1. Openbaar basisonderwijs	**58.480**	**64.946**	**56.264**	**58.050**	**59.335**	**60.618**
4.2. Onderwijshuisvesting	**111.637**	**109.479**	**84.237**	**84.237**	**81.762**	**80.591**
4.3. Onderwijsbeleid en leerlingzaken	**288.770**	**307.034**	**311.361**	**310.753**	**310.753**	**310.753**
Totaal Lasten	**458.887**	**481.459**	**451.862**	**453.040**	**451.850**	**451.962**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**423.421**	**445.959**	**416.362**	**417.540**	**416.350**	**416.462**
Onttrekkingen						
0.10. Mutaties reserves	**0**	**3.882**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Onttrekkingen	**0**	**3.882**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves	**0**	**-3.882**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerd resultaat	**423.421**	**442.077**	**416.362**	**417.540**	**416.350**	**416.462**

Programma 6 Sport, cultuur en recreatie

Exploitatie	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten						
5.1. Sportbeleid en activering	**135.919**	**108.441**	**96.372**	**96.372**	**96.372**	**96.372**
5.2. Sportaccommodaties	**36.005**	**15.956**	**15.956**	**15.956**	**15.956**	**15.956**
5.3. Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**14.600**	**14.600**	**14.600**	**14.600**	**14.600**	**14.600**
5.4. Musea	**0**	**0**	**14.500**	**12.000**	**1.500**	**1.500**
5.6. Media	**58.625**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
5.7. Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**366.668**	**338.950**	**339.950**	**339.950**	**339.950**	**339.950**
Totaal Baten	**611.816**	**477.947**	**481.378**	**478.878**	**468.378**	**468.378**
Lasten						
5.1. Sportbeleid en activering	**101.193**	**125.415**	**116.548**	**116.548**	**116.548**	**116.548**
5.2. Sportaccommodaties	**334.267**	**317.000**	**295.309**	**326.474**	**281.582**	**281.582**
5.3. Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**321.217**	**411.042**	**377.095**	**377.095**	**377.095**	**377.095**
5.4. Musea	**78.097**	**95.612**	**102.253**	**97.711**	**89.862**	**89.862**
5.5. Cultureel erfgoed	**2.680**	**10.169**	**11.065**	**11.065**	**11.065**	**11.065**
5.6. Media	**238.112**	**256.475**	**157.861**	**157.861**	**157.861**	**157.861**
5.7. Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**1.340.134**	**2.279.899**	**1.953.231**	**1.879.318**	**1.860.621**	**1.852.257**
Totaal Lasten	**2.415.700**	**3.495.612**	**3.013.362**	**2.966.072**	**2.894.634**	**2.886.270**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**1.803.884**	**3.017.665**	**2.531.984**	**2.487.194**	**2.426.256**	**2.417.892**
Onttrekkingen						
0.10. Mutaties reserves	**0**	**583.276**	**107.146**	**107.146**	**107.146**	**107.146**
Totaal Onttrekkingen	**0**	**583.276**	**107.146**	**107.146**	**107.146**	**107.146**
Mutaties reserves	**0**	**-583.276**	**-107.146**	**-107.146**	**-107.146**	**-107.146**
Gerealiseerd resultaat	**1.803.884**	**2.434.389**	**2.424.838**	**2.380.048**	**2.319.110**	**2.310.746**

Programma 7 Sociaal domein

Exploitatie	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten						
6.1. Samenkracht en burgerparticipatie	**2.520.278**	**2.503.675**	**1.242.651**	**280.199**	**280.199**	**280.199**
6.21. Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	**109.636**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.3. Inkomensregelingen	**2.244.201**	**2.296.984**	**2.296.984**	**2.296.984**	**2.296.984**	**2.296.984**
6.4. WSW en beschut werk	**103.469**	**100.000**	**100.000**	**100.000**	**100.000**	**100.000**
6.5. Arbeidsparticipatie	**116.434**	**93.259**	**93.259**	**93.259**	**93.259**	**93.259**
6.60. Hulpmiddelen en diensten (WMO)	**145.431**	**116.780**	**118.667**	**118.667**	**118.667**	**118.667**

Exploitatie	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
6.811. Beschermd wonen (WMO)	**68.113**	**134.371**	**73.000**	**73.000**	**73.000**	**73.000**
Totaal Baten	**5.307.562**	**5.245.069**	**3.924.561**	**2.962.109**	**2.962.109**	**2.962.109**
Lasten						
6.1. Samenkracht en burgerparticipatie	**2.739.248**	**2.822.062**	**2.837.485**	**2.468.812**	**1.907.571**	**1.891.734**
6.21. Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	**189.747**	**139.525**	**145.466**	**145.466**	**145.466**	**145.466**
6.22. Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	**464.582**	**498.881**	**532.957**	**532.957**	**532.957**	**532.957**
6.23. Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	**62.240**	**5.100**	**49.382**	**49.382**	**49.382**	**49.382**
6.3. Inkomensregelingen	**2.992.860**	**3.531.492**	**3.549.382**	**3.549.382**	**3.549.382**	**3.549.382**
6.4. WSW en beschut werk	**470.092**	**498.632**	**501.921**	**497.433**	**498.655**	**460.602**
6.5. Arbeidsparticipatie	**337.259**	**449.639**	**449.639**	**449.639**	**449.639**	**449.639**
6.60. Hulpmiddelen en diensten (WMO)	**764.884**	**638.899**	**661.266**	**661.266**	**661.266**	**661.266**
6.711. Huishoudelijke hulp (WMO)	**854.528**	**1.066.819**	**1.122.269**	**1.122.269**	**1.122.269**	**1.122.269**
6.712. Begeleiding (WMO)	**345.497**	**525.346**	**550.651**	**550.651**	**550.651**	**550.651**
6.713. Dagbesteding (WMO)	**105.917**	**146.802**	**166.414**	**166.414**	**166.414**	**166.414**
6.714. Overige maatwerkarrangementen (WMO)	**222.781**	**291.608**	**261.897**	**261.897**	**261.897**	**261.897**
6.752. Jeugdhulp ambulant regionaal	**2.002.849**	**2.135.704**	**1.851.793**	**1.851.793**	**1.851.793**	**1.851.793**
6.753. Jeugdhulp ambulant landelijk	**37.370**	**41.076**	**683.506**	**683.506**	**683.506**	**683.506**
6.762. Jeugdhulp met verblijf regionaal	**984.109**	**783.774**	**35.156**	**35.156**	**35.156**	**35.156**
6.763. Jeugdhulp met verblijf landelijk	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.791. PGB WMO	**111.737**	**160.350**	**160.000**	**160.000**	**160.000**	**160.000**
6.792. PGB Jeugd	**27.472**	**37.000**	**37.000**	**37.000**	**37.000**	**37.000**
6.811. Beschermd wonen (WMO)	**41.099**	**137.379**	**152.618**	**101.618**	**101.618**	**101.618**
6.812. Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	**2.880**	**3.000**	**3.000**	**3.000**	**3.000**	**3.000**
6.821. Jeugdbescherming	**182.350**	**200.605**	**167.988**	**167.988**	**167.988**	**167.988**
6.822. Jeugdreclassering	**33.537**	**42.254**	**31.792**	**31.792**	**31.792**	**31.792**
6.92. Co?natie en beleid Jeugd	**-958**	**3.575**	**3.384**	**3.384**	**3.384**	**3.384**
Totaal Lasten	**12.972.079**	**14.159.522**	**13.954.966**	**13.530.805**	**12.970.786**	**12.916.896**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**7.664.517**	**8.914.453**	**10.030.405**	**10.568.696**	**10.008.677**	**9.954.787**
Onttrekkingen						
0.10. Mutaties reserves	**0**	**680.574**	**223.604**	**747.604**	**172.604**	**172.604**
Totaal Onttrekkingen	**0**	**680.574**	**223.604**	**747.604**	**172.604**	**172.604**
Stortingen						
0.10. Mutaties reserves	**0**	**1.747.589**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Stortingen	**0**	**1.747.589**	**0**	**0**	**0**	**0**

Exploitatie	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Mutaties reserves	**0**	**1.067.015**	**-223.604**	**-747.604**	**-172.604**	**-172.604**
Gerealiseerd resultaat	**7.664.517**	**9.981.468**	**9.806.801**	**9.821.092**	**9.836.073**	**9.782.183**

Programma 8 Volksgezondheid en milieu

Exploitatie	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten						
7.1. Volksgezondheid	**-39.414**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.2. Riolering	**1.246.147**	**1.897.934**	**1.251.000**	**1.251.000**	**1.251.000**	**1.251.000**
7.3. Afval	**1.480.277**	**1.522.600**	**1.550.600**	**1.550.600**	**1.550.600**	**1.550.600**
7.4. Milieubeheer	**768**	**300**	**300**	**300**	**300**	**300**
7.5. Begraafplaatsen en crematoria	**188.370**	**123.025**	**123.025**	**123.025**	**123.025**	**123.025**
Totaal Baten	**2.876.148**	**3.543.859**	**2.924.925**	**2.924.925**	**2.924.925**	**2.924.925**
Lasten						
7.1. Volksgezondheid	**519.163**	**455.283**	**596.772**	**596.772**	**596.772**	**596.772**
7.2. Riolering	**919.676**	**1.545.025**	**900.077**	**868.078**	**853.071**	**851.168**
7.3. Afval	**1.276.235**	**1.392.113**	**1.434.159**	**1.434.159**	**1.434.159**	**1.434.159**
7.4. Milieubeheer	**678.878**	**1.228.453**	**1.021.895**	**1.041.995**	**1.062.095**	**1.086.495**
7.5. Begraafplaatsen en crematoria	**221.740**	**275.612**	**254.999**	**258.565**	**252.659**	**247.193**
Totaal Lasten	**3.615.692**	**4.896.486**	**4.207.902**	**4.199.569**	**4.198.756**	**4.215.787**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**739.543**	**1.352.627**	**1.282.977**	**1.274.644**	**1.273.831**	**1.290.862**
Onttrekkingen						
0.10. Mutaties reserves	**0**	**9.618**	**12.922**	**12.922**	**12.922**	**12.922**
Totaal Onttrekkingen	**0**	**9.618**	**12.922**	**12.922**	**12.922**	**12.922**
Mutaties reserves	**0**	**-9.618**	**-12.922**	**-12.922**	**-12.922**	**-12.922**
Gerealiseerd resultaat	**739.543**	**1.343.009**	**1.270.055**	**1.261.722**	**1.260.909**	**1.277.940**

Programma 9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Exploitatie	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten						
8.1. Ruimte en leefomgeving	**16.266**	**150.000**	**10.000**	**10.000**	**10.000**	**10.000**
8.2. Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	**895.004**	**4.665.034**	**1.363.083**	**604.978**	**1.270.122**	**713.925**
8.3. Wonen en bouwen	**506.053**	**2.167.055**	**263.500**	**263.500**	**263.500**	**263.500**
Totaal Baten	**1.417.322**	**6.982.089**	**1.636.583**	**878.478**	**1.543.622**	**987.425**
Lasten						
8.1. Ruimte en leefomgeving	**830.967**	**872.436**	**831.418**	**831.418**	**832.989**	**843.166**
8.2. Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	**1.128.787**	**4.665.034**	**1.363.083**	**604.978**	**1.270.122**	**713.925**
8.3. Wonen en bouwen	**844.647**	**2.817.499**	**825.734**	**815.569**	**810.770**	**810.770**
Totaal Lasten	**2.804.401**	**8.354.969**	**3.020.235**	**2.251.965**	**2.913.881**	**2.367.861**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**1.387.079**	**1.372.880**	**1.383.652**	**1.373.487**	**1.370.259**	**1.380.436**
Onttrekkingen						
0.10. Mutaties reserves	**0**	**166.044**	**35.268**	**35.268**	**35.268**	**35.268**
Totaal Onttrekkingen	**0**	**166.044**	**35.268**	**35.268**	**35.268**	**35.268**
Mutaties reserves	**0**	**-166.044**	**-35.268**	**-35.268**	**-35.268**	**-35.268**
Gerealiseerd resultaat	**1.387.079**	**1.206.836**	**1.348.384**	**1.338.219**	**1.334.991**	**1.345.168**

Programma 10 Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering

Exploitatie	Realisatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten						
0.4. Overhead	**127.128**	**122.792**	**122.432**	**122.432**	**122.432**	**122.432**
0.5. Treasury	**1.630.425**	**269.105**	**254.105**	**161.605**	**69.105**	**69.105**
0.61. OZB woningen	**1.926.287**	**2.025.000**	**1.959.000**	**2.021.000**	**2.021.000**	**2.021.000**
0.62. OZB niet-woningen	**677.554**	**677.000**	**697.000**	**697.000**	**697.000**	**697.000**
0.63. Parkeerbelasting	**509.565**	**500.000**	**500.000**	**500.000**	**500.000**	**500.000**
0.64. Belastingen overig	**5.198**	**5.000**	**5.000**	**5.000**	**5.000**	**5.000**
0.7. Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	**20.234.707**	**20.444.699**	**21.040.755**	**20.749.215**	**20.493.273**	**20.890.444**
Totaal Baten	**25.110.864**	**24.043.596**	**24.578.292**	**24.256.252**	**23.907.810**	**24.304.981**
Lasten						
0.4. Overhead	**7.203.667**	**7.355.134**	**7.562.703**	**7.630.833**	**7.697.773**	**7.426.075**
0.5. Treasury	**123.434**	**113.560**	**113.722**	**206.701**	**335.681**	**479.060**
0.61. OZB woningen	**80.888**	**101.500**	**71.716**	**71.716**	**71.716**	**71.716**
0.62. OZB niet-woningen	**47.276**	**59.000**	**71.716**	**71.716**	**71.716**	**71.716**
0.64. Belastingen overig	**106.696**	**250.100**	**146.568**	**146.568**	**146.568**	**146.568**
0.8. Overige baten en lasten	**284.945**	**15.420**	**174.604**	**-551.536**	**-1.122.272**	**-832.170**
0.9. Vennootschapsbelasting (VpB)	**33.084**	**2.000**	**78.000**	**17.000**	**16.000**	**16.000**
Totaal Lasten	**7.879.989**	**7.896.714**	**8.219.029**	**7.592.998**	**7.217.182**	**7.378.965**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-17.230.875**	**-16.146.882**	**-16.359.263**	**-16.663.254**	**-16.690.628**	**-16.926.016**
Onttrekkingen						
0.10. Mutaties reserves	**1.427.421**	**5.920.665**	**859.352**	**542.352**	**472.352**	**122.352**
Totaal Onttrekkingen	**1.427.421**	**5.920.665**	**859.352**	**542.352**	**472.352**	**122.352**
Stortingen						
0.10. Mutaties reserves	**3.810.942**	**4.713.300**	**25.000**	**25.000**	**25.000**	**25.000**
Totaal Stortingen	**3.810.942**	**4.713.300**	**25.000**	**25.000**	**25.000**	**25.000**
Mutaties reserves	**2.383.521**	**-1.207.365**	**-834.352**	**-517.352**	**-447.352**	**-97.352**
Gerealiseerd resultaat	**-14.847.354**	**-17.354.247**	**-17.193.615**	**-17.180.606**	**-17.137.980**	**-17.023.368**

Bijlage 6. Incidentele baten en lasten per programma

Bijlage 6. Incidentele baten en lasten per programma

Omschrijving (toelichting)

Omschrijving incidentele Baten	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029	Bedrag 2030
Programma 4. Economie				
Grondexploitatie Bedrijventerrein Het Rip III	-110.920	-110.920	-110.920	
Grondexploitatie Bedrijventerrein Het Rip III: mutatie balanspost voorraden	-9.218	-9.600	-112.324	
Programma 7. Sociaal domein				
Mut. Bestemmingsres. Nog uit te voeren werkz.	-51.000			
Mutatie Bestemmingsres. Opvang ontheemden		-575.000		
Programma 9. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Bestemmingsplan gem. jachthaven Kamperland: mutatie balanspost voorraden	-10.845	-11.294	-168.004	
Grondexploitatie Molenweg Colijnsplaat	-1.044.840	-408.690	-437.220	-266.850
Grondexploitatie Molenweg Colijnsplaat: mutatie balanspost voorraden			-513.987	-447.075
Grondexploitatie oude schoollocatie Kortgene: mutatie balanspost voorraden	-48.803			
Sportveld Wissenkerk	-49.899			
Sportveld Wissenkerk: mutatie balanspost voorraden	-10.303	-11.859		
Wissenkerke Zuidoost	-140.100	-168.900	-146.500	
Wissenkerke Zuidoost: mutatie balanspost voorraden	-58.293	-4.235	-4.411	
Programma 10. Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering				
Mutatie Algemene reserve (vrij aanwendbaar)	-412.000	-350.000	-350.000	
Mutatie Bestemmingsres. Raadspuntenprogramma	-400.000	-145.000	-75.000	-75.000
Totaal incidentele Baten	**-2.346.221**	**-1.795.498**	**-1.918.366**	**-788.925**

Toelichting incidentele baten (> € 50.000)

Grondexploitaties Bedrijventerrein Het Rip III, Bestemmingsplan gemeentelijke jachthaven Kamperland, Molenweg Colijnsplaat, Oude schoollocatie Kortgene, Sportveld Wissenkerk, Wissenkerke Zuidoost

Mutaties grondexploitaties zijn naar de aard van de raming incidenteel. Het totaal van de lasten en het totaal van de baten grondexploitatie is in het overzicht van incidentele baten en lasten opgenomen. De mutatie met de balanspost voorraden, waarmee een saldo van € 0 gerealiseerd wordt, is afzonderlijk opgenomen in het overzicht van incidentele baten en lasten. De mutaties grondexploitatie hebben dus geen invloed op het structureel begrotingssaldo.

Onttrekking bestemmingsreserve Nog uit te voeren werkzaamheden

De uitvoering van de Wijk-GGD is opgeschoven van 2025 naar 2027. De niet bestede middelen vanuit 2025 zijn via resultaatbestemming 2025 toegevoegd aan de bestemmingsreserve Nog uit te voeren werkzaamheden en worden in het jaar van uitvoering (2027) hieruit onttrokken.

Onttrekking bestemmingsreserve Opvang ontheemden

Er lopen nog langlopende verplichtingen in verband met een huurovereenkomst voor de opvang van ontheemden. Ter dekking van deze huurverplichting wordt in 2028 een gedeelte van de bestemmingsreserve Opvang ontheemden éénmalig onttrokken en in een voorziening opvang ontheemden gestort (zie ook incidentele lasten).

Onttrekking uit algemene reserve

De tijdelijke extra kosten tot en met 2029 voor externe ondersteuning ten behoeve van het inlopen van de grote projecten (zie incidentele lasten) worden gedekt uit de algemene reserve en zijn daarmee incidentele baten.
De compensatie aan inwoners van in 2026 te hoog opgelegde OZB-woningen (€ 62.000) wordt in 2027 gedekt uit de algemene reserve en is daarmee een incidentele bate.

Onttrekking uit bestemmingsreserve Raadspuntenprogramma

De kosten van eenmalige projecten uit het collegeprogramma worden gedekt uit de bestemmingsreserve Raadspuntenprogramma.

Omschrijving incidentele Lasten	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029	Bedrag 2030
Programma 4. Economie				
Grondexploitatie Bedrijventerrein Het Rip III	9.218	9.600	112.324	
Grondexploitatie Bedrijventerrein Het Rip III: mutatie balanspost voorraden	110.920	110.920	110.920	
Programma 7. Sociaal domein				
Mutatie voorziening opvang ontheemden		575.000		
Programma 9. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Bestemmingsplan gem. jachthaven Kamperland	10.845	11.294	168.004	
Grondexploitatie Molenweg Colijnsplaat			513.987	447.075
Grondexploitatie Molenweg Colijnsplaat: mutatie balanspost voorraden	1.044.840	408.690	437.220	266.850
Grondexploitatie oude schoollocatie Kortgene	48.803			
Sportveld Wissenkerk	10.303	11.859		
Sportveld Wissenkerk: mutatie balanspost voorraden	49.899			
Wissenkerke Zuidoost	58.293	4.235	4.411	
Wissenkerke Zuidoost: mutatie balanspost voorraden	140.100	168.900	146.500	
Programma 10. Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering				
Ondersteuning projecten	350.000	350.000	350.000	
Stelpost raadspuntenprogramma	400.000	145.000	75.000	75.000
Totaal incidentele Lasten	**2.233.221**	**1.795.498**	**1.918.366**	**788.925**

Toelichting incidentele lasten (> € 50.000)

Grondexploitaties Bedrijventerrein Het Rip III, Bestemmingsplan gem. jachthaven Kamperland, Molenweg Colijnsplaat, Oude schoollocatie Kortgene, Sportveld Wissenkerke, Wissenkerke Zuidoost
Zie toelichting grondexploitaties bij incidentele baten.

Toevoeging voorziening Opvang ontheemden
Er lopen nog langlopende verplichtingen in verband met een huurovereenkomst voor het opvangen van ontheemden. Ter dekking van deze huurverplichting wordt in 2028 een gedeelte van de bestemmingsreserve Opvang ontheemden éénmalig in een voorziening opvang ontheemden gestort.

Ondersteuning projecten
De tijdelijke extra kosten tot en met 2029 voor externe ondersteuning ten behoeve van het inlopen van de grote projecten zijn incidenteel.

Stelpost raadspuntenprogramma

Het raadspuntenprogramma bevat diverse eenmalige projecten, waarmee sprake is van incidentele lasten.

Bijlage 7. Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Bijlage 7. Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Omschrijving (toelichting)

Structurele toevoegingen aan reserves	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029	Bedrag 2030
Programma 3. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Mutatie Bestemmingsreserve landbouwhaven Kpl	12	2.883	2.883	2.883
Programma 10. Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering				
Mut. Bestemmingsres. Leeftijdsbewust pers.beleid	25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal structurele toevoegingen aan reserves	**25.012**	**27.883**	**27.883**	**27.883**

Structurele onttrekkingen aan reserves	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029	Bedrag 2030
Programma 3. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Mutaties bestemmingsreserve fietspad Kom Kamperland-Veerdam	-7.008	-7.008	-7.008	-7.008
Programma 6. Sport, cultuur en recreatie				
Mutatie Bestemmingsreserve Kunstgrasvelden	-39.425	-39.425	-39.425	-39.425
Mutatie Bestemmingsreserve samenlevingsfonds	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Mutatie Bestemmingsreserve Speelbos	-3.918	-3.918	-3.918	-3.918
Mutatie Bestemmingsreserve Tennis Cpl	-3.803	-3.803	-3.803	-3.803
Programma 7. Sociaal domein				
Mutatie Bestemmingsres. Opvang ontheemden	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Mutatie Bestemmingsreserve MFA Kats	-72.604	-72.604	-72.604	-72.604
Programma 8. Volksgezondheid en milieu				
Mut Bestemmingsres Inrich perc milieustr Cruijckel	-12.922	-12.922	-12.922	-12.922
Programma 9. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Mutatie Bestemmingsreserve Rondom Kpl	-35.268	-35.268	-35.268	-35.268
Programma 10. Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering				
Mut Bestemmingsres egalisatie afschr nieuwb Loods	-42.223	-42.223	-42.223	-42.223
Mut. Bestemmingsres. Loods Bernhardstr. Ktg	-5.129	-5.129	-5.129	-5.129
Totaal structurele onttrekkingen aan reserves	**-382.300**	**-382.300**	**-382.300**	**-382.300**

Bijlage 8. Presentatie van het structurele begrotingssaldo

Bijlage 8. Presentatie van het structurele begrotingssaldo

Omschrijving (toelichting)

Onder constructie.

Bijlage 9. Prestatie indicatoren per programma

Bijlage 9. Prestatie indicatoren per programma

Omschrijving (toelichting)

Programma	Indicator	eenheid	periode gebied / dimensie	waarde	bron
1. Bestuur en ondersteuning	Formatie	FTE per 1.000 inwoners	2027 Noord-Beveland	9,77	Eigen gegevens
1. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	2027 Noord-Beveland	9,40	Eigen gegevens
1. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	€ per inwoner	2027 Noord-Beveland	1.353,39	Eigen gegevens
1. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	% van salarislasten	2027 Noord-Beveland	8,2	Eigen gegevens
1. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	2027 Noord-Beveland	15,6	Eigen gegevens
2. Veiligheid	Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2022 Noord-Beveland	10,00	Stichting Halt
2. Veiligheid	Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2023 Noord-Beveland	20,00	Stichting Halt
2. Veiligheid	Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2024 Noord-Beveland	28,00	Stichting Halt
2. Veiligheid	Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2025 Noord-Beveland	10,00	Stichting Halt
2. Veiligheid	Misdrijven - Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2025 Noord-Beveland	3,7	CBS - Geregistreerde criminaliteit
2. Veiligheid	Misdrijven - Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag	per 1.000 inwoners	2025 Noord-Beveland	5	CBS - Geregistreerde criminaliteit
2. Veiligheid	Misdrijven - Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2025 Noord-Beveland	1,2	CBS - Geregistreerde diefstallen
2. Veiligheid	Misdrijven - Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2025 Noord-Beveland	0	CBS - Geregistreerde diefstallen
2. Veiligheid	Jongeren met een delict voor de rechter	%	2023 Noord-Beveland	0	CBS - Jeugdmonitor
4. Economie	Functiemenging	%	2025 Noord-Beveland	41,1	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research
4. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	2025 Noord-Beveland	259,4	LISA
5. Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2025 Noord-Beveland	0	DUO/Ingrado
5. Onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2024 Noord-Beveland	31	DUO/Ingrado
5. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2025 Noord-Beveland	2,3	DUO/Ingrado
6. Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	2024 Noord-Beveland	51,2	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
7. Sociaal domein	Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2023 Noord-Beveland	720,8	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research
7. Sociaal domein	Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2024 Noord-Beveland	4	CBS - Jeugdmonitor
7. Sociaal domein	Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2024 Noord-Beveland	3	CBS - Jeugdmonitor
7. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2025 Noord-Beveland	69,8	CBS - Arbeidsdeelname (gemeente)
7. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2025 Noord-Beveland	161,6	CBS - Re-integratie
7. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2025 Noord-Beveland	318,9	CBS - Re-integratie
7. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2025 Noord-Beveland	18,8	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
7. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	2025 Noord-Beveland	1,9	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
7. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2024 Noord-Beveland	1,1	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
7. Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo	per 10.000 inwoners	2025 Noord-Beveland	970	CBS - Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Wmo
8. Volksgezondheid en milieu	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2025 Noord-Beveland	234	CBS - Huishoudelijk afval
8. Volksgezondheid en milieu	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	2024 Noord-Beveland	224,4	berekening
9. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2022 Noord-Beveland	269	CBS - Waarde onroerende zaken
9. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2023 Noord-Beveland	301	CBS - Waarde onroerende zaken
9. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2024 Noord-Beveland	305	CBS - Waarde onroerende zaken
9. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2025 Noord-Beveland	323	CBS - Waarde onroerende zaken
9. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2026 Noord-Beveland	346	CBS - Waarde onroerende zaken
9. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2024 Noord-Beveland	14,8	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research
9. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Demografische druk	%	2026 Noord-Beveland	86,3	CBS Bevolkingsstatistiek
9. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2026 Noord-Beveland	731	COELO - Atlas lokale lasten
9. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2026 Noord-Beveland	790	COELO - Atlas lokale lasten

Bijlage 10. Projecten weergave

Toelichting

Omschrijving (toelichting)

Voor de periode 2027–2030 geldt het vastgestelde Collegeprogramma. Daaruit zijn in een besloten bespreking projecten en werkzaamheden voortgekomen die verband houden met de bestuurlijke ambities en prioriteiten. Daarnaast zijn ook andere belangrijke projecten en werkzaamheden voor de gemeente opgenomen. De projecten die hier weergegeven worden zijn projecten waarvan de verwachte einddatum ligt binnen de Collegeperiode.

Het college wil deze projecten en werkzaamheden inzichtelijk maken en koppelen aan de relevante onderdelen uit het Collegeprogramma. Hiermee wordt de voortgang gemonitord en weergegeven bij de begroting, bestuursrapportage en jaarrekening.

Bij de jaarrekening wordt per jaar gerapporteerd over de voortgang en uitwerking van de opgenomen projecten en werkzaamheden.

Overzicht Projecten

Omschrijving (toelichting)

Alle bedragen in euro's (€)			**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Project	**Startjaar**	**Eindjaar**	**Budget**	**Budget**	**Budget**	**Budget**	**Budget**
MFA Kats	2023	2029	3.354.692				
Dorpshuis Geersdijk	2025	2027	1.379.783				
Brandweerkazerne Kamperland	2026	2028	1.905.750				
Brandweerkazerne Kortgene	2026	2028	950.000	950.000			
Cultuurhistorisch centrum Wissenkerke	2025	2028	1.668.000				
Overdekte padelbanen **(*zie toelichting)**	2027			1.366.667	1.366.667	1.366.667	1.366.667
Beweegroute Kamperland	2025	2028	676.073				
MFA Wissenkerke **(*zie toelichting)**	2027			1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Taakstelling huisvesting statushouders (doorstroomlocatie)	nader te bepalen	nader te bepalen					
Toekomst visie/omgevingsvisie	2026	2030	15.000	185.000			
Participatie Kernwethouder / kernambtenaar	doorlopend			100.000	100.000	100.000	100.000
Aanpak 2 scholen	2027	2030		50.000	50.000	50.000	50.000
Dementievriendelijke gemeente	2027	2027		50.000			
Huisvestingsverordeningen sturing in doelgroepen	2027	2027		75.000			
Uitbreiding en revitalisering bedrijventerreinen	2028	2030					
Monumenten verordening met subsidie	2029	2030			70.000		
Inzetten 4e zuiveringslijn	2029	2030					
ExtraToezicht / handhavingscapaciteit	doorlopend			50.000	50.000	50.000	50.000
Stelpost waaronder drie fte projectleiders te evalueren naar 2 jaar.	2027	2030		600.000	600.000	600.000	600.000

Grond zaken/herbestemmen gronden	2026	2030		25.000	25.000	25.000	25.000

***Toelichting:**

Overdekte padelbanen, tijdens de raadsvergadering van 26 februari 2026 is ingestemd met het beschikbaar stellen van € 4.100.000 voor het padelcentrum te Kortgene. Na afronding van de aanbesteding wordt de gemeenteraad middels een nieuw voorstel gevraagd in te stemmen met: de gunning en de definitieve aanwending van het krediet. Het krediet zal dan via een begrotingswijziging worden aangevraagd.

MFA Wissenkerke, in de investeringsplanning is een bedrag opgenomen van € 4.800.000. Het krediet zal eveneens via een begrotingswijziging aangeboden aan de raad. Het krediet zal dan definitief beschikbaar gesteld worden.